

รายงานการวิจัย

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของ
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

**Student Parents' Participation in the Administration of
Songkhla Rajabhat University Demonstration School**

รุจิราพรรณ คงช่วย

Rujirapun Kongchuay

รายงานวิจัยฉบับนี้ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2556

ชื่องานวิจัย	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผู้วิจัย	รุจิราพรรณ คงช่วย
คณะ	ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ปี	2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียน และ 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2556 จำนวน 242 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 2.86$) ด้านบริหารบุคคล ($\bar{X} = 2.77$) ด้านบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 2.72$) และด้านบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 2.62$)

2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับชั้นของนักเรียนต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่สำคัญ ได้แก่

3.1 ด้านบริหารวิชาการ นักเรียนมีความรู้ความสามารถในด้านภาษาอังกฤษน้อย โดยมีข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนควรจัดครูที่มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษโดยตรงมาสอนนักเรียน

3.2 ด้านบริหารงบประมาณ ผู้ปกครองขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณต่าง ๆ ของโรงเรียนให้มากขึ้น

3.3 ด้านบริหารบุคคล ครูลาออกบ่อย ทำให้การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มค่าตอบแทนครูเพื่อเป็นแรงจูงใจและมีสวัสดิการที่ดีให้กับครู

3.4 ด้านบริหารทั่วไป รูปแบบการเข้าไปมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไม่มีความหลากหลาย โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีรูปแบบของการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนในหลายรูปแบบ

Research Title Student Parents ' Participation in the Administration of Songkhla Rajabhat
University Demonstration School

Researcher Rujirapun Kongchuay

Faculty Education of Songkhla Rajabhat University

Year 2013

Abstract

This research highlights the three main objectives including: 1) study parents' participation in school management in Practical School of Songkhla Rajabhat University; 2) compare those participations in each particular aspect including: academic degree, career, and student level; and 3) study any problems and suggestions of those participations. This research collected data from some sample groups including 242 parents of students who studying in Practical School of Songkhla Rajabhat University in 2013. A questionnaire with five rating scales and some open-end questions was used. The data was analyzed and presented in terms of percentage, mean, standard division, and results from one-way ANOVA. This research found that

1) the parents have moderate level of participations in school management in Practical School of Songkhla Rajabhat University. Moreover, if considered in each particular aspect, their participations level also in moderate level by sorting means from high to low as follow: general management ($\bar{X} = 2.86$), human resource management ($\bar{X} = 2.77$), academic administration ($\bar{X} = 2.72$), and financial management, respectively ($\bar{X} = 2.62$).

2) the parent who has different academic degree has no significant different if considered in overall aspect and each particular aspect. However, the parent who has different career has statistically significant differences in terms of overall aspects in school management at Practical School of Songkhla Rajabhat University at .05 level. In addition, the parent who has their children in different level has statistically significant differences at .01 level in terms of participations in school management at Practical School of Songkhla Rajabhat University.

3) the main problems and suggestions about those participations including: in academic aspect, students of the school have low English skills, the school should provide the skillful English teachers; in financial aspect, parents lack of participation in financial management, the

school should provide ways in which the parents could help in participations; in human resource aspect, frequency retired teachers affect sustainable teaching and learning, school should increase salary to attract the teachers and provide good facilities for permanent teachers; in general management, there are not many way in those participations related with the school, the school should organized the good communication between parents and school in variety of ways.

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พ.ศ. 2556 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชิต รอดทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรุณา แดงสุวรรณ ดร.ศรุตพิงศ์ ภูวัชรวีรานนท์ ดร.ปริดา เบ็ญการ และดร.สถิตย์ ประสิทธิ์ภรณ์ ทุกคนเป็น อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งได้เสียสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อศุขย์ หวังจิ ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ราชภัฏสงขลา คณะครู และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่าน ที่คอยสนับสนุน ช่วยเหลือในการทำวิจัยในครั้งนี้ด้วยดี ตลอดมา

ขอขอบคุณสมาชิกทุกคนในครอบครัววงช่วย ที่เป็นกำลังใจและสนับสนุนในการทำวิจัย จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตานุชาแต่บิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดคนผู้มีพระคุณทุกท่าน

รุจิราพรรณ คงช่วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(2)
ABSTRACT.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(6)
สารบัญ.....	(7)
รายการตาราง.....	(9)
รายการภาพประกอบ.....	(12)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
สภาพและข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.....	12
การบริหารงานโรงเรียน.....	19
การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม.....	37
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน.....	57
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	65
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	66
การสร้างและหาคุนภาพเครื่องมือ.....	68
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 74
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 74
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 75
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง..... 75
	ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงาน ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา..... 76
	ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการ บริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำแนกตาม วุฒิการศึกษา อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียน..... 82
	ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน ในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.... 95
5	สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 101
	สรุปผลการวิจัย..... 105
	อภิปรายผลการวิจัย..... 111
	ข้อเสนอแนะ..... 119
	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้..... 119
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป..... 120
	บรรณานุกรม..... 121
	ภาคผนวก..... 126
	ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย..... 127
	ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย..... 135
	ภาคผนวก ค ผลการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ..... 137
	ภาคผนวก ง ผลการหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ..... 141
	ภาคผนวก จ ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม..... 144
	ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์..... 146
	ประวัติผู้เขียน..... 149

รายการตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนบุคลากร โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.....	16
2	แสดงจำนวนนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.....	16
3	ความร่วมมืออย่างเต็มที่ระหว่างบ้านและโรงเรียนเมื่อมองในแง่กฎหมาย.....	53
4	ความร่วมมืออย่างเต็มที่ระหว่างบ้านและโรงเรียนเมื่อมองในแง่การบริหารจัดการ.....	54
5	ความร่วมมืออย่างเต็มที่ระหว่างบ้านและโรงเรียนเมื่อมองในแง่การศึกษา.....	55
6	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้น.....	66
7	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา...	75
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการ บริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน...	76
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการ บริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารวิชาการ จำแนกรายข้อ.....	77
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการ บริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารงบประมาณ จำแนกรายข้อ.....	78
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการ บริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารบุคคล จำแนกรายข้อ.....	80
12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการ บริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารทั่วไป จำแนกรายข้อ.....	81
13	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	83
14	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ.....	84

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
15	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการ บริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวม.....	85
16	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการ บริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ ด้านบริหารวิชาการ.....	86
17	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการ บริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ ด้านบริหารงบประมาณ.....	87
18	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการ บริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ ด้านบริหารบุคคล.....	89
19	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน.....	90
20	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการ บริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของ นักเรียน โดยภาพรวม.....	91
21	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการ บริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของ นักเรียน ด้านบริหารวิชาการ.....	92
22	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการ บริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของ นักเรียน ด้านบริหารงบประมาณ.....	93
23	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการ บริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของ นักเรียน ด้านบริหารทั่วไป.....	94

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
24 ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงาน ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารวิชาการ.....	95
25 ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงาน ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารงบประมาณ.....	97
26 ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงาน ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารบุคคล.....	98
27 ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงาน ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารทั่วไป.....	99

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 แผนภูมิการบริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา..... 15
- 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา..... 40

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 ระบุว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพและเอกชน ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐย่อมได้รับความคุ้มครอง (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม, 2540 : 10-11) จากข้อกำหนดดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 1 บททั่วไป ความมุ่งหมาย และหลักการ ตามมาตรา 8 (2) ในเรื่องของหลักการจัดการศึกษา ระบุว่า ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (5) (6) ในเรื่องของการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น คือให้ประชาชนและองค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และมาตรา 40 ให้มีกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาที่ระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา ของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นำมาสู่การปฏิรูปการศึกษา ซึ่งได้กำหนดปรัชญาและทิศทางการจัดการศึกษาที่ต้องการเห็นความมีส่วนร่วมทุกส่วนของสังคมในการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดผลต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างสูงสุด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนและทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันสนับสนุน ทั้งบุคคลและงบประมาณตามแนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

สำหรับหัวใจสำคัญของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน คือการบริหารจัดการตามความต้องการและจำเป็นของสถานศึกษาโดยคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้ปกครองและชุมชนที่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน ถือเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาโดยตรง จึงต้องมีหน้าที่ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ และร่วมประเมิน โดยมุ่งหวังเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนให้มากที่สุด (จ่านิง แจ่มจันทร์วงศ์ และคณะ, 2543) นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมดังที่ปรากฏในมาตรา 24 (6) ที่ระบุไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ให้เกิดได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

นอกจากนี้ อุทัย บุญประเสริฐ (2542 : 1-2) กล่าวว่า การกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาตามแนวการปฏิรูประบบบริหารการศึกษานั้น มุ่งกระจายอำนาจการตัดสินใจไปให้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็ก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชนให้มากที่สุดให้ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับอรุณ จันทวานิช (2542 : 6) ที่ได้กล่าวว่า หลักสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาให้มีคุณภาพ ได้แก่ โรงเรียนต้องให้ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในรูปคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ดังนั้น จะเห็นได้ว่าผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน ดังที่ เบอเกอร์ (Berger, 1989) ได้กล่าวถึงความสำคัญของผู้ปกครองและครูว่าสามารถมีส่วนช่วยในการเสริมสร้างเด็กให้ประสบความสำเร็จในชีวิตและช่วยให้เด็กเป็นคนเรียนเก่งและสุขภาพจิตดี เต็มโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ โดยที่ผู้ปกครองและครูต้องร่วมมือกันในหลาย ๆ ด้าน สำหรับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองตามแนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานดังกล่าว ผู้ปกครองและโรงเรียนต้องร่วมมือกัน โดยผู้ปกครองจะเป็นแหล่งข้อมูลให้แก่ครูและนักเรียน นอกจากนี้ยังต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนหลักสูตรการเรียนการสอนและงานบริหารโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การบริหารด้านวิชาการ การบริหารด้านงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนที่ผ่านมาพบว่า ยังมีปัญหาบางประการ คือ ผลจากการที่รัฐเข้าไปผูกขาดการศึกษา ทำให้ประชาชนในชุมชนหรือผู้ปกครองไม่มีบทบาทเท่าที่ควร ทำให้การศึกษากลายเป็นสิ่งที่แปลกแยกจากชุมชนหรือผู้ปกครอง ความคาดหวังที่ประชาชนในชุมชนหรือผู้ปกครองมีต่อสถานศึกษากับสิ่งที่สถานศึกษาปฏิบัติ

แตกต่างกัน ประชาชนหรือผู้ปกครองไม่รัก ไม่ผูกพัน และไม่รู้สึกรู้ว่าต้องรับผิดชอบต่อสถานศึกษา เช่นเดียวกับสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับประชาชนในชุมชนหรือผู้ปกครองมากนัก สถานศึกษาจัดการศึกษาตามนโยบายของรัฐ โดยไม่คำนึงถึงความต้องการของประชาชนหรือผู้ปกครอง สาระในการจัดการศึกษาไม่ได้ปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้สักรัก ผูกพัน และภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดผลกระทบตามมาอีกมากมาย เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนหรือผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษามากขึ้น การส่งเสริมต้องเข้าใจปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับชุมชนหรือผู้ปกครอง การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนหรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับการศึกษา หมายถึง การสนับสนุน ส่งเสริมให้ประชาชน องค์กรท้องถิ่น องค์กรของรัฐ และองค์กรเอกชน หรือผู้ปกครองที่แวดล้อม สถานศึกษา ได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานของสถานศึกษา ได้แก่ สนับสนุน การดำเนินงาน การร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ติดตาม ตรวจสอบ และร่วมรับผลอันเกิดจากการดำเนินงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและชุมชน โดยผู้ที่ควรมีบทบาทมากที่สุดใน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนหรือผู้ปกครองกับการศึกษาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา (ชูชาติ พวงสมจิตร, 2541 : 6) สอดคล้องกับ ถาวร พวงมณี (2547 : 3) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีบทบาทสูงที่สุดในการจัดการศึกษาในระดับโรงเรียน การประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองซึ่งเป็นคนในชุมชน เป็นภารกิจที่สำคัญของโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องถือปฏิบัติ เพราะเป็นการปรับบทบาทของโรงเรียนให้เป็นไปในเชิงรุกและสร้างสรรค์ การดำเนินการบริหารงานโรงเรียนจะประสบความสำเร็จนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายรวมทั้งจากผู้ปกครอง ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมดำเนินกิจกรรม ร่วมรับผลประโยชน์ ตลอดจนร่วมประเมินผลในการบริหารโรงเรียนทุกชั้นตอน

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นหน่วยงานหนึ่งในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งเป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นแหล่งทดลองสอนและใช้เป็นห้องปฏิบัติการทางการศึกษาของนักศึกษาสาขครุ ในการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพครูแบบเต็มรูป เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีการจัดการศึกษาและการบริหารงานซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและบริหารงานของโรงเรียนเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนให้มากที่สุด แต่จากการดำเนินการดังกล่าวที่ผ่านมา ยังขาดข้อมูลสนับสนุนเกี่ยวกับบทบาทการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน หรือการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองยังมีปัญหาและอุปสรรคในด้านใดที่จะต้องได้รับการปรับปรุง กิจกรรมที่จัดขึ้นสอดคล้องกับความ

ต้องการของผู้ปกครองหรือไม่ การที่โรงเรียนยังขาดข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการวางแผนและปรับปรุงการบริหารงานของโรงเรียนเป็นอย่างมาก

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรคณะครุศาสตร์ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป รวมทั้งได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานโรงเรียนด้านต่าง ๆ ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนา และปรับปรุงการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะนำมาซึ่งการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียน
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา แตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา แตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับชั้นของนักเรียนต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้ มีดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 638 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2556 จำนวน 242 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้นของนักเรียนเป็นตัวแบ่งชั้น ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากนั้นเทียบสัดส่วนของประชากรในแต่ละระดับชั้น แล้วจึงสุ่มอย่างง่ายในแต่ละระดับชั้นให้ครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยอาศัยแนวคิดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขอบข่ายภารกิจการบริหารและการจัดการสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว ใน 4 ด้าน ได้แก่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

- 2.1 ด้านบริหารวิชาการ
- 2.2 ด้านบริหารงบประมาณ
- 2.3 ด้านบริหารบุคคล
- 2.4 ด้านบริหารทั่วไป

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน ประกอบด้วย

- 3.1.1 วุฒิการศึกษา ได้แก่
  - 3.1.1.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี
  - 3.1.1.2 ปริญญาตรี
  - 3.1.1.3 สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.2 อาชีพ ได้แก่

- 3.1.2.1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
- 3.1.2.2 พนักงานบริษัท/ห้างร้าน
- 3.1.2.3 เกษตรกร/รับจ้างทั่วไป
- 3.1.2.4 ประกอบธุรกิจส่วนตัว
- 3.1.2.5 อื่น ๆ

3.1.3 ระดับชั้นของนักเรียน ได้แก่

- 3.1.3.1 ปฐมวัย (อ.1-อ.3)
- 3.1.3.2 ประถมศึกษาตอนต้น (ป.1-ป.3)
- 3.1.3.3 ประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-ป.6)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ตามขอบข่ายภารกิจ 4 ด้าน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

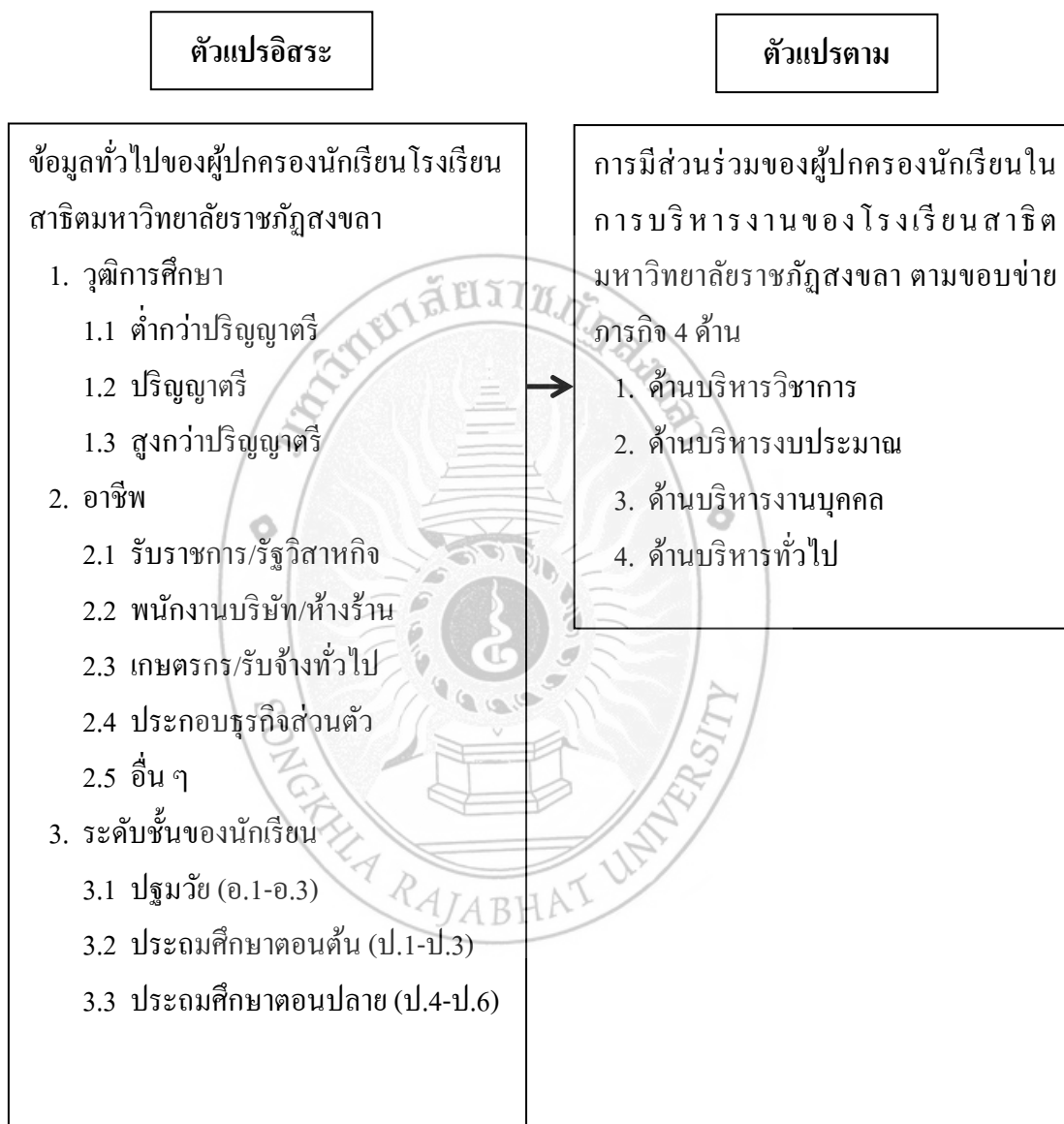
- 3.2.1 ด้านบริหารวิชาการ
- 3.2.2 ด้านบริหารงบประมาณ
- 3.2.3 ด้านบริหารงานบุคคล
- 3.2.4 ด้านบริหารทั่วไป

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย มีดังนี้

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมทำงานกับโรงเรียน ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับทราบผล ร่วมแก้ไขปัญหา และร่วมปรับปรุงงาน เพื่อช่วยกันพัฒนาให้เด็กเจริญเติบโตอย่างเต็มตามศักยภาพ โดยมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ดังนี้

1.1 การมีส่วนร่วมในด้านบริหารวิชาการ หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน โดยการร่วมกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการกับโรงเรียน รับทราบการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน ร่วมเป็นเครือข่ายผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอน ให้คำแนะนำและเสนอแนวทางการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน สนับสนุนจัดหา สื่ออุปกรณ์ ทรัพยากรท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สนับสนุนสถานที่ในชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลายรูปแบบ เป็นวิทยากรพิเศษให้ความรู้แก่นักเรียน สนับสนุน ส่งเสริมการทำวิจัยของครูเพื่อพัฒนาผู้เรียน เป็นกรรมการเยี่ยมชั้นเรียนและนิเทศการสอนของครู ร่วมกับคณะครูติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และให้ความคิดเห็นในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2 การมีส่วนร่วมในด้านบริหารงบประมาณ หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการหาเงินและการใช้เงินของโรงเรียน ร่วมในการพิจารณาการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน ร่วมจัดทำ จัดหาสนับสนุนวัสดุครุภัณฑ์ตามที่โรงเรียนต้องการ ร่วมกับคณะครูสอดส่องดูแลและรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน ดูแล กำกับติดตามการใช้จ่ายเงินของโรงเรียนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ บริจาคเงินสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษา ให้การบริการและซ่อมแซมวัสดุ ครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ที่ชำรุด ร่วมให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางในการบริหารงบประมาณ และร่วมประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายของโรงเรียน

1.3 การมีส่วนร่วมในด้านบริหารงานบุคคล หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากร สนับสนุนให้ได้มาซึ่งทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพตามความต้องการของโรงเรียน สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถและก้าวหน้าในวิชาชีพ

สนับสนุนการจัดสวัสดิการและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่บุคลากรในโรงเรียน สนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมกันทำงานเป็นหมู่คณะ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ร่วมกิจกรรมยกย่อง เชิดชูเกียรติ และเป็นกำลังใจให้แก่บุคลากรในโรงเรียน และร่วมในการให้ข้อเสนอแนะแก่โรงเรียนในด้านการมีระเบียบวินัยของบุคลากร

1.4 การมีส่วนร่วมในด้านบริหารทั่วไป หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการด้านสาธารณูปโภคในโรงเรียน ร่วมจัดบรรยากาศ สร้างสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้สวยงาม ร่มรื่น น่าอยู่ ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ร่วมในการให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาาระบบและเครือข่ายสารสนเทศของโรงเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มชมรมหรือสมาคมผู้ปกครองและศิษย์เก่า ร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาการของนักเรียน เช่น การเข้าค่ายลูกเสือ การทัศนศึกษา ฯลฯ ร่วมกับโรงเรียนสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน เสนอแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน ร่วมประชุมระหว่างผู้ปกครอง/ครู เพื่อหาแนวทางการพัฒนานักเรียน และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนและหน่วยงานอื่นรับทราบ

2. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง พ่อแม่ หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนักเรียน และทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาแก่นักเรียน

3. วุฒิกการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี หมายถึง ผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษามีวุฒิกการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี เช่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นต้น

3.2 ปริญญาตรี หมายถึง ผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษามีวุฒิกการศึกษาปริญญาตรี

3.3 สูงกว่าปริญญาตรี หมายถึง ผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษามีวุฒิกการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เช่น ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต (ป.บัณฑิต) ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก เป็นต้น

4. อาชีพ หมายถึง ประเภทของงานที่ผู้ปกครองนักเรียนปฏิบัติ เพื่อให้เกิดรายได้ในการเลี้ยงชีพและการเลี้ยงดูครอบครัว ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

4.1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพรับราชการ พนักงานของรัฐ หรือพนักงานของรัฐวิสาหกิจ

4.2 พนักงานบริษัท/ห้างร้าน หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพลูกจ้างประจำของบริษัทหรือห้างร้านต่าง ๆ

4.3 เกษตรกร/รับจ้างทั่วไป หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร และรับจ้างโดยการทำตามความประสงค์ของผู้ว่าจ้าง เพื่อให้ได้รับเงินจ้างเป็นค่าตอบแทน

4.4 ประกอบธุรกิจส่วนตัว หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพเป็นเจ้าของกิจการต่าง ๆ เช่น รับเหมา ค้าขาย และบริการต่าง ๆ เป็นต้น

4.5 อื่น ๆ หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากอาชีพต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น

5. ระดับชั้นของนักเรียน หมายถึง ผู้ปกครองที่มีนักเรียนในความปกครอง กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นต่าง ๆ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับชั้น ได้แก่

5.1 ปฐมวัย (อ.1-อ.3) หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 1-3

5.2 ประถมศึกษาตอนต้น (ป.1-ป.3) หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

5.3 ประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-ป.6) หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

2. ทำให้ทราบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาอาชีพ และระดับชั้นของนักเรียนต่างกัน เกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

3. ทำให้ทราบปัญหาและข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

4. ได้ข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายของโรงเรียนและเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในการส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้ปกครองนักเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและพัฒนาโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย โดยมีขอบเขตเนื้อหาในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. สภาพและข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
2. การบริหารงานโรงเรียน
  - 2.1 ความหมายของการบริหารงาน โรงเรียน
  - 2.2 ขอบข่ายการบริหารงาน โรงเรียน
    - 2.2.1 ด้านบริหารวิชาการ
    - 2.2.2 ด้านบริหารงบประมาณ
    - 2.2.3 ด้านบริหารงานบุคคล
    - 2.2.4 ด้านบริหารทั่วไป
3. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
  - 3.1 ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 3.2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 3.3 ลักษณะของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 3.4 รูปแบบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 3.5 ระบบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
4. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียน
  - 4.1 ความหมายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
  - 4.2 ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
  - 4.3 บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
  - 4.4 วิธีการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน

1. สภาพและข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เลขที่ 160 หมู่ที่ 4 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2528 ใช้ชื่อว่า “โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูสงขลา” โดย ดร.จรินทร์ ชาติรุ่ง อธิการวิทยาลัยครูสงขลา ได้แต่งตั้ง “คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งโรงเรียนสาธิต” จำนวน 9 คน มีรองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สังขรัตน์ เป็นประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไร่รัตน์ นิพัทธ์ศักดิ์ เป็นรองประธานกรรมการ นางพิมพ์อำไพ พุกพิบูลย์ นางคะนิงสุข เวชกรรัตนากีรณวร นายสนอง สุวรรณวงศ์ นางมณี สกนธวุฒิ นายสวัสดิ์ กาญจนสุวรรณ นางสาวจันทนา วรรณกุล เป็นกรรมการ และนางปราณี มาศดิตถ์ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ดร.จรินทร์ ชาติรุ่ง อธิการวิทยาลัยครูสงขลา ให้ขยายงานของ “ศูนย์เด็กเล็ก” ซึ่งนางสาวจรูญ ปานเจริญ หัวหน้าหมวดวิชาการศึกษา เป็นผู้ก่อตั้งขึ้น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2518 ณ อาคารชั่วคราวทางทิศตะวันออกของอาคารเรียน 4 เพื่อเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาที่เรียนวิชาจิตวิทยา และวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยให้นายเสนีย์ มีทรัพย์ เป็นผู้ดำเนินการ ศูนย์เด็กเล็กเป็นคนแรก ต่อมามอบให้ภาควิชาอนุบาลศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ ปีพ.ศ. 2527 ให้ปรับปรุงอาคารเหลืองและอาคารชมพูซึ่งเป็นหอพักนักศึกษา และย้ายศูนย์เด็กเล็กไปจัดตั้งเป็นโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูสงขลา

โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูสงขลา ได้เปิดเรียนเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2528 ใช้อาคารเหลืองเป็นห้องเรียนชั้นประถมศึกษา ใช้อาคารชมพูเป็นห้องเรียนชั้นเด็กเล็กและชั้นอนุบาลมีนักเรียนทั้งสิ้นจำนวน 161 คน เป็นชั้นเด็กเล็ก 3 ห้องเรียนมี นักเรียน 72 คน ชั้นอนุบาล 1 และ 2 ชั้นละ 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 62 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 27 คน มีรองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สังขรัตน์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนคนแรก นางจู่ไร่รัตน์ นิพัทธ์ศักดิ์ เป็นอาจารย์ใหญ่ฝ่ายประถมศึกษา และนางสาวนุชรี ศรีจางง เป็นอาจารย์ใหญ่ฝ่ายเด็กเล็กและอนุบาล มีครูลูกจ้างชั่วคราว 4 คน และอาจารย์จากคณะวิชาต่าง ๆ ของวิทยาลัยครูสงขลา มาช่วยดำเนินการด้านการเรียนการสอน

การดำเนินงานของโรงเรียนดำรงอยู่ด้วยเงินค่าบำรุงการศึกษา และค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ปกครองนักเรียนตามอัตราที่กำหนดใน “ระเบียบสภาการศึกษาว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมของโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครู” และเงินค่าอาหารตามอัตราที่โรงเรียน

กำหนดโดยยึดหลักให้พึ่งตัวเองได้ ปัจจัยสำคัญที่สุดในการก่อตั้ง การดำรงอยู่และการพัฒนาโรงเรียนก็คือ “ความศรัทธาของผู้ปกครองนักเรียน” ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจกันเสียสละทั้งกำลังความคิด กำลังทรัพย์ และกำลังงาน เพื่อปรับปรุงโรงเรียนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสูงขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่องโดยผ่าน “ชมรมผู้ปกครอง”

เริ่มจากปี พ.ศ. 2528 ผู้ปกครองได้รวมตัวกันเป็น “คณะกรรมการโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูสงขลา” วิทยาลัยครูได้อนุญาตให้จัดตั้งเป็น “ชมรมผู้ปกครองโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูสงขลา” เมื่อปี พ.ศ. 2529 ชมรมผู้ปกครองได้เริ่มจัดหาเงินทุนและรับบริจาคเงินจากผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนสืบต่อกันมา

ปีการศึกษา 2528 ปรับปรุงอาคารชมพู เป็นเงิน 178,000 บาท (หนึ่งแสนเจ็ดหมื่นแปดพันบาทถ้วน)

ปีการศึกษา 2529 สร้างอาคารอเนกประสงค์ 1 หลัง เป็นเงิน 118,800 บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นบาทถ้วน)

ปีการศึกษา 2530 ปรับปรุงห้องเรียน และห้องน้ำ เป็นเงิน 120,000 บาท

ปีการศึกษา 2531 ปรับพื้นที่สร้างอาคารเรียน เป็นเงิน 340,000 บาท ก่อสร้างอาคารเรียนชั้นเดียว 5 ห้องเรียน เป็นเงิน 3,400,000 บาท และเปิดใช้ในปีการศึกษา 2532

ปีการศึกษา 2532 ซ่อมโต๊ะเก้าอี้นักเรียน เป็นเงิน 311,400 บาท และก่อสร้างห้องน้ำ 1 หลัง 5 ห้อง เป็นเงิน 50,000 บาท

ปีการศึกษา 2533 ครบรอบ 5 ปี ของการก่อตั้ง โรงเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้นจำนวน 515 คน เป็นชั้นเด็กเล็ก 3 ห้องเรียน ชั้นอนุบาล 4 ห้องเรียนและ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 รวม 9 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 16 ห้องเรียน มีครูลูกจ้างชั่วคราว 19 คน

ปีการศึกษา 2534 ได้จัดตั้ง “มูลนิธิผู้ปกครองโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูสงขลา” มีนายแพทย์วิรัตน์ อนันตวรดิษฐ์ เป็นประธานคนแรก

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนาม “สถาบันราชภัฏ” แทนชื่อวิทยาลัยครู จึงเปลี่ยนชื่อโรงเรียนจากเดิมเป็น “โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏสงขลา”

ปีการศึกษา 2538 ครบรอบ 10 ปี ของการก่อตั้ง โรงเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้นจำนวน 648 คน เป็นชั้นอนุบาล 1-3 รวม 7 ห้องเรียน จำนวน 236 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ชั้นละ 2 ห้องเรียน จำนวน 412 คน มีข้าราชการครูสังกัดภาควิชาโรงเรียนสาธิตคณะครุศาสตร์ 6 คน ครูปริญญาตรี ลูกจ้างชั่วคราว 22 คน คนครัว 3 คน คนงาน 2 คน มีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงเล็ก วรกุล เป็นผู้บริหารโรงเรียนในตำแหน่ง “ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายโรงเรียนสาธิตฯ”

ปีการศึกษา 2541 ได้รับงบประมาณ 5,000,000 สร้างอาคารอนุบาล 6 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 619 คน จัดเป็นนักเรียนชั้นละ 2 ห้องเรียน โดยจัดจำนวนนักเรียน ห้องละไม่เกิน 36 คน มี ผศ.ปฎุ นันทวงศ์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน

ปีการศึกษา 2542 มี ผศ.ดวงจิต แก้วอุบล เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน

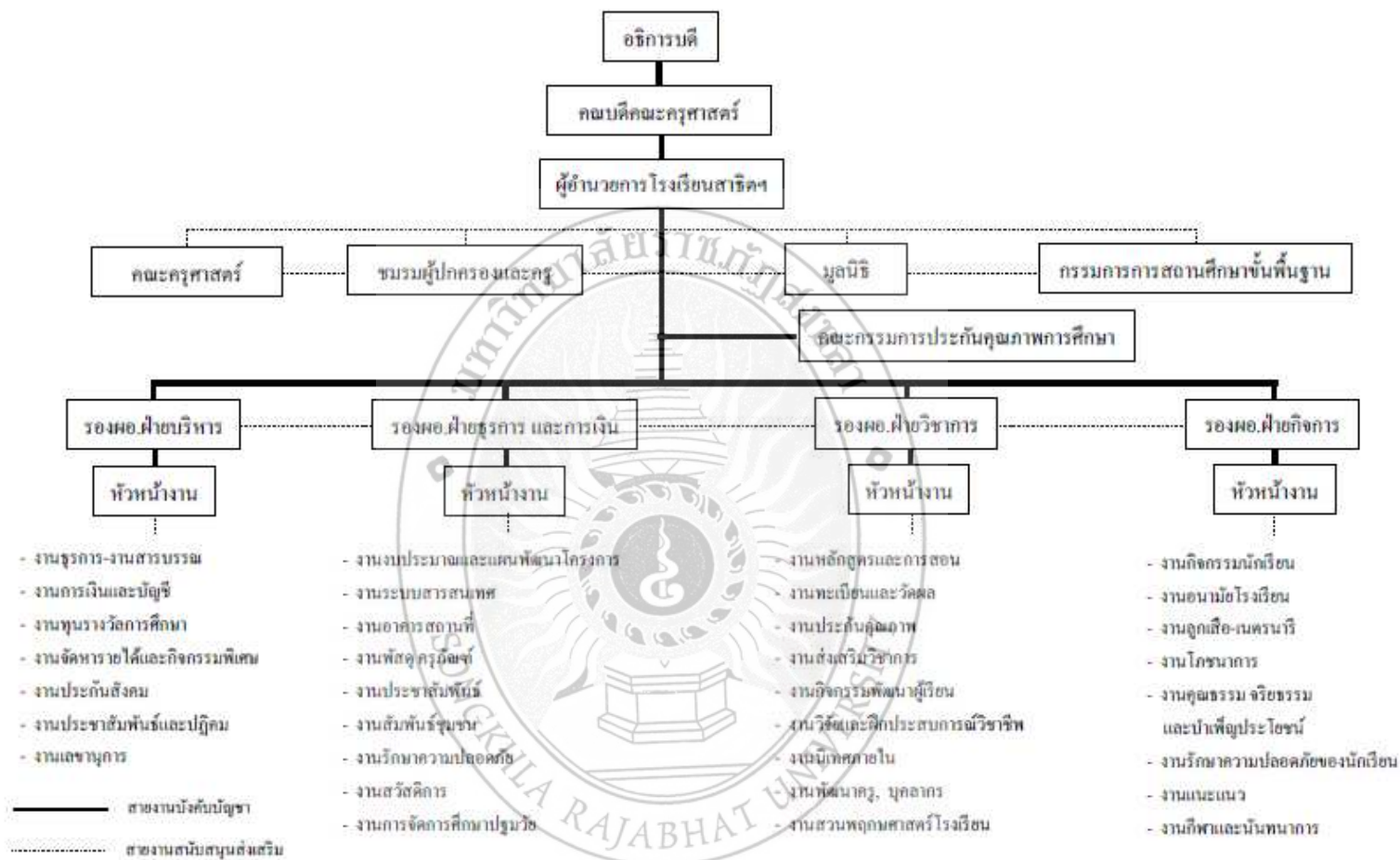
ปีการศึกษา 2547 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนาม “มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา” แทนชื่อสถานบันเดิม จึงเปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็น “โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา”

ปีการศึกษา 2551 ได้รับงบประมาณแผ่นดิน ก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์ สำหรับเล่นกีฬา ในร่ม เป็นเงิน 3,000,000 บาท (สามล้านบาทถ้วน) ชมรมผู้ปกครองสมทบอีก 300,000 บาท

ปีการศึกษา 2551 นายอดุลย์ หวังจิ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับงบประมาณบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ก่อสร้างพิพิธภัณฑ์พืชเป็นเงิน 500,000 บาท (ห้าแสนบาทถ้วน)

ปีการศึกษา 2553 ได้รับงบประมาณเงินคงคลัง ประจำปีงบประมาณ 2554 จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยมี ผศ.ดร.ไพโรจน์ คิ้ววิเศษ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา อนุมัติงบประมาณให้ก่อสร้างอาคารเรียน 3 ชั้น เป็นเงิน 30,000,000 บาท (สามสิบล้านบาทถ้วน)

ปัจจุบันโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เปิดสอน 18 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้นจำนวน 638 คน เป็นชาย 327 คน หญิง 311 คน จัดเป็นชั้นอนุบาล 1-3 ชั้นละ 2 ห้องเรียน จำนวน 220 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ชั้นละ 2 ห้องเรียน จำนวน 418 คน โดยจัดจำนวนนักเรียนห้องเรียนละ ไม่เกิน 36 คน มีข้าราชการครูจำนวน 5 คน ครูพนักงานประจำตามสัญญา 27 คน ครูพิเศษจำนวน 4 คน ครูพระจำนวน 1 คน ครูการศึกษาพิเศษจำนวน 3 คน เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปจำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ธุรการจำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่บัญชีและพัสดุ 1 คน นักวิชาการศึกษา 1 คน คนครัว 4 คน คนงาน 3 คน มีนายอดุลย์ หวังจิ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2556 : 2-4)

รูปภาพ 1 แผนภูมิการบริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
 ที่มา : โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2556 : 5

ข้อมูลบุคลากร

ตาราง 1 แสดงจำนวนบุคลากร โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ประเภทบุคลากร	เพศ		ระดับการศึกษาสูงสุด		
	ชาย	หญิง	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี
ผู้อำนวยการ	1	-	-	-	1
รองผู้อำนวยการ	-	4	-	-	4
ครูพนักงานประจำตามสัญญา	6	24	-	28	2
คณงาน/คนสวน	1	7	8	-	-
เจ้าหน้าที่	-	4	-	4	-
รวม	8	39	8	32	7

ข้อมูลนักเรียน

ตาราง 2 แสดงจำนวนนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ระดับชั้น	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
อนุบาล 1	37	35	72
อนุบาล 2	36	38	74
อนุบาล 3	42	32	74
รวม	115	105	220
ประถมศึกษาปีที่ 1	44	32	76
ประถมศึกษาปีที่ 2	36	37	73
ประถมศึกษาปีที่ 3	38	35	73
ประถมศึกษาปีที่ 4	31	36	67
ประถมศึกษาปีที่ 5	35	33	68
ประถมศึกษาปีที่ 6	28	33	61
รวม	212	206	418
รวมทั้งสิ้น	327	311	638

ที่มา : โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2556 : 6-7

ทิศทางการพัฒนาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

1. ปรัชญา “วิชาการนำ กิจกรรมเด่น เน้นคุณธรรม”
2. อัตลักษณ์ของนักเรียน “บุคลิกภาพดี มีวินัย ใฝ่เรียนรู้”
3. เอกลักษณ์ของโรงเรียน “โรงเรียนมีบรรยากาศน่าเรียนรู้”
4. วิสัยทัศน์

“เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ นักเรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีคุณธรรม และมีลักษณะเป็นผู้นำ”

5. พันธกิจ

- 5.1 พัฒนาและสนับสนุนการเรียนการสอน
- 5.2 เป็นแหล่งให้บริการแก่ชุมชน
- 5.3 อนุรักษ์ ส่งเสริม สนับสนุนศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 5.4 เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทางด้านครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

6. ประเด็นยุทธศาสตร์

เพื่อให้บรรลุตามพันธกิจ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์จำนวน 5 ประเด็น ดังนี้

- 6.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียน
- 6.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพด้านการจัดการศึกษา
- 6.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
- 6.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาคุณภาพด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา
- 6.5 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาคุณภาพด้านมาตรการส่งเสริม

7. นโยบาย

- 7.1 ส่งเสริมโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาให้เป็นโรงเรียนต้นแบบในการจัดการศึกษา
- 7.2 พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะทางภาษา กระบวนการคิดและเทคโนโลยี
- 7.3 ส่งเสริมผู้เรียนให้มีสุนทรียภาพ ด้านดนตรี กีฬา และศิลปะ

- 7.4 ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีความหลากหลาย ตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน
- 7.5 พัฒนาคู่มือมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควบคู่กับการทำวิจัย
- 7.6 ส่งเสริมสวัสดิภาพครูและบุคลากร เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
- 7.7 ส่งเสริมศักยภาพของผู้บริหารและครูผู้สอนให้พร้อมที่จะจัดการเรียนรู้
- 7.8 ส่งเสริมสุขภาพนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา
- 7.9 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบบบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM)
- 7.10 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก
- 7.11 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงสุด
- 7.12 ส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน
- 7.13 สืบสานงานพระราชดำริ โดยสนองพระราชดำริ โครงการ “งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน” และสนับสนุนโครงการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
- 7.14 พัฒนาระบบเทคโนโลยี ให้สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการ
- 7.15 ส่งเสริม สืบสาน สนับสนุนศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงาม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. การบริหารงานโรงเรียน

2.1 ความหมายของการบริหารงานโรงเรียน

มีผู้ให้ความหมายของการบริหารงานโรงเรียนไว้ ดังนี้

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2533 : 12) ให้ความหมายของการบริหารงานโรงเรียนว่า หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลซึ่งเรียกว่า ผู้บริหาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ บริการการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2534 : 3-4) ให้ความหมายของการบริหารงานโรงเรียนว่า หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในด้านต่าง ๆ นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้ตรงกับความต้องการ ของสังคม

มนัส พลายชุ่ม (2540 : 8) ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนว่า หมายถึง การ ดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม และสามารถ ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

สรุปการบริหารงานโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงาน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคล หลายคนร่วมกันดำเนินงาน เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ โดย จะต้องพัฒนานักเรียนในทุกด้าน ตั้งแต่ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.2 ขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน

การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและมี ประสิทธิภาพ จำเป็นที่จะต้องมีการกระจายอำนาจ และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับ เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตามหลักการของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งให้ มี การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความ หลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ดังปรากฏ ในบัญญัติมาตรา 39 ที่ว่า

“มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง”

การกระจายอำนาจดังกล่าว จะทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระในการบริหารจัดการ เป็นไปตามหลักของการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ซึ่งจะเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานและสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากแนวคิดดังกล่าวเพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระ และมีความเข้มแข็ง รัฐจึงให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล โดยได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ในมาตรา 35 ดังนี้

“มาตรา 35 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 32 (2) เฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล เมื่อมีการยุบ/เลิกสถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ความเป็นนิติบุคคลสิ้นสุดลง”

เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาสอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลขึ้น โดยกำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการสถานศึกษา ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

2.2.1 ด้านบริหารวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีวัตถุประสงค์และขอบข่ายภารกิจ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 33-34)

วัตถุประสงค์

1) เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น

2) เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก

3) เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพ และประสิทธิผล

4) เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

ขอบข่ายและภารกิจ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้วางขอบข่ายภารกิจของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 34-38)

1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.1) ศึกษาวิเคราะห์ เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สารระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคมชุมชนและท้องถิ่น

1.2) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจเป้าหมายคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3) จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

1.4) นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการ การใช้หลักสูตรให้เหมาะสม

1.5) นิเทศการใช้หลักสูตร

1.6) ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.7) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.1) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระแต่ละหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2) ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปฏิบัติคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

2.3) จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตรเช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันหรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

2.4) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

3) การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

3.1) กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา

3.2) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.3) ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และการประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการ การปฏิบัติและผลงาน

3.4) จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการ การปฏิบัติและผลงาน

3.5) พัฒนาเครื่องมือและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.1) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารการจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา

4.2) ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มการเรียนรู้

4.3) ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่น

- 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
  - 5.1) ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ
  - 5.2) ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน
  - 5.3) จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ
  - 5.4) ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหาพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่น
  - 5.5) ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
  - 6.1) สำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง
  - 6.2) จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษาอื่นบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง
  - 6.3) จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน
  - 6.4) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 7) การนิเทศการศึกษา
  - 7.1) จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา
  - 7.2) ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา
  - 7.3) ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา
  - 7.4) ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา
  - 7.5) การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

8) การแนะแนวการศึกษา

8.1) จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน

8.2) ดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา

8.3) ติดตามและประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนว การศึกษา
ในสถานศึกษา

8.4) ประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ด้านการ
แนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษา หรือเครือข่ายการแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.1) จัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รับรองการการจัดระบบการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา

9.2) กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐาน
การศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวงเป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธี
การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

9.3) วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
ให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

9.4) ดำเนินการพัฒนาตามแผนและติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพ
ภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

9.5) ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุง
และพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพ
การศึกษา

9.6) ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9.7) ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพ
การศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

10) การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน

10.1) การศึกษา สำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน

10.2) จัดให้ความรู้เสริมสร้างความคิดและเทคนิคทักษะทางวิชาการ เพื่อการ
พัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น

10.3) การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และที่จัดโดยบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

10.4) ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน ท้องถิ่น

11) ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

11.1) ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณ ใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษา ต่างเขตพื้นที่การศึกษา

11.2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

12.1) สำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

12.2) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

12.3) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

สรุปการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การวัดผล ประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเอง รวมทั้งการประสานความร่วมมือด้านการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา หน่วยงานอื่นและองค์กรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียน และชุมชน

2.2.2 ด้านบริหารงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการจัดการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา

รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้จัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน มีวัตถุประสงค์และขอบข่ายภารกิจ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 39-40)

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้
- 2) เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ
- 3) เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

ขอบข่ายและภารกิจ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้วางขอบข่ายภารกิจของการบริหารดำเนินงานงบประมาณในสถานศึกษาไว้ดังนี้

- 1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ
  - 1.1) การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา
  - 1.2) การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา
  - 1.3) การวิเคราะห์ความเหมาะสมการเสนอของบประมาณ
- 2) การจัดสรรงบประมาณ
  - 2.1) การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา
  - 2.2) การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ
  - 2.3) การโอนเงินงบประมาณ
- 3) การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
  - 3.1) การตรวจสอบติดตามการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
  - 3.2) การประเมินผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
- 4) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
  - 4.1) การจัดการทรัพยากร
  - 4.2) การระดมทรัพยากร
  - 4.3) การจัดการรายได้และผลประโยชน์
  - 4.4) กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
  - 4.5) กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา
- 5) การบริหารการเงิน
  - 5.1) การเบิกเงินจากคลัง

- 5.2) การรับเงิน
- 5.3) การเก็บรักษาเงิน
- 5.4) การจ่ายเงิน
- 5.5) การนำเงินส่ง
- 5.6) การกั้นเงินไว้เบิกเหลือในปี
- 6) การบริหารบัญชี
  - 6.1) การจัดทำบัญชีการเงิน
  - 6.2) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
  - 6.3) การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน
- 7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์
  - 7.1) การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา
  - 7.2) การจัดหาพัสดุ
  - 7.3) การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและจัดซื้อจัดจ้าง
  - 7.4) การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

สรุปการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการจัดการเกี่ยวกับการอนุมัติ การจ่ายงบประมาณ การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ การรายงานผลการเบิกจ่าย งบประมาณ การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ การระดมทรัพยากรและการ ลงทุนเพื่อการศึกษา การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการ จ่ายเงิน การนำเงินส่งคลัง

2.2.3 ด้านบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งเสริมให้สถานศึกษา สามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการบริหารงานบุคคลให้เกิด ความคล่องตัว อีสรภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชู เกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ ผู้เรียนเป็นสำคัญ มีวัตถุประสงค์และขอบข่ายภารกิจ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 51)

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้การดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลถูกต้อง รวดเร็วไปตามหลักธรรมาภิบาล

2) เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

3) เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพโดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ

4) เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงาน ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบข่ายและภารกิจ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 52-63) ได้วางขอบข่ายการบริหารดำเนินงานบุคคลในสถานศึกษาไว้ดังนี้

- 1) การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
  - 1.1) การวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลังคน
  - 1.2) การกำหนดตำแหน่ง
  - 1.3) การขอลื่อนตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาและวิทยฐานะข้าราชการครู
- 2) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
  - 2.1) ดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษากรณีได้รับมอบหมายจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา
  - 2.2) การจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว
  - 2.3) การแต่งตั้ง ย้าย โอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - 2.4) การบรรจุกลับเข้ารับราชการ
  - 2.5) การรักษาราชการแทนและรักษาการในตำแหน่ง
- 3) การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
  - 3.1) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - 3.2) การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - 3.3) การเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว
  - 3.4) การดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีถือจ่ายเงินเดือน
  - 3.5) เงินวิทยฐานะและค่าตอบแทนอื่น
  - 3.6) งานทะเบียนประวัติ
  - 3.7) งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
  - 3.8) การขอมิบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

3.9) งานขอหนังสือรับรอง งานขออนุญาตให้ข้าราชการไปต่างประเทศ งานขออนุญาตลาอุปสมบท งานขอพระราชทานเพลิงศพ การลาศึกษาต่อ การขอยกเชิดชูเกียรติและให้ได้รับเงินวิทยพัฒน์ และการจัดสวัสดิการการดำเนินการตามกฎหมายระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

4) วินัยและการรักษาวินัย

- 4.1) กรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง
- 4.2) กรณีความผิดร้ายแรง
- 4.3) การอุทธรณ์
- 4.4) การร้องทุกข์
- 4.5) การเสริมสร้างและการป้องกันการกระทำผิดวินัย

5) งานออกจากราชการ

- 5.1) การลาออกจากราชการ
- 5.2) การให้ออกจากราชการ กรณีไม่พ้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- 5.3) การออกจากราชการกรณีขาดคุณสมบัติทั่วไป
- 5.4) การให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- 5.5) การให้ออกจากราชการเพราะเหตุรับราชการนานหรือเหตุทดแทน
- 5.6) กรณีมีมลทินมัวหมอง
- 5.7) กรณีได้รับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล หรือ รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษา

ถึงที่สุดให้อำนาจในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

สรุปการบริหารงานบุคคล หมายถึง การวางแผนอัตรากำลัง การจัดสรรอัตรากำลัง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การลาทุกประเภท การประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ออกจากราชการ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การพัฒนาและส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ การส่งเสริมวินัย คุณธรรมจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.2.4 ด้านบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีวัตถุประสงค์และขอบข่ายภารกิจ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 64-65)

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 2) เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใสศรัทธาและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

ขอบข่ายและภารกิจ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 64-73) ได้วางขอบข่ายและภารกิจของการบริหารดำเนินงานทั่วไปไว้ดังนี้

- 1) การดำเนินงานธุรการ
  - 1.1) ศึกษาวิเคราะห์สภาพงานธุรการของสถานศึกษาและระเบียบ กฎหมาย แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
  - 1.2) วางแผนออกแบบระบบงานธุรการลดขั้นตอนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ โดยอาจนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานให้เหมาะสม
  - 1.3) จัดบุคลากรรับผิดชอบและพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้
  - 1.4) จัดหา Hardware และ Software รองรับการทำงานด้านธุรการ
  - 1.5) ดำเนินการงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัดและคุ้มค่า
  - 1.6) ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงงานธุรการให้มีประสิทธิภาพ

2) งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1) รวบรวมประมวลวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่จะใช้ในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2) สนับสนุนข้อมูล รับทราบหรือดำเนินการตามมติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3) ดำเนินงานด้านธุรการการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4) จัดทำรายงานการประชุมและแจ้งมติที่ประชุมให้ผู้เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบดำเนินการหรือถือปฏิบัติแล้วแต่กรณี

2.5) ประสานการดำเนินงานตามมติการประชุมในเรื่องการอนุมัติ อนุญาต สั่งการ เร่งรัดการดำเนินการและรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

3.1) สำรวจระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

3.2) จัดทำทะเบียนเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

3.3) จัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษา

3.4) พัฒนาคู่มือสำหรับผู้รับผิดชอบระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติการกิจ

3.5) จัดระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่น เขตพื้นที่การศึกษาปละส่วนกลาง

3.6) นำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร การบริการและการประชาสัมพันธ์

3.7) ประเมินและประสานงานระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ และปรับปรุงพัฒนาเป็นระยะ ๆ

4) การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

4.1) จัดให้มีระบบการประสานงานและเครือข่ายการศึกษา

4.2) พัฒนาคู่มือให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

4.3) ประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อแสวงหาความร่วมมือความช่วยเหลือเพื่อส่งเสริม สนับสนุนงานการศึกษาของสถานศึกษา

4.4) เผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้กับบุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบ

4.5) กำหนดแผนโครงการหรือกิจกรรมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง
เครือข่ายการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

4.6) ให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่ายการศึกษาของ
สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

5.1) การจัดระบบการบริหาร

5.1.1) ศึกษาวิเคราะห์โครงสร้าง ภารกิจ การดำเนินงาน ปริมาณคุณภาพ
และสภาพของสถานศึกษา

5.1.2) วางแผนออกแบบการจัดระบบ โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ
ภายในระบบการทำงานและการบริหารงานของสถานศึกษา

5.1.3) นำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบ
ในการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษา

5.1.4) ประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ส่วนราชการตลอดจนประชาชน
ทั่วไปทราบ

5.1.5) ดำเนินการบริหารจัดการให้เป็นไปตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ
ที่กำหนด

5.1.6) ติดตามประเมินผลและปรับปรุงการจัดระบบบริหารให้มีประสิทธิภาพ

5.2) การพัฒนาองค์กร

5.2.1) ศึกษา วิเคราะห์ ข้อมูล สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ
จะเป็นในการพัฒนาองค์กรของสถานศึกษา

5.2.2) กำหนดแนวทางการพัฒนาองค์กรให้ครอบคลุมโครงสร้างภารกิจ
บุคลากรเทคโนโลยีและกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นของ
สถานศึกษา

5.2.3) ดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติความสามารถ
ที่เหมาะสมกับโครงสร้างภารกิจเทคโนโลยีและกลยุทธ์ของสถานศึกษา

5.2.4) กำหนดเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด ในการปฏิบัติงานของ
บุคลากร

5.2.4) ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแนวทางการพัฒนาองค์กร
เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

5.2.5) ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแนวทางการพัฒนาองค์กร เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

5.2.6) นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรและกระบวนการ ปฏิบัติงานให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

6) งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

6.1) สำรวจข้อมูลด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

6.2) วางแผน กำหนดนโยบายและแนวทางการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษามาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

6.3) ระดมจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้งานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา

6.4) สนับสนุนให้บุคลากรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา

6.5) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะใน การผลิตรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

6.6) ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6.7) ติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่ คู่คุณค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้

7) การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป

7.1) สำรวจปัญหาความต้องการจำเป็นของด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป

7.2) จัดระบบส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวก ในการบริหารงาน ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป

7.3) จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานทุกด้าน

7.4) ติดตาม ประเมินผลการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรในด้านต่าง ๆ

7.5) นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

8) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

8.1) กำหนดแนวทางวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษา

8.2) บำรุง ดูแลและพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคง ปลอดภัย เหมาะสมพร้อมที่จะใช้ประโยชน์

8.3) ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษาเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้

8.4) สรุป ประเมินผล และรายงานการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษา

9) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

9.1) ประสานงานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจข้อมูล จำนวนนักเรียน ที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาในเขตบริการของสถานศึกษา

9.2) จัดทำสำมะโนผู้ที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา

9.3) จัดระบบข้อมูลสารสนเทศจากการสำมะโนผู้เรียน เพื่อให้สามารถนำข้อมูล มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9.4) เสนอข้อมูลสารสนเทศการสำมะโนผู้เรียนให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

10) การรับนักเรียน

10.1) ให้สถานศึกษาประสานงานการดำเนินการแบ่งเขตพื้นที่บริการการศึกษา ร่วมกันและเสนอข้อตกลงให้เขตพื้นที่การศึกษาเห็นชอบ

10.2) กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษา โดยประสานงานกับเขต พื้นที่การศึกษา

10.3) ดำเนินการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนด

10.4) ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ในการติดตามช่วยเหลือ นักเรียนที่มีปัญหาในการเข้าเรียน

10.5) ประเมินผลและรายงานผลการรับเด็กเข้าเรียนให้เขตพื้นที่การศึกษา รับทราบ

11) การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ-นอกระบบและตามอัธยาศัย

11.1) สำรวจความต้องการในการเข้ารับบริการการศึกษาทุกรูปแบบทั้งในระบบ นอกระบบ และอัธยาศัย

11.2) กำหนดแนวทางและความเชื่อมโยงในการจัดและพัฒนาศึกษาของ สถานศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามความต้องการ ของผู้เรียนและท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแนวทางของเขตพื้นที่การศึกษา

11.3) ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือทั้ง 3 รูปแบบตามความเหมาะสมและศักยภาพของสถานศึกษา

11.4) ประสานเชื่อมโยงประสานความร่วมมือและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

11.5) ติดตามประเมินผลการส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย เพื่อปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

12) การส่งเสริมกิจการนักเรียน

12.1) วางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา โดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน

12.2) ดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน

12.3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

12.4) สรุปและประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข การส่งเสริมกิจการนักเรียนเพื่อให้งานจัดกิจกรรมเกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

13) การประชาสัมพันธ์

13.1) ศึกษาความต้องการในการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลและผลงานของสถานศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับข่าวสารข้อมูลทางการศึกษาของชุมชน

13.2) วางแผนการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนองค์กร สถาบันและสื่อมวลชนในท้องถิ่น

13.3) จัดให้มีเครือข่ายการประสานงานประชาสัมพันธ์

13.4) พัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลงานของสถานศึกษา

13.5) สร้างกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ในหลากหลายรูปแบบ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของเครือข่ายประชาสัมพันธ์

13.6) ติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ทราบถึงผลที่ได้รับและนำไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้เหมาะสม ต่อไป

14) การส่งเสริมสนับสนุนและประสานจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงานอื่น

14.1) กำหนดแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษา
ของบุคคล ชุมชน องค์กรและหน่วยงานอื่น

14.2) ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือใน
การจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

15) การจ้ดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

15.1) วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาตามโครงสร้างและภารกิจสถานศึกษา

15.2) วิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงาน กำหนดปัจจัยเสี่ยง และจัดลำดับ
ความเสี่ยง

15.3) กำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินงานของสถานศึกษา

15.4) วางแผนการจ้ดระบบการควบคุมภายในสถานศึกษา

15.5) ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายนำมามาตรการป้องกันความเสี่ยงไปใช้ใน
การควบคุมการดำเนินงานตามภารกิจ

15.6) ดำเนินการควบคุมตามหลักเกณฑ์มาตรการและวิธีการที่สำนักงาน
ตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

15.7) ประเมินผลการดำเนินการควบคุมภายใน ตามมาตรการที่กำหนดและ
ปรับปรุงให้เหมาะสม

15.8) รายงานผลการประเมินการควบคุมภายใน

16) งานบริการสาธารณะ

16.1) จัดให้มีระบบการบริการสาธารณะ

16.2) จัดระบบข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาเพื่อให้บริการต่อสาธารณะ

16.3) ให้บริการข้อมูล ข่าวสาร และบริการอื่น ๆ แก่สาธารณชน ตามความ
เหมาะสม และศักยภาพของสถานศึกษา

16.4) พัฒนาระบบการให้บริการแก่สาธารณะให้มีประสิทธิภาพ เกิดความพึงพอใจ
ต่อผู้มารับบริการ

16.5) ประเมินความพึงพอใจงานบริการสาธารณะจากผู้มารับบริการ

16.6) นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาระบบงานบริการสาธารณะ

17) งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

17.1) จัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบงานตามความเหมาะสมและศักยภาพของ
ผู้ปฏิบัติงาน

17.2) ให้ผู้ที่รับผิดชอบงานวางแผนการปฏิบัติงานและดำเนินงานให้เสร็จสิ้นตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

17.3) กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของผู้ที่ได้รับมอบหมาย

17.4) ประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้ที่ได้รับมอบหมาย

สรุปงานด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง การดำเนินการจัดการเกี่ยวกับการประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนประสานงานทางการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานโรงเรียนในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การดำเนินงานการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยจะต้องพัฒนานักเรียนในทุกด้าน ตั้งแต่ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

3.1 ความหมายของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะส่งผลให้การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ประสบความสำเร็จได้โดยง่าย การมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญต่อหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ อย่างยิ่ง ในเรื่องความหมายของการมีส่วนร่วมนั้น ได้มีนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมไว้หลากหลาย ดังนี้

Cohen and Uphop (1977 : 6) ให้ความหมายของ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การมีส่วนร่วม 4 ประการ คือ 1) การมีส่วนร่วมใน การตัดสินใจว่าจะทำอะไร ทำด้วยวิธีใด 2) มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการ 3) มีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ และ 4) มีส่วนร่วมในการประเมินผล

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2534 : 9) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ทุกให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาที่กระทบกระเทือนองค์กรและงาน ของเขา การเข้ามาเกี่ยวข้องกับงานของแต่ละบุคลากรหรือกลุ่ม ไม่ใช่เข้ามาเกี่ยวข้องกับทางด้านร่างกายเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับด้านสติปัญญาและอารมณ์ในกิจการขององค์กรนั้นด้วย

ชูศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2534 : 44) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การให้สมาชิกทุกคนในองค์กรหรือ หน่วยงานเดียวกันได้กระทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ทุกคนคาดหวังและประสบผลสำเร็จ บุคลากรทุกระดับในหน่วยงานร่วมมือกันรับผิดชอบ มีความรู้สึกผูกพันในฐานะเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรด้วยการปฏิบัติงานอย่างมีเป้าหมายและทิศทาง

พูนชัย มหาวงศนันท์ (2540 : 10) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การที่บุคลากรในหน่วยงานทุกคนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ทิศทางการดำเนินงานต่าง ๆ และมีความร่วมมือรับผิดชอบ มีความรัก ความผูกพันต่อกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

สัมพันธ์ อุปลา (2541 : 13) ให้ความหมายของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมว่า หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจ เป็นการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งของบุคลากร เป็นการใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหามการบริหาร

อุทัย บุญประเสริฐ (2542 : 185) กล่าวว่า หลักการมีส่วนร่วมนั้นเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้องและมีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ตัดสินใจ และร่วมจัดการศึกษาทั้งครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่า และตัวแทนนักเรียน การที่บุคคลมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาจะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น

สิรินทร์ทิพย์ เกษร (2545 : 14) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมคือ การที่บุคคลได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมเสียสละเวลา แรงงาน วัสดุอุปกรณ์และอื่น ๆ ซึ่งเป็นเรื่องของจิตใจและอารมณ์ของบุคคล ดังนั้น การมีส่วนร่วมควรทำด้วยความสมัครใจ และตั้งอยู่บนพื้นฐานความเสมอภาค ซึ่งการให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติอย่างแท้จริง จะทำให้บุคคล ชุมชน เกิดความรู้สึกว่าตนเองได้ลงทุน มีความผูกพันและอุทิศพลังทุกอย่างเพื่องานประสบผลสำเร็จ

สมยศ นาวิการ (2545 : 75) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ กระบวนการให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งของบุคคล เป็นการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของผู้บริหารในการแก้ปัญหามการบริหาร

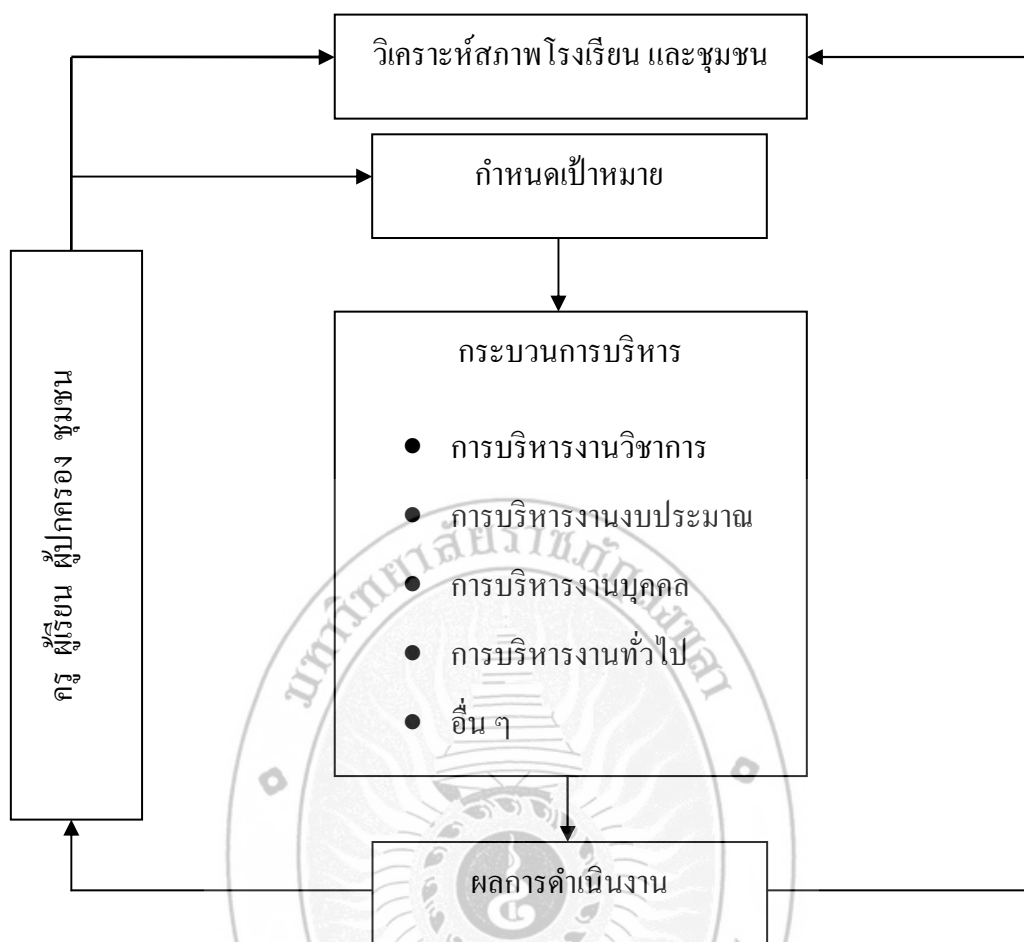
บริหารที่สำคัญ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นพื้นฐานของแนวคิดการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ถือว่าผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารของผู้บริหารให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและการบริหารที่ผู้บังคับบัญชาต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์กร

น้ำทิพย์ เสือสารตัน (2546 : 24) ให้ความหมายการมีส่วนร่วม คือการให้ประชาชนคิดค้นแนวทางขึ้นเอง เป็นผู้กำหนดการตัดสินใจ คิดค้นปัญหา และการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ เช่น แสดงความคิดเห็น เสนอแนะและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพอย่างดียิ่งขึ้น

สรุป การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่เกิดจากการที่บุคลากร กลุ่มบุคลากร หรือองค์กร ในการคิดริเริ่ม ตัดสินใจ วางแผนปฏิบัติ ตลอดจนติดตามและประเมินผลในกิจกรรมต่าง ๆ ของการบริหาร เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3.2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ในการบริหารโรงเรียน เนื่องจากการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนไม่สามารถจะปฏิบัติงานเพียงลำพังคนเดียวได้ ซึ่งในปัจจุบันกระแสการมีส่วนร่วม การตรวจสอบ การติดตาม การประเมินผล ทุกอย่างต้องมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดมีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น และสถานศึกษา เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบ และเป็นเจ้าของในองค์กร อันก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการบริหาร ทั้งแบ่งเบาภาระโรงเรียนอีกด้วย ซึ่งมีการดำเนินงาน ดังนี้

รูปภาพ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา

ที่มา : สัมฤทธิ์ กางเพ็ง, 2544 : 12

นอกจากข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การกำกับติดตามการวัดและประเมินผล การตัดสินใจต้องอยู่บนฐานความเท่าเทียมกัน อันประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน บุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกระดับ และในการบริหารแบบมีส่วนร่วมนั้น ผู้บริหารเป็นจักรสำคัญในการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารมาน้อยเพียงใด เพราะการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน นอกจากเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์และสร้างความรู้สึกรับรู้เป็นเจ้าของ ตลอดจนเกิดความพึงพอใจในการทำงาน

3.3 ลักษณะของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ลักษณะของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้มีการจำแนกลักษณะหรือประเภทของ การมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงลักษณะการบริหารแบบ มีส่วนร่วมดังนี้

Dusseldorp (1981 : 35 53) ได้รวบรวมแนวคิดในการจำแนกประเภทของการมีส่วนร่วมของนักวิชาการต่าง ๆ และใช้คุณลักษณะ 9 ประการมาจำแนกการ มีส่วนร่วมออกเป็น 9 กลุ่มดังต่อไปนี้

1. การจำแนกตามระดับความสมัครใจ
2. วิธีการมีส่วนร่วม
3. ความเข้มของการมีส่วนร่วม
4. ความถี่ของการมีส่วนร่วม
5. ระดับของประสิทธิผล
6. พิสัยของการมีส่วนร่วม
7. ระดับขององค์การ
8. ผู้เข้าร่วม
9. ลักษณะของการวางแผน

Shadid and Others (1982 : 356) ได้จำแนกขั้นตอนหรือประเภทของการมีส่วนร่วมออกเป็นเรื่องของการตัดสินใจ การดำเนินการ ผลประโยชน์ และการประเมินผล ดังมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ประการแรกที่สุดที่จะต้องกระทำก็คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจช่วงดำเนินการวางแผนและการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้นจะได้คำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลประโยชน์ในทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบ ที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลากรและสังคมด้วย

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตก็คือ ความเห็น ความชอบ และความคาดหวัง ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากรในกลุ่มต่าง ๆ ได้

Amstein (1991 : 203) กล่าวว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีอำนาจและควบคุมไว้ 8 ประการด้วยกันคือ

1. กุศโลบาย เป็นการเข้ามาเพียงเพื่อประชาสัมพันธ์ตนเอง ไม่ได้มุ่งหวังการมีส่วนร่วม
2. การรักษา คล้าย ๆ กับกุศโลบาย แต่เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันและมีพฤติกรรมตามที่ผู้นำต้องการเท่านั้น
3. การบอกกล่าว เป็นการที่ผู้นำให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมเพียงเล็กน้อย
4. การให้คำปรึกษา เป็นการที่ผู้นำให้ผู้ตามคอยพิจารณาถึงข้อคิดเห็นต่าง ๆ แต่ไม่ได้บังคับให้ผู้ตามต้องทำตามการมีส่วนร่วมของผู้ตาม
5. การปลอบโยน มีลักษณะเหมือนกับการเห็นอกเห็นใจคล้อยตาม แต่ในใจนั้นไม่ได้มีการยอมรับที่จะปฏิบัติตามเลย
6. การเป็นหุ้นส่วน หมายถึงการมีส่วนร่วมนั้น จะมีลักษณะการร่วมกันคิดร่วมกันทำและร่วมกันตัดสินใจมากขึ้น
7. การมอบอำนาจ เป็นการที่ผู้นำมอบอำนาจให้ผู้ตามปฏิบัติแทนซึ่งเป็นการเข้ามามีบทบาทในกิจกรรมของผู้ตามมากขึ้น
8. อำนาจและการควบคุมอยู่ในมือของผู้ตาม เป็นการที่ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมและกำหนดบทบาทอย่างแท้จริง

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540 : 19) ได้จำแนกขั้นตอนในการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มโครงการ เป็นขั้นของการค้นหาปัญหาและสาเหตุ ตลอดจนการตัดสินใจกำหนดความต้องการและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผน เป็นขั้นของการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการ แนวทางการดำเนินงานและกำหนดทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการ

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินการ เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยการร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน หรือโดยการบริหารงานและประสานงาน ตลอดจนดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผล เป็นขั้นของการเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินว่าการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ อาจเป็นการประเมินผลย่อยเพื่อดูความก้าวหน้าของการดำเนินงาน หรือการประเมินผลรวมสรุปรวยอด

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2541 : 82) ให้ความเห็นว่า แนวคิดเรื่องขั้นตอนหรือการมีส่วนร่วมที่เป็นแนวคิดเป็นระบบมากที่สุด มีดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประการแรกที่จะต้องกระทำคือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในส่วนขององค์ประกอบในการดำเนินงานโครงการนั้น จะได้มาจากคำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้จะรวมผลประโยชน์ในทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของสังคม

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้นเป็นสิ่งสำคัญจะต้องสังเกตคือความเห็น (View) ความชอบ (Preference) และความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งมีอิทธิพลสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

ถวิล มาตรการเยี่ยม (2544 : 84) ได้กล่าวถึงทฤษฎีของ Caldwell and Spinks ได้แบ่งขั้นตอนของการบริหารจัดการแบบร่วมคิดร่วมทำไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมายและวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ (Goal Setting and Need Identification) เป้าหมาย (goal) เป็นข้อความแสดงทิศทางอย่างกว้าง ๆ รวมทั้งวัตถุประสงค์หรือความต้องการ ไม่มีกำหนดช่วงเวลาและไม่เกี่ยวกับผลผลิตเฉพาะในช่วงเวลา เป้าหมายของโรงเรียน มักจะแสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน

ขั้นที่ 2 การกำหนดนโยบาย (Policy-Making) นโยบาย (Policy) เป็นข้อความแสดงถึงวัตถุประสงค์และแนวทางที่จะดำเนินการเพื่อให้วัตถุประสงค์นั้นประสบความสำเร็จ รวมทั้งกำหนดกรอบเพื่อเป็นแนวปฏิบัติด้วย

ขั้นที่ 3 การวางแผน (Planning) คือ การคิดก่อนทำ นั่นคือ จะทำอะไร ทำเมื่อไร ทำอย่างไร และใครเป็นคนทำ ทั้งนี้จะต้องมีการทำโครงการ

ขั้นที่ 4 การกำหนดงบประมาณ (Budgeting) คือ แผนการเงินที่ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ การประมาณการค่าใช้จ่ายกับการประมาณการรายรับ

ขั้นที่ 5 การนำแผนไปปฏิบัติ (Implementing) การปฏิบัติตามแผนเมื่อทุกฝ่ายยอมรับหรือตกลงในรายละเอียดของแผนที่ฝ่ายนโยบายให้ความเห็นชอบแล้ว ฝ่ายโครงการเรียนก็มีอำนาจที่จะนำแผนไปปฏิบัติต่อไป

ขั้นที่ 6 การประเมินผล (Evaluation) คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารเพื่อจุดประสงค์ในการตัดสินใจและจะต้องตัดสินใจว่าดีหรือไม่

สรุป การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมจะประกอบด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน กระบวนการในการมีส่วนร่วมรับ ผลประโยชน์และกระบวนการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3.4 รูปแบบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542 : 215-219) ได้แบ่งรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมแบบหลัอมถ้ำตามคุณสมบัติของการมีส่วนร่วมเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ เป็นแบบแผนการมีส่วนร่วมของกลุ่มบุคลากรผู้มีอำนาจและมีทรัพยากรมากที่สุดในชุมชน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ประธานและคณะกรรมการโรงเรียน เจ้าอาวาส และหัวหน้าโครงการ

1.1 บทบาทที่แสดงในการมีส่วนร่วม ได้แก่ ริเริ่มงาน คิดงาน ร่วมดำเนินการ ร่วมสนับสนุน ร่วมงาน ร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างหนักแน่นจริงจัง มีอำนาจตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่ดำเนินงานได้

1.2 คุณสมบัติของผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ มีอำนาจตามระบบราชการ มีบารมีได้รับการยอมรับในชุมชน มีทรัพยากรมาก เช่น มีความรู้ มีเงิน

2. การมีส่วนร่วมเป็นบางส่วน เป็นแบบแผนการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีอำนาจและทรัพยากรปานกลางในชุมชน ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มคณะครู คณะกรรมการโรงเรียน กิจกรรมที่มีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมตามประเพณี การประชุมต่าง ๆ การปรับปรุงอาคารสถานที่

2.1 บทบาทที่แสดงในการมีส่วนร่วม ได้แก่ ร่วมงาน ร่วมมือ ร่วมสนับสนุน ร่วมริเริ่มงาน ริเริ่มกิจกรรม บริจาคเงิน สิ่งของ เป็นผู้ร่วมดำเนินการ แสดงความคิดเห็นอย่างมั่นใจ มีอำนาจในการตัดสินใจบ้าง

2.2 คุณสมบัติของผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ เป็นคณะทำงานของผู้มีอำนาจในการปกครอง มีความรู้ ต้องการการทำงานเพื่อชุมชน

3. การมีส่วนร่วมแบบชายขอบ เป็นแบบแผนการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ที่ไม่ใช่อำนาจและทรัพยากรในชุมชน ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนทั่วไป โดยกิจกรรมที่มีส่วนร่วมคือ กิจกรรมของโรงเรียน งานตามประเพณีงานพิเศษ และการประชุม

3.1 บทบาทที่แสดงในการมีส่วนร่วม ได้แก่ เป็นผู้มาร่วมงาน เป็นผู้ให้ความร่วมมือ เป็นผู้ให้การสนับสนุน บริจาคเงินและสิ่งของ ร่วมดำเนินการและแสดงความคิดเห็นบ้าง ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ

3.2 คุณสมบัติของผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ เป็นกลุ่มผู้ที่ไม่ใช่อำนาจ ประชาชนทั่วไป Campbell และ Ramseyer (อ้างถึงใน กิตติโชค ห้อยยี่ภู่, 2527) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในโรงเรียนสามารถจัดระดับได้ ดังนี้

1. ระดับไม่มีส่วนร่วมเลย คือ การที่โรงเรียนและชุมชนไม่มีการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเลยต่างฝ่ายอยู่โรงเรียน ไม่ให้โอกาสแก่ประชาชนที่จะมีส่วนร่วม ประชาชนก็ไม่สนใจ ไม่รับรู้ ไม่ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2. ระดับที่มีส่วนร่วมน้อย คือ การที่โรงเรียนติดต่อกับประชาชนในชุมชนเป็นบางครั้ง ลักษณะของการมีส่วนร่วมเป็นการรับฟังสิ่งซึ่งโรงเรียนได้แจ้งให้ทราบ

3. ระดับที่มีส่วนร่วมปานกลาง คือ การที่ประชาชนได้รับทราบเรื่องต่าง ๆ จากโรงเรียนเพิ่มมากขึ้นและมีคำถามจากประชาชนมาสู่โรงเรียนมาบ้างเป็นครั้งคราว แต่ส่วนใหญ่เป็นการรับฟังจากโรงเรียนเป็นฝ่ายเดียว

4. ระดับการมีส่วนร่วมมาก คือ การที่โรงเรียนและชุมชนเริ่มมีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันมากขึ้น เป็นการติดต่อทั้งสองฝ่าย มีการคิดหาเหตุผล แก้ไขปัญหาาร่วมกัน โรงเรียนรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น

5. ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การที่โรงเรียนและชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน การคิดหาเหตุผล การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหาร่วมกันทั้งสองฝ่ายระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สรุปว่า รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมมีหลายรูปแบบ ตั้งแต่ไม่มีส่วนร่วมเลยจนกระทั่งถึงมีส่วนร่วมเต็มที่ ดังนั้นการมีส่วนร่วมในแต่ละแบบจึงมีความแตกต่างกันไปตามอำนาจและบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนร่วม นั้น ๆ

นอกจากนี้ สมยศ นาวิการ (2545 : 36-37) ได้เสนอวิธีการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. การสร้างบรรยากาศองค์การแบบสนับสนุน องค์การควรกำหนดโครงสร้างนโยบาย และระเบียบวิธีปฏิบัติงานที่ให้การดำเนินงานง่ายขึ้น ไม่ใช่ยุ่งยาก องค์การควรมีความมั่นคงและสนับสนุนพนักงาน

2. การให้การฝึกอบรมและการศึกษา วิธีนี้ถือว่าเป็นกุญแจสำคัญของความสำเร็จ การบริหารแบบมีส่วนร่วมต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจทั้งผู้บริหารและพนักงานหรือผู้ได้บังคับบัญชา

3. ความรู้สึกไวต่อสภาพแวดล้อม องค์การที่สามารถรู้สภาพแวดล้อมขององค์การอย่างถูกต้องและสามารถตอบสนองได้อย่างรวดเร็วเป็นสิ่งจำเป็น

4. การใช้เวลาเป็นทรัพยากรอย่างหนึ่ง ผู้บริหารและผู้ได้บังคับบัญชาต้องมองเวลาว่าเป็นอย่างหนึ่ง ไม่ใช่ข้อจำกัด ต้องระมัดระวังกับเวลาที่สูญเสียไป ต้องบริหารเวลาอย่างรอบคอบ เหมือนทรัพยากรอื่น ๆ จะได้ผลตอบแทนหลายอย่างจากการบริหารแบบมีส่วนร่วม

สรุปว่า การมีส่วนร่วมย่อมต้องมีอุปสรรคและข้อจำกัดต่าง ๆ ซึ่งถ้าหากผู้บริหารรู้จักวางแผนและมองเห็นความจำเป็นย่อมสามารถนำองค์การบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้

3.5 ระบบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและเป็นที่ยอมรับว่าได้ผลในเชิงปฏิบัติ มากมี 4 แบบ ดังนี้ (อุทัย บุญประเสริฐ, 2542 : 15-17)

1. ระบบการปรึกษาหารือ เป็นการบริหารแบบเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมปฏิบัติงานในรูปคณะกรรมการต่าง ๆ รูปแบบนี้เป็นการกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบ

2. ระบบกลุ่มคุณภาพ เป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในรูปกลุ่มทำงาน ระบบคุณภาพแบบนี้เหมาะสำหรับใช้กับพนักงานระดับปฏิบัติหรือระดับหัวหน้างาน เป็นการฝึกฝน และเปิดโอกาสให้ทำงานร่วมกันเพื่อค้นหาปัญหา วิเคราะห์ปัญหา หาสาเหตุของปัญหาตลอดแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3. ระบบข้อเสนอแนะ หลักการปฏิบัติทุกคนได้กรอกแบบแสดงความคิดเห็นตามที่กำหนดและมีคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอแนะตามแบบฟอร์มที่กำหนดหากมีข้อเสนอแนะใดที่ดีและนำไปปฏิบัติจะได้รับรางวัลตอบแทนแก่ผู้เสนอความคิดเห็น

4. ระบบส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการและรู้สึกผูกพันในการปฏิบัติงานเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

สรุป การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมบุคลากรสำคัญที่จะเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากหรือน้อยก็คือผู้บริหาร ส่วนระดับของการมีส่วนร่วม

ร่วม ไม่ว่าจะใช้ระบบการบริหารแบบใดก็ตาม การมีส่วนร่วมจะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของผู้ร่วมงานและความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้บริหารนั่นเอง

4. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน

4.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนเป็นกระบวนการที่ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในชุมชนทำงานร่วมกันเพื่อช่วยให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้สำหรับความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ได้มีนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมไว้แตกต่างกันดังนี้

หรรษา นิลวิเชียร (2535 : 12) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง กระบวนการที่ผู้ปกครอง ครูและชุมชนทำงานร่วมกัน นับตั้งแต่การวางแผน การทำงาน การเรียนรู้ และการตัดสินใจ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของเด็ก

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2535 : 25) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันโดยร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน ร่วมกันดำเนินงานหรือปฏิบัติงาน การร่วมมือกันพบปัญหาหรือเผชิญอุปสรรค พร้อมทั้งแก้ไขให้ลุล่วง การร่วมกันพบความสำเร็จร่วมกันชื่นชมยินดี ความสำเร็จของงานนั้น

อรุณี หรดาล (2536 : 19) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองว่า หมายถึง การที่ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อมให้กับเด็กด้วยการใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ

ฉันทนา ภาคบงกช (2537 : 22) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองว่า หมายถึง การที่ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องและสอดคล้องกับทางโรงเรียน

ธีรภัทร์ เจริญดี (2542 : 15) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองว่า หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบระหว่างผู้ปกครองและครูใน การจัดการศึกษา

สรุป การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองหมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมทำงานกับโรงเรียน ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับทราบผล ร่วมแก้ไขปัญหา และร่วมปรับปรุงงาน เพื่อช่วยกันพัฒนาให้เด็กเจริญเติบโตอย่างเต็มตามศักยภาพ

สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมทำงานกับโรงเรียน ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับทราบผล ร่วมแก้ไขปัญหา และร่วมปรับปรุงงาน เพื่อช่วยกันพัฒนาให้เด็กเจริญเติบโตอย่างเต็มตามศักยภาพ โดยมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในด้านบริหารวิชาการ หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน โดยการร่วมกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการกับโรงเรียน รับทราบการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน ร่วมเป็นเครือข่ายผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอน ให้คำแนะนำและเสนอแนวทางการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน สนับสนุนจัดหา สื่ออุปกรณ์ ทรัพยากรท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สนับสนุนสถานที่ในชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลายรูปแบบ เป็นวิทยากรพิเศษให้ความรู้แก่นักเรียน สนับสนุน ส่งเสริมการทำวิจัยของครูเพื่อพัฒนาผู้เรียน เป็นกรรมการเยี่ยมชมชั้นเรียนและนิเทศการสอนของครู ร่วมกับคณะครูติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และให้ความคิดเห็นในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. การมีส่วนร่วมในด้านบริหารงบประมาณ หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการหาเงินและการใช้เงินของโรงเรียน ร่วมในการพิจารณาการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน ร่วมจัดทำ จัดหาสนับสนุนวัสดุครุภัณฑ์ตามที่โรงเรียนต้องการ ร่วมกับคณะครูสอดส่องดูแลและรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน ดูแล กำกับติดตามการใช้จ่ายเงินของโรงเรียนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ บริจาคเงินสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษา ให้การบริการและซ่อมแซมวัสดุ ครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ที่ชำรุด ร่วมให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางในการบริหารงบประมาณ และร่วมประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายของโรงเรียน

3. การมีส่วนร่วมในด้านบริหารงานบุคคล หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากร สนับสนุนให้ได้มาซึ่งทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพตามความต้องการของโรงเรียน สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถและก้าวหน้าในวิชาชีพ สนับสนุนการจัดสวัสดิการและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่บุคลากรในโรงเรียน สนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมกันทำงานเป็นหมู่คณะ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ร่วมกิจกรรม

ยกย่อง เชิดชูเกียรติ และเป็นกำลังใจให้แก่บุคลากรในโรงเรียน และร่วมในการให้ข้อเสนอแนะแก่โรงเรียนในด้านการมีระเบียบวินัยของบุคลากร

4. การมีส่วนร่วมในด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการด้านสาธารณูปโภคในโรงเรียน ร่วมจัดบรรยากาศ สร้างสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้สวยงาม ร่มรื่น น่าอยู่ ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ร่วมในการให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาระบบและเครือข่ายสารสนเทศของโรงเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มชมรมหรือสมาคมผู้ปกครองและศิษย์เก่า ร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาการของนักเรียน เช่น การเข้าค่ายลูกเสือ การทัศนศึกษา ฯลฯ ร่วมกับโรงเรียนสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน เสนอแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน ร่วมประชุมระหว่างผู้ปกครอง/ครู เพื่อหาแนวทางการพัฒนานักเรียน และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนและหน่วยงานอื่นรับทราบ

4.2 ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีความสำคัญต่อคุณภาพของโรงเรียน กล่าวคือ โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จจะมีลักษณะสำคัญของการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการให้ครอบครัวของผู้เรียนมีส่วนร่วมและเต็มใจเป็นสมาชิกของโรงเรียน ในบรรยากาศที่มีความเชื่อมั่นซึ่งกันและกัน โรงเรียนต้องสร้างความเชื่อมั่นและสื่อสารกับผู้ปกครอง เพื่อให้มีเป้าหมายเชิงวิชาการร่วมกันและมีการศึกษาประเด็นที่ผู้ปกครองเป็นห่วงกังวล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นบ้านและโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียนทุกคน (ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์, 2543 : 60-61)

ความจำเป็นอีกประการหนึ่งที่พ่อแม่ผู้ปกครองต้องเข้ามาช่วยดูแลเรื่องการศึกษาของเด็กสืบเนื่องมาจากปัญหาต่าง ๆ ในสังคมปัจจุบัน เช่น ปัญหาความประพฤติของนักเรียนไม่เหมาะสม ปัญหาสุขภาพจิตที่พบมากในปัจจุบัน ส่วนหนึ่งเป็นเพราะความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน และผู้ปกครองกับครูไม่ดีพอ พบว่าเด็กที่มีปัญหาเป็นจำนวนมากมาจากครอบครัวที่ขาดความรัก ความอบอุ่น ขาดการดูแลเอาใจใส่ จึงเป็นความจำเป็นที่ผู้ปกครองจะต้องร่วมมือกับทางโรงเรียน เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาเหล่านี้ไม่ให้เกิดขึ้นกับลูกหลานต่อไปในอนาคต (พนม พงษ์ไพบูลย์, 2541 : 18)

อรุณี หรดาล (2536 : 7-13) ได้เสนอความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อตัวเด็กและสถานศึกษาโดยเฉพาะในเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. เด็กอนุบาลที่มีผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย มีความรู้สึกลดลง ขณะอยู่ในโรงเรียนมากกว่าเด็กอื่น ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองมีความสนิทสนมคุ้นเคยกับบุคลากรในโรงเรียน จนเด็กรู้สึกเหมือนอยู่กับผู้ใหญ่ที่ตนเองมีความคุ้นเคยด้วย
2. เด็กอนุบาลที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์และมีความสนใจในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
3. เด็กอนุบาลที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีความสามารถทางสติปัญญาและความพร้อมมากกว่าเด็กที่ผู้ปกครองไม่มีส่วนร่วม
4. เด็กอนุบาลที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครอง และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองมากกว่าเด็กที่ผู้ปกครองไม่มีส่วนร่วม การที่ผู้ปกครองมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก ได้ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับเด็กทำให้เด็กมีสติปัญญา
5. การที่เด็กได้เห็นผู้ปกครองทำงานร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษาปฐมวัย จะช่วยให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อผู้ปกครอง บุคลากรและโรงเรียน
6. ผู้ปกครองสามารถแสดงความคิดเห็น หรือให้ข้อเสนอแนะแก่สถานศึกษาปฐมวัย ในอันที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคลากรของตนขณะอยู่ในโรงเรียน
7. ผู้ปกครองมีความกระตือรือร้นในการที่จะให้ความร่วมมือหรือช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนมากขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อตนเองและโรงเรียน มีความเชื่อมั่นในตนเอง และเห็นความสำคัญของตน
8. ผู้ปกครองจะมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักพัฒนาการเด็ก หลักการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และหลักการปฐมวัยศึกษา ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการอบรมเลี้ยงดู และเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กที่บ้านได้ มีความสามารถในการเสริมความรู้ และประสบการณ์ให้เด็กที่บ้านมากขึ้น รู้จักใช้การเสริมแรงทางบวกมากขึ้น
9. ผู้ปกครองได้เรียนรู้งานต่าง ๆ ในโรงเรียนในอันที่จะช่วยเสริมประสบการณ์ชีวิตให้กับตนเอง
10. ผู้บริหารหรือบุคลากรในโรงเรียนมีแนวโน้มที่จะให้การยอมรับ และแสดงการยกย่องผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาปฐมวัย รวมทั้งให้ความสนใจบุคลากรของผู้ปกครองที่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาปฐมวัยเป็นพิเศษกว่าเด็กอื่น ๆ
11. โรงเรียนสามารถรู้ถึงความต้องการ และความสนใจของผู้ปกครอง ทำให้สามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตรงตามความต้องการและความสนใจของผู้ปกครอง
12. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองทำให้โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับหลักปรัชญาการศึกษาของนักการศึกษาปฐมวัยที่เน้นเรื่องความร่วมมือของผู้ปกครอง

13. การที่ผู้ปกครองอาสาสมัครเข้ามาช่วยงานในโรงเรียน ทำให้โรงเรียนสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคลากรเพิ่ม รวมทั้งทำให้อัตราส่วนระหว่างจำนวนผู้ใหญ่ต่อเด็กมีสัดส่วนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการมากขึ้น

14. โรงเรียนอาจใช้ผู้ปกครองที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางเป็นแหล่งความรู้ให้กับเด็กปฐมวัย และคณะครูในโรงเรียนได้

15. ผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะมีเจตคติที่ดีต่อบุคลากร และโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่ไม่มีส่วนร่วม

16. ผู้ปกครองสามารถช่วยประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้ผู้ปกครองคนอื่น ๆ และชุมชนได้รู้จักและเข้าใจโรงเรียนยิ่งขึ้น

17. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองทำให้ครูมีแนวโน้มที่จะจัดกิจกรรมในลักษณะของการคำนึงถึงตัวเด็ก (Child-Oriented) มากกว่าคำนึงถึงความรู้จากหนังสือเรียน (Text-Oriented)

18. การให้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้ปกครองทำให้ครูมีความเชื่อมั่นและเกิดความภาคภูมิใจในตนเองมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ประkob คุณารักษ์ (อ้างถึงใน ชีรภัทร์ เจริญดี, 2542 : 13) ได้กล่าวถึงเหตุผลที่ผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชนเอง ประชาชนในชุมชนในฐานะเจ้าของการศึกษาจะรู้ว่า ประชาชนและบุตรหลานของตนต้องการอะไรจากระบบการศึกษา และอะไรในระบบที่มีอยู่แล้วประชาชนไม่ต้องการ เป็นการลดความสูญเปล่าทางการศึกษา

2. การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะก่อให้เกิดความรู้สึกมีอำนาจ มีส่วนร่วม เป็นเจ้าของโรงเรียน ทำให้เกิดพลังในการเปลี่ยนแปลง

3. การมีส่วนร่วม ทำให้มีโอกาสดำเนินการศึกษาอย่างเต็มที่ และมีการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา

4. ประชาชนในชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจ แนวทางดำเนินงานของโรงเรียนเป็นอย่างดี

5. โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ตรงตามความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งจะส่งผลถึงนักเรียนต่อไป

6. โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์กันดีขึ้น

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองคือ โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับสภาพปัญหาตรงตามความต้องการของชุมชน ชุมชนเข้าใจแนวทางการบริหารงานของโรงเรียน และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน ทำให้นักเรียนเป็นของชุมชน ก่อให้เกิด

ความเข้าใจอันดีต่อกัน ซึ่งจะส่งผลถึงความร่วมมือในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายต่อไป

4.3 บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนของนักเรียน ดังนั้นในการดำเนินการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนต้องพยายามดำเนินการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน นักการศึกษาได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ไว้ดังนี้

เฉลิมชัย วาสะสิริ (2533 : 17-18) ได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่จะปฏิบัติต่อบุตรหรือนักเรียนในปกครอง ดังนี้

1. บิดา มารดา เป็นผู้มีส่วนสร้างความอบอุ่น ความรัก ความมั่นคง และเสริมสร้างกำลังใจให้บุตรและนักเรียนในปกครองเป็นอย่างมาก เป็นต้นว่า ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบิดามารดา แนะนำในเรื่องที่มีประโยชน์ต่อการเรียน สนับสนุนในเรื่องการศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มความสามารถ
2. ถ้าเป็นไปได้ควรเลือกทำเลสำหรับที่อยู่อาศัยในบริเวณที่เงียบสงบปราศจากสิ่งรบกวนและควรจัดหาห้องส่วนตัวให้สมาชิกในครัวเรือน ทั้งนี้เพื่อให้มีสมาธิในการศึกษาเล่าเรียนที่บ้านของนักเรียน
3. พยายามให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน เช่น คอยดูแลให้มีเวลาทำงานที่ครูมอบหมายให้อย่างสม่ำเสมอ โดยไม่มอมงานทางบ้านให้แก่เด็กเรียนมากจนไม่อาจปลีกเวลาเพื่อทบทวนบทเรียนได้
4. ควรปกครองนักเรียนด้วยความยุติธรรม ไม่บังคับ หรือตามใจมากเกินไป
5. ให้นักเรียนมีเงินสำหรับใช้จ่ายอย่างเพียงพอ และมีเครื่องใช้สำหรับเล่าเรียนครบทุกอย่าง
6. เอาใจใส่ดูแลสุขภาพของนักเรียน เมื่อเจ็บไข้ไม่สบายต้องรีบพาไปรักษา
7. หาหนังสือดีมีประโยชน์ให้อ่าน และแนะนำให้รู้จักเลือกอ่านหนังสือที่มีคุณค่าและรู้จักคบหาเพื่อน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 29-36) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนว่า เมื่อต้องเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในศตวรรษหน้าที่แสนจะทำทาย ผู้ปกครองและชุมชนเริ่มมีความคาดหวังสูงขึ้น และหลากหลายยิ่งขึ้นเกี่ยวกับการศึกษาใน โรงเรียน และเรียกร้องให้โรงเรียนดำเนินงานให้ดีขึ้น

เพื่อบุตรหลานของตน การศึกษาในโรงเรียนนั้นส่วนใหญ่ใช้งบประมาณจากภาษีอากรของประชาชน จึงเรียกร้องกันมากขึ้นให้ทางโรงเรียนรับผิดชอบต่อสาธารณชนและพิสูจน์ให้เห็นว่าสามารถดำเนินงานให้คุ้มกับค่าใช้จ่ายที่เสียไป โรงเรียนจึงต้องเปิดช่องทางมากขึ้นให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง และปฏิบัติงานร่วมกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิดเพื่อปรับปรุงโรงเรียนให้ดีขึ้น

ตาราง 3 ความร่วมมืออย่างเต็มที่ระหว่างบ้านและโรงเรียนเมื่อมองในแง่กฎหมาย

ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจการโรงเรียน	โรงเรียนช่วยเหลือครอบครัว
1. รู้ว่าโรงเรียนให้การศึกษาแก่บุตรหลานของตนอย่างไร	1. ให้ข้อมูลที่เหมาะสมแก่ผู้ปกครองเพื่อการศึกษาในครอบครัวบังเกิดผล
2. ทราบถึงนโยบายของทางโรงเรียนเพื่อให้ความคิดเห็นหรือสนับสนุน	2. ช่วยผู้ปกครองให้เข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของตนในการให้การศึกษาแก่บุตรหลาน
3. ดำเนินการเพื่อปกป้องสิทธิบุตรหลานของตนในการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ	3. รู้จักชีวิตครอบครัวของเด็ก ๆ เพื่อให้ได้รับการดูแลและคุ้มครองอย่างเหมาะสม
4. ติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน และการสอนเพื่อให้มีการแสดงความรับผิดชอบ	4. เตือนผู้ปกครองให้ตระหนักถึงหน้าที่ของตน
5. ก่อตั้งสมาคมผู้ปกครองที่ถูกต้องตามกฎหมายร่วมกับโรงเรียนในการตัดสินใจและแสดงความรับผิดชอบ	5. ช่วยเหลือผู้ปกครองในการก่อตั้งสมาคมผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 31-32

การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมย่อมเป็นสิ่งจำเป็น ผู้ปกครองมีหน้าที่คุ้มครองสิทธิของบุตรหลานของตนในการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และใช้สิทธิและแสดงความรับผิดชอบในฐานะเป็นผู้ปกครอง การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการศึกษาและการบริหารจัดการในโรงเรียนนั้น ถือเป็นสิทธิของพลเมืองในบางประเทศที่พัฒนาแล้ว (ตัวอย่างเช่น แคนาดา และสหรัฐอเมริกา) และมักจะมีกฎหมายบังคับ สำหรับประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย นั้น ถึงแม้ว่าจะไม่มีกฎหมายบังคับ ก็เริ่มมีแนวโน้มให้ผู้ปกครองมีสิทธิดังกล่าว

ในแง่ของการบริหารจัดการ การที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการศึกษาในโรงเรียนย่อมทำให้มีทรัพยากรและกำลังคนมากขึ้น ผู้ปกครองสามารถร่วมรับผิดชอบการบริหารโรงเรียน ส่งเสริมการติดต่อสื่อสารระหว่างครอบครัวและโรงเรียน จูงใจครู ติดตามดูแลการดำเนินงานของโรงเรียน และแม้กระทั่งช่วยโรงเรียนในการต่อสู้กับอิทธิพลเลวร้ายในชุมชนในท้องถิ่น

ตาราง 4 ความร่วมมืออย่างเต็มที่ระหว่างบ้านและโรงเรียนเมื่อมองในแง่การบริหารจัดการ

ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจการโรงเรียน	โรงเรียนช่วยเหลือครอบครัว
1. ส่งเสริมสนับสนุน โรงเรียน โดยช่วยงานประจำ กิจกรรมพิเศษ และบริจาคเงิน	1. ให้ความรู้และทรัพยากร ซึ่งรวมทั้งการดูแลและฝึกอบรมเด็กอย่างมีประสิทธิภาพและ
2. ช่วยงานด้านการบริหารจัดการ ซึ่งรวมทั้งการวางแผนนโยบายติดตามดูแลส่งเสริมสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษา	ก่อตั้งสมาคมผู้ปกครอง
3. ติดต่อสื่อสารกับ โรงเรียน โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก คลายพินิจส่วนบุคคล และข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของชุมชน	2. รับภาระหน้าที่บางประการในความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน ซึ่งรวมทั้งการหาทุนรอน กำลังคน และกิจกรรมประสานงาน
	3. ติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองซึ่งรวมถึงทฤษฎีและแนวปฏิบัติในเรื่องความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน ตระหนักดีถึงความต้องการและปัญหาอุปสรรคของครอบครัว รายงานให้ผู้ปกครองได้ทราบถึงกิจการและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียน อภิปรายกับผู้ปกครองว่าจะร่วมกันให้การศึกษาแก่เด็กอย่างไร
4. โน้มน้าวชักจูงบุคลากรของโรงเรียนและห้องเรียน ร่วมงานต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น	4. ให้ผู้ปกครองมีขวัญและกำลังใจและให้ตระหนักถึงความหมายและประโยชน์ของการศึกษาในครอบครัว
5. ร่วมมือกับโรงเรียนในการต่อสู้กับอิทธิพลอันเลวร้ายในท้องถิ่น	5. ช่วยครอบครัวในการต่อสู้กับอิทธิพลเลวร้ายของสังคม

ความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนอาจช่วยให้การศึกษาของเด็กมีโอกาสกว้างขึ้นและมีคุณภาพดีขึ้น เพราะทางบ้านสามารถสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี จากการวิจัยพบว่า ยิ่งผู้ปกครองสนใจในการศึกษาของบุตรหลานตนมากเพียงใด เด็กจะเล่าเรียนได้ดีขึ้นเพียงนั้น ความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนอย่างเข้มแข็ง มีส่วนช่วยการศึกษาของผู้ปกครองและช่วยครูในการพัฒนาวิชาชีพและการเรียนรู้เรื่องการบริหารจัดการอีกด้วย ในระยะยาวแล้วโรงเรียนเปรียบเสมือนสถานที่ที่ผู้ปกครองสามารถปรับปรุงการศึกษาของตนเองให้ดีขึ้น โดยอาศัยการศึกษาผู้ใหญ่หรือกิจกรรมพิเศษซึ่งโรงเรียนจัดให้มีขึ้น ผู้ปกครองอาจใช้โรงเรียนเป็นสถานที่ชุมนุมเพื่อร่วมกันพิจารณาและแก้ไขปัญหาชุมชน กล่าวโดยสรุป โรงเรียนอาจกลายเป็นสถานที่อำนวยความสะดวกในชุมชน ซึ่งช่วยให้สมาชิกชุมชนทุกคนบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาของตน

ตาราง 5 ความร่วมมืออย่างเต็มที่ระหว่างบ้านและโรงเรียนเมื่อมองในแง่การศึกษา

ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจการโรงเรียน	โรงเรียนช่วยเหลือครอบครัว
1. การศึกษาของเด็ก การที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมช่วยให้โรงเรียนสามารถตอบสนองความต้องการของเด็กอย่างถูกต้องเหมาะสม และช่วยไม่ให้เกิดการเรียนรู้ในโรงเรียนและการศึกษาที่บ้านขัดแย้งกัน	1. โรงเรียนให้ความช่วยเหลือแก่ครอบครัว เป็นผลให้เด็กได้รับการศึกษาเป็นองค์รวมทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน
2. การศึกษาของผู้ปกครอง การมีส่วนร่วมให้มีโอกาสได้เรียนรู้	2. โรงเรียนเสนอวิธีฝึกอบรมเด็กที่มีประสิทธิผลและสามารถนำไปปฏิบัติได้สร้างความมั่นใจในตนเองให้ผู้ปกครองสามารถเรียนรู้ทักษะและความรู้ใหม่ ๆ และพัฒนากิจกรรมเพื่อให้ผู้ปกครองได้เรียนรู้
3. การเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการ ข้อมูลย้อนกลับที่ได้รับ ช่วยให้โรงเรียนสามารถปรับปรุงการสอน และการบริหารจัดการจึงพร้อมที่จะเผชิญปัญหาอุปสรรคและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ	3. โรงเรียนเปิดโอกาสใหม่ ๆ ให้บ้านและโรงเรียนได้ร่วมมือกัน ครอบครัวอาจทดลองจัดการศึกษาสำหรับครอบครัวที่มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

จะเห็นได้ว่า บทบาทความสำคัญของพ่อแม่ ผู้ปกครอง มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาอย่างยิ่ง โดยเฉพาะความร่วมมือในการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ตระหนักในคุณค่า การศึกษา มีความเข้าใจและให้ความสนใจต่อการเรียนของนักเรียนที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ความร่วมมือกัน และที่สำคัญมีความเข้าใจบทบาทของตนเอง โดยจะส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กนักเรียนและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

4.4 วิธีการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองให้ประโยชน์หลากหลายทั้งต่อผู้ปกครอง ครู และเด็ก แต่สิ่งที่คุณปกครองไม่ชอบในการมีส่วนร่วมหรือต้องมาโรงเรียน คือ ความรู้สึกขัดแย้งและอคติของครูที่มีต่อผู้ปกครองและผูกพันอยู่กับโรงเรียนซึ่งเป็นพิธีการ ดังนั้นการจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมต้องให้เป็นไปอย่างสบาย ครูสามารถจัดกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมได้น้อย 4 วิธี คือ (Morrison, 2000 : 363-364 อ้างถึงใน ศิราณี ศศิภาณจน์, 2549 : 43)

1) วิธีให้มีส่วนร่วมในการทำงาน

เป็นวิธีที่ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานตามความสามารถของผู้ปกครอง เช่น เป็นผู้ช่วยครู การเป็นที่เลี้ยงเด็ก การหาทุน การร่วมทำงานธุรการ เป็นต้น การมีส่วนร่วมแบบนี้ผู้ปกครองจะได้รับผลประโยชน์ร่วมด้วยและเป็นเอกเทศ

2) วิธีให้มีส่วนร่วมโดยเน้นกระบวนการ

เป็นการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการศึกษาเป็นผู้ให้แนวคิด เสนอแนะในการจัดการศึกษา เช่น การวางแผนหลักสูตร การคัดเลือกตำรา การวางมาตรฐานการทำงาน เป็นต้น วิธีการนี้กำลังแพร่หลายเพราะทั้งผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการตัดสินใจทางการศึกษา

3) วิธีการมีส่วนร่วมโดยเน้นการพัฒนา

เป็นการมีส่วนร่วมที่มุ่งพัฒนาคุณภาพครอบครัวเป็นหลัก ซึ่งเป็นประโยชน์กับผู้ปกครองโดยตรงเพราะผู้ปกครองที่เข้าร่วมจะได้เรียนรู้ และวิถีปฏิบัติที่เป็นการสร้างเสริมครอบครัว การมีส่วนร่วมลักษณะนี้พบในโครงการความร่วมมือของโรงเรียนชุมชน

4) วิธีการมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์

คือการประมวลวิธีการดังกล่าวข้างต้นมาประสานกัน โดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง ให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และกิจกรรมของโรงเรียน ซึ่งการวิจัยพบว่า ผู้ปกครอง

ร้อยละ 50.51 สนใจที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนมากที่สุด ส่วนกิจกรรมรับฟังแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือให้การปรึกษาต้องการน้อยมาก

สรุปว่า วิธีการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โรงเรียนสามารถเลือกนำวิธีการต่าง ๆ เหล่านี้ ทั้งวิธีการให้มีส่วนร่วมในการทำงาน วิธีการให้มีส่วนร่วมโดยเน้นกระบวนการ วิธีการมีส่วนร่วมโดยเน้นการพัฒนา และวิธีการมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ ไปดำเนินการในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับประเภทและลักษณะของกิจกรรมการมีส่วนร่วมนั้น ๆ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนไว้ ดังนี้

สุจิตรา เรื่อง วุฒิชนะพีช (2545 : ข) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 334 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจการนักเรียน และอยู่ในระดับ ปานกลาง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน ด้านวิชาการ และด้านบุคลากร ตามลำดับ

2. แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนมากที่สุด ในแต่ละด้านพบว่า ด้านวิชาการ คือมีส่วนร่วมให้ข้อมูลแก่ทางโรงเรียน เมื่อพบปัญหาเกี่ยวกับด้าน วิชาการ ด้านบุคลากร คือมีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน คือมีส่วนร่วมให้ความร่วมมือ สอดส่องดูแลความประพฤติของบุตรหลานอย่างใกล้ชิด ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศโรงเรียน คือมีส่วนร่วมสอดส่องดูแลและให้ข้อมูลแก่ทางโรงเรียน เมื่อพบปัญหาด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน และความสัมพันธ์กับชุมชน คือมีส่วนร่วมบริจาคเงินและสิ่งของต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม

3. ผลการเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน โดยจำแนกตามระดับชั้น พบว่า ด้านวิชาการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 โดยผู้ปกครองของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายมีความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนสูงกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อัมพร เลิศณรงค์ (2545 : ข) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 300 คน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือด้านกิจการนักเรียน ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านบุคลากร ตามลำดับ แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน ในแต่ละด้าน พบว่า ด้านวิชาการ คือร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองในระดับชั้น ด้านบุคลากร คือร่วมเป็นคณะกรรมการชมรมผู้ปกครอง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม คือร่วมให้ข้อมูลเมื่อพบปัญหาด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านกิจการนักเรียน คือร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน

ชานนท์ ถ้ำคู่ (2545 : ก) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเลิศล้ำ ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน 4) ด้านพฤติกรรมของนักเรียน และ 5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครองหลักสูตรสองภาษา 302 คน ผู้ปกครองหลักสูตรนานาชาติ 148 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในการบริหารงานของโรงเรียนเลิศล้ำโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผู้ปกครองนักเรียนหลักสูตรสองภาษา และหลักสูตรนานาชาติมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของโรงเรียนเลิศล้ำ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนหลักสูตรสองภาษา และหลักสูตรนานาชาติมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของโรงเรียนเลิศล้ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียนและด้านพฤติกรรมของนักเรียน โดยผู้ปกครอง

นักเรียนหลักสูตรสองภาษามีความพึงพอใจสูงกว่าผู้ปกครองนักเรียนหลักสูตรนานาชาติ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกัน

น้ำทิพย์ เสือสารรัตน์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร 380 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชนกรุงเทพมหานคร โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอนุบาล 3 ฐานะ คือ 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในฐานะผู้ร่วมกิจกรรม โดยเป็นผู้ปกครองอาสาในกิจกรรมพิเศษ 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในฐานะผู้เสริมประสบการณ์แก่นักเรียนพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยจัดหาหนังสือภาพ คู่มือแนะนำให้เด็กทำการบ้าน แนะนำช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ 3) การมีส่วนร่วมในฐานะผู้สนับสนุนสถานศึกษาพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนสนับสนุนในเรื่องการทำความเข้าใจและให้ความร่วมมือตามข้อกำหนดของโรงเรียน ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา คือ 1) ผู้ปกครองไม่มีเวลา 2) ไม่ได้รับแจ้งข่าวสารข้อมูล 3) ผู้ปกครองไม่ทราบความต้องการของโรงเรียน

สุภาพ แก้วตาทิพย์ (2547 : ก) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 90 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน คือ การร่วมมือด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นิยดา ชุมวรฐายี (2547 : ก-ข) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 115 คน และครู จำนวน 345 คน รวม 460 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต

4 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านคือ การมีส่วนร่วมด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ระหว่างผู้ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ระหว่างผู้ที่มีประสบการณ์ 1-10 ปี 11-20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป ไม่แตกต่างกัน

5. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกับขนาดกลางและขนาดใหญ่ ส่วนโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดใหญ่ไม่แตกต่างกัน

ถาวร พวงมณี (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากรคือ ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 431 คน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประเด็นต่อไปนี้มีคะแนนสูงสุดในแต่ละด้านคือ 1) การบริหารวิชาการ ร่วมเป็นเครือข่ายผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอน 2) การบริหารงบประมาณ ร่วมกับคณะครูสอดส่องดูแล และรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน 3) การบริหารงานบุคคล ประชุมกับโรงเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน 4) การบริหารทั่วไป เสนอแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน ส่วนปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประเด็นต่อไปนี้มีปัญหาการมีส่วนร่วมสูงสุดคือ 1) ผู้ปกครองเห็นว่าการจัดทำหลักสูตรเป็นเรื่องของโรงเรียน 2) ผู้ปกครองไม่มีความรู้ความเข้าใจ

ในการวางแผนการเงินและงบประมาณ 3) ผู้ปกครองไม่เข้าใจในเรื่อง ระเบียบวินัยทางราชการ และ 4) ผู้ปกครองไม่เข้ามารับฟังปัญหาและความต้องการของนักเรียน ตามลำดับ

ศิราณี ศศิกาญจน์ (2549 : ก-ข) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชน จำนวน 338 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการมีส่วนร่วม

1.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในฐานะผู้ร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาเป็น ผู้ปกครองอาสาการได้รับข้อมูลข่าวสารด้วยวิธีติดต่อกับครูอาจารย์ มีส่วนร่วมในกิจกรรมวันเด็ก การได้รับการอบรมด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมากที่สุด และในด้านการวางแผนหลักสูตร วิธีการรับข่าวสารจากกรรมการโรงเรียน ร่วมกิจกรรมวันสำคัญของบุคคลสำคัญของชาติ และการเตรียมความพร้อมเด็กก่อนมีน้อง น้อยที่สุด

1.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในฐานะผู้เสริมประสบการณ์แก่นักเรียน การส่งเสริมนิสัยการรักการอ่านให้เด็กด้วยวิธีจัดหาหนังสือภาพต่าง ๆ ให้เด็กดู การแนะนำเด็กในการทำการบ้าน เตรียมความพร้อมให้เด็กช่วยเหลือตนเอง ช่วยดูแลเด็กขณะเด็กทำกิจกรรม มากที่สุด และการเล่าเรื่องเกี่ยวกับหนังสือ การจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมความรู้ การจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่บ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การเป็นวิทยากร และสาธิตการสอนน้อยที่สุด

1.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในฐานะผู้สนับสนุนสถานศึกษา การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาเรื่องพัฒนาการของเด็ก มากที่สุด และการเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครู และการจัดการจราจรน้อยที่สุด

2. ด้านปัญหาการมีส่วนร่วม

2.1 ปัญหาการมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพราะมีงานเร่งด่วนในหน้าที่จึงมาร่วมในกิจกรรมไม่ได้มากที่สุด รองลงมาเพราะรู้สึกว่าคุณเองไม่มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมและ น้อยที่สุดคือกิจกรรมที่จัดไม่ตรงกับความต้องการ

2.2 ปัญหาการเสริมประสบการณ์แก่นักเรียน โรงเรียนทำหน้าที่อบรมสั่งสอนได้ดีกว่ามากที่สุด รองลงมาคือปัญหาขาดอุปกรณ์ เครื่องมือ และน้อยที่สุดคือ ปัญหาการที่ผู้ปกครองไม่มีความรู้เรื่องที่เด็กสนใจ

2.3 ปัญหาในการสนับสนุนโรงเรียนไม่ทราบความต้องการของโรงเรียนที่ ต้องการขอความช่วยเหลือมากที่สุด รองลงมาคือไม่สามารถสนับสนุนได้เนื่องจาก ขาดความรู้ ทักษะความชำนาญ และน้อยที่สุดคือปัญหาการไม่ได้จัดเตรียมทุนทรัพย์

กิตติ กรทอง (2555 : 46) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 335 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาร์้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองตามสถานภาพทางเพศ พบว่าไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาแตกต่างกัน 3) ปัญหาพบว่า ผู้ปกครองต้องทำงาน ดิฉันขอเสนอแนะคือ ให้สมาคมผู้ปกครองและครูจัดหาอาสาสมัครช่วยเหลือศูนย์ฯ

ณัฐนิชา วงศ์คำ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลจิ้ว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ประชากรประกอบด้วย ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลจิ้ว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 200 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลตำบลจิ้ว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลจิ้ว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ทั้งโดยภาพรวมและด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการประเมินพัฒนาการ ด้านการจัดประสบการณ์และด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ ในด้านปัญหาพบว่า ผู้ปกครองไม่มีเวลาเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่างๆ เนื่องจากต้องทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว รองลงมาปัญหาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานและกิจกรรมของศูนย์ฯ ให้ผู้ปกครองและคนในชุมชนทราบ จึงขาดโอกาสในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อันดับสาม ปัญหาผู้ปกครองไม่มีความรู้ความเข้าใจอย่างเพียงพอในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์ฯ ทั้งการผลิตสื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเข้าไปเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่เด็ก รวมไปถึงการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน อันดับสี่ปัญหาครูผู้ดูแลเด็กขาดความรู้และความชำนาญในงานที่ปฏิบัติ อีกทั้งมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน และปัญหาครูผู้ดูแลเด็กไม่มีความเป็นกันเองกับผู้ปกครอง

สำหรับข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลจี้ว อำเภอกะเทิง จังหวัดเขียงราย พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงนโยบายหรือแนวทางในการจัดการศึกษาของศูนย์ฯ ผ่านผู้นำท้องถิ่นหรือผ่านการประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้ทราบถึงนโยบายหรือแนวทางในการดำเนินงาน จะเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์ฯ รองลงมาควรส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการพัฒนาความรู้ในทางวิชาการและด้านวิชาชีพครูตามองค์กรภาครัฐ และเอกชนอย่างต่อเนื่องและควรเพิ่มจำนวนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการดำเนินการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างบุคลากรในพื้นที่ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

สุภาวดี วัฒนศิริ (2555 : ง) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหาร โรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม จำนวน 320 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบริหารทั่วไป ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารวิชาการ และด้านบริหารงานบุคคล ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหาร โรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความต้องการการมีส่วนร่วมในด้านบริหารงบประมาณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหาร โรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามอาชีพและระดับชั้นของนักเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองนั้นมีบทบาทที่สำคัญในการให้ความร่วมมือ สนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน รวมทั้งเป็นสื่อกลางในการประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทำให้การบริหารจัดการของโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพและส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนโดยตรง ซึ่งการมีส่วนร่วมของ

ผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนนั้น มีหลากหลายงานขึ้นอยู่กับโครงสร้างการบริหารของแต่ละสถานศึกษา ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีทั้งการมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล ด้านบริหารทั่วไป ด้านกิจการนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นต้น สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาร่วมกันของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาในการบริหารงานโรงเรียน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 638 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2556 จำนวน 242 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้นของนักเรียนเป็นตัวแบ่งชั้น ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากนั้นเทียบสัดส่วนของประชากรในแต่ละระดับชั้น แล้วจึงสุ่มอย่างง่ายในแต่ละระดับชั้นให้ครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ ดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้น

ระดับชั้น	ผู้ปกครองนักเรียน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อนุบาล 1	72	27
อนุบาล 2	74	28
อนุบาล 3	74	28
ประถมศึกษาปีที่ 1	76	29
ประถมศึกษาปีที่ 2	73	28
ประถมศึกษาปีที่ 3	73	28
ประถมศึกษาปีที่ 4	67	25
ประถมศึกษาปีที่ 5	68	26
ประถมศึกษาปีที่ 6	61	23
รวม	638	242

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ได้แก่ วุฒิการศึกษาสูงสุด อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียน

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) แบ่งออกเป็น 4 ด้าน แต่ละด้านเขียนข้อคำถามให้ครอบคลุมตามนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้ ได้จำนวนข้อคำถามทั้งหมด 40 ข้อ ได้แก่

1. ด้านบริหารวิชาการ จำนวน 14 ข้อ
2. ด้านบริหารงบประมาณ จำนวน 9 ข้อ

3. ด้านบริหารบุคคล จำนวน 7 ข้อ
 4. ด้านบริหารทั่วไป จำนวน 10 ข้อ

สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลค่าความหมายคะแนนเฉลี่ย ได้แบ่งช่วงคะแนนตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1977) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{สูตรการกำหนดช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการแบ่ง}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้น การแปลความหมายระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงแบ่งการแปลผลคะแนนเฉลี่ยออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
 คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
 คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด (Open End)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีโครงสร้างและเนื้อหาสอดคล้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียน เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างของข้อคำถาม

2. ร่างแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้บริหารนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป

3. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 2 ท่าน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยมีรายชื่อนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชิต รอดทอง อาจารย์โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรุณา แดงสุวรรณ อาจารย์โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

3.3 ดร.ศรุตพิงศ์ ภูวิชร์วานนท์ อาจารย์โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

3.4 ดร.ปรีดา เบ็ญการ อาจารย์โปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

3.5 ดร.สฤติย์ ประสิทธิ์าภรณ์ อาจารย์โปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

จากนั้นนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยการให้คะแนนความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด ดังนี้

+1 หมายถึง ถ้านำข้อคำถามมีความสอดคล้องตรงกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

0 หมายถึง ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องตรงกับเนื้อหาตาม
วัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

-1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องตรงกับเนื้อหาตาม
วัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

ค่าดัชนีความสอดคล้องที่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ผลปรากฏว่า ข้อ
คำถามของแบบสอบถามซึ่งทั้งฉบับมีจำนวน 40 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 -1.00 ทุกข้อ แสดงว่า
อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ทุกข้อ (ปรากฏตามภาคผนวก ค)

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ IOC แล้ว ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้ปกครองนักเรียน
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนภายหลังจากนำไปทดลองใช้ (Try-Out) มาวิเคราะห์หา
คุณภาพ ดังนี้

5.1 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้วิธีสหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน
โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) แล้ว
คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ปรากฏว่าข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทุกข้อ
โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.207 - 0.915 (ปรากฏตามภาคผนวก ง)

5.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1990) ซึ่งค่าความ
เชื่อมั่นของแบบสอบถามควรมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)
ปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.980 และค่าความเชื่อมั่นรายด้าน
ได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ เท่ากับ 0.924 ด้านบริหารงบประมาณ เท่ากับ 0.940 ด้านบริหารบุคคล
เท่ากับ 0.960 และด้านบริหารทั่วไป เท่ากับ 0.946 (ปรากฏตามภาคผนวก จ)

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และหาคุณภาพเครื่องมือเรียบร้อยแล้ว ไปเก็บ
ข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการประสานงานขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สงขลา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างไปยังผู้อำนวยการ
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ไปขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พร้อมทั้งประสานวัน เวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการขอความร่วมมือกับคุณครูประจำชั้นในแต่ละระดับชั้นในการแจกและรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 242 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 242 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
4. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีรายละเอียดตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ได้แก่ วุฒิการศึกษาสูงสุด อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales)

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามตัวแปร วุฒิการศึกษาสูงสุด อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียน โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) กรณีพบค่าความแตกต่างเป็นรายกลุ่มจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ LSD (Fisher's Least-Significant Difference)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด (Open End) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ p แทน ร้อยละ
f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.3 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2546)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum fx$ แทน ผลรวมของความถี่คูณคะแนน
n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

1.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2546)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum fx^2$	แทน	ผลรวมของความถี่คูณคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum fx)^2$	แทน	ผลรวมของความถี่คูณคะแนนแต่ละตัวแล้วนำผลรวมทั้งหมดมายกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม
	N	แทน	จำนวนคน

$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนรายชื่อ
$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนรวมทุกข้อ
$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนรายชื่อกับคะแนนรวมทุกข้อของทุกคน
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนรายชื่อแต่ละตัวยกกำลังสอง
$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนรวมทุกข้อแต่ละตัวยกกำลังสอง

2.3 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาค ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

3.2 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียน และ 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย และได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียน

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อความเข้าใจตรงกันผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ทางสถิติในการแปลความหมายของข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงแบบ F-test
Sig	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 242 คน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามและได้รับกลับคืนมาทั้งหมด จำนวน 242 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผู้วิจัยได้จำแนกตามความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ดังตาราง 7

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
1. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
1.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	21	8.68
1.2 ปริญญาตรี	156	64.46
1.3 สูงกว่าปริญญาตรี	65	26.86
รวม	242	100.00
2. อาชีพ		
2.1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	109	45.04
2.2 พนักงานบริษัท/ห้างร้าน	33	13.64
2.3 เกษตรกร/รับจ้างทั่วไป	16	6.61
2.4 ประกอบธุรกิจส่วนตัว	63	26.03
2.5 อื่น ๆ	21	8.68
รวม	242	100.00
3. ระดับชั้นของนักเรียน		
3.1 ปฐมวัย (อ.1-อ.3)	83	34.30
3.2 ประถมศึกษาตอนต้น (ป.1-ป.3)	85	35.12
3.3 ประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-ป.6)	74	30.58
รวม	242	100.00

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 64.46 รองลงมา มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 26.86 และต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 8.68 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 45.04 รองลงมา ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 26.03 พนักงานบริษัท/ห้างร้าน ร้อยละ 13.64 ประกอบอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 8.68 และอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 6.61 ตามลำดับ

และเมื่อพิจารณาตามระดับชั้นของนักเรียน พบว่า เป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป.1-ป.3) ร้อยละ 35.12 ระดับปฐมวัย (อ.1-อ.3) ร้อยละ 34.30 และระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-ป.6) ร้อยละ 30.58 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งภาพรวม รายด้าน และจำแนกรายข้อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 8 – 12

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ด้านบริหารวิชาการ	2.72	0.90	ปานกลาง
2. ด้านบริหารงบประมาณ	2.62	0.84	ปานกลาง
3. ด้านบริหารบุคคล	2.77	0.94	ปานกลาง
4. ด้านบริหารทั่วไป	2.86	0.88	ปานกลาง
รวม	2.74	0.75	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการ

บริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านบริหารทั่วไปมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.86$) รองลงมา ได้แก่ ด้านบริหารบุคคล ($\bar{X} = 2.77$) ด้านบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 2.72$) และด้านบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 2.62$) ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารวิชาการ
จำแนกรายข้อ

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
ด้านบริหารวิชาการ				
1.	ร่วมกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	2.41	1.16	น้อย
2.	ร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.41	1.18	น้อย
3.	ร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการกับโรงเรียน	2.91	1.19	ปานกลาง
4.	รับทราบการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน	3.51	0.95	มาก
5.	ร่วมเป็นเครือข่ายผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอน	2.69	1.08	ปานกลาง
6.	ให้คำแนะนำและเสนอแนวทางการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน	2.74	0.98	ปานกลาง
7.	สนับสนุน จัดหา สื่ออุปกรณ์ ทรัพยากรท้องถิ่น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.00	1.00	ปานกลาง
8.	สนับสนุนสถานที่ในชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้	2.81	1.09	ปานกลาง
9.	สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลายรูปแบบ	3.19	1.18	ปานกลาง
10.	เป็นวิทยากรพิเศษให้ความรู้แก่นักเรียน	2.07	1.21	น้อย
11.	สนับสนุน ส่งเสริม การทำวิจัยของครูเพื่อพัฒนาผู้เรียน	2.74	1.30	ปานกลาง
12.	เป็นกรรมการเยี่ยมชั้นเรียนและนิเทศการสอนของครู	2.00	1.17	น้อย

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
13.	ร่วมกับคณะครูติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.05	1.20	ปานกลาง
14.	ให้ความคิดเห็นในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.54	1.18	น้อย
รวม		2.72	0.90	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลามีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.72$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ รับทราบการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.51$) สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลายรูปแบบ ($\bar{X} = 3.19$) ร่วมกับคณะครูติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.05$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เป็นกรรมการเยี่ยมชั้นเรียนและนิเทศการสอนของครู ($\bar{X} = 2.00$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารงบประมาณ จำแนกรายข้อ

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
ด้านบริหารงบประมาณ				
15.	ร่วมในการวางแผนการหาเงินและการใช้เงินของโรงเรียน	2.51	1.02	น้อย
16.	ร่วมในการพิจารณาการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน	2.48	1.02	น้อย
17.	ร่วมจัดทำ จัดหาสนับสนุนวัสดุครุภัณฑ์ตามที่โรงเรียนต้องการ	2.68	0.98	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
18.	ร่วมกับคณะครู สอดส่องดูแล และรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน	3.09	0.87	ปานกลาง
19.	ดูแล กำกับ ติดตาม การใช้จ่ายเงินของโรงเรียนให้ตรงตามวัตถุประสงค์	2.33	0.90	น้อย
20.	บริจาคเงินสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษาศึกษา	3.17	1.01	ปานกลาง
21.	ให้บริการและซ่อมแซม วัสดุ ครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ ที่ชำรุด	2.54	1.13	น้อย
22.	ร่วมให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางในการบริหารงบประมาณ	2.42	0.94	น้อย
23.	ร่วมประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายของโรงเรียน	2.39	0.95	น้อย
	รวม	2.62	0.84	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลามีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.62$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ บริจาคเงินสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษาศึกษา ($\bar{X} = 3.17$) ร่วมกับคณะครู สอดส่องดูแล และรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.09$) ร่วมจัดทำ จัดหา สนับสนุนวัสดุครุภัณฑ์ตามที่โรงเรียนต้องการ ($\bar{X} = 2.68$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ดูแล กำกับ ติดตาม การใช้จ่ายเงินของโรงเรียนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 2.33$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารบุคคล จำแนกรายข้อ

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
ด้านบริหารบุคคล				
24.	ร่วมประชุมกับ โรงเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากร	2.86	1.14	ปานกลาง
25.	สนับสนุนให้ได้มาซึ่งทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพตามความต้องการของโรงเรียน	2.65	1.18	ปานกลาง
26.	สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถและก้าวหน้าในวิชาชีพ	2.82	1.22	ปานกลาง
27.	สนับสนุนการจัดสวัสดิการและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่บุคลากรในโรงเรียน	2.50	1.03	น้อย
28.	สนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมกันทำงานเป็นหมู่คณะ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน	2.76	1.09	ปานกลาง
29.	ร่วมกิจกรรมยกย่อง เชิดชูเกียรติ และเป็นกำลังใจให้แก่บุคลากรในโรงเรียน	2.95	1.11	ปานกลาง
30.	ร่วมในการให้ข้อเสนอแนะแก่โรงเรียนในด้านการมีระเบียบวินัยของบุคลากร	2.85	1.03	ปานกลาง
รวม		2.77	0.94	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ ร่วมกิจกรรมยกย่อง เชิดชูเกียรติ และเป็นกำลังใจให้แก่บุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.95$) ร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากร ($\bar{X} = 2.86$) ร่วมในการให้ข้อเสนอแนะแก่โรงเรียนในด้านการมีระเบียบวินัยของบุคลากร ($\bar{X} = 2.85$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สนับสนุนการจัดสวัสดิการและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่บุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.50$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารทั่วไป
จำแนกรายข้อ

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
ด้านบริหารทั่วไป				
31.	ร่วมในการจัดบริการด้านสาธารณูปโภคในโรงเรียน	2.53	1.02	น้อย
32.	ร่วมจัดบรรยากาศ สร้างสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้สวยงาม ร่มรื่น น่าอยู่	2.64	1.04	ปานกลาง
33.	ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด	2.48	1.04	น้อย
34.	ร่วมในการให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาระบบและเครือข่ายสารสนเทศของโรงเรียน	2.42	1.05	น้อย
35.	ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มชมรมหรือสมาคมผู้ปกครองและศิษย์เก่า	2.70	1.10	ปานกลาง
36.	ร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาการของนักเรียน เช่น การเข้าค่ายลูกเสือ การทัศนศึกษา ฯลฯ	3.32	1.22	ปานกลาง
37.	ร่วมกับโรงเรียนสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน	2.77	1.11	ปานกลาง
38.	เสนอแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน	3.03	1.03	ปานกลาง
39.	ร่วมประชุมระหว่างผู้ปกครอง/ครู เพื่อหาแนวทางการพัฒนานักเรียน	3.40	1.08	ปานกลาง
40.	ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนและหน่วยงานอื่นรับทราบ	3.29	1.11	ปานกลาง
รวม		2.86	0.88	ปานกลาง

จากตาราง 12 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลามีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารทั่วไปโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ ร่วมประชุมระหว่างผู้ปกครอง/ครู เพื่อหาแนวทางการพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 3.40$) ร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาการของนักเรียน เช่น การเข้าค่ายลูกเสือ การทัศนศึกษา ฯลฯ ($\bar{X} = 3.32$) ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนและหน่วยงานอื่นรับทราบ ($\bar{X} = 3.29$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ร่วมในการให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาระบบและเครือข่ายสารสนเทศของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.42$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียน

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ F-test แบบ One Way ANOVA เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ LSD (Fisher's Least-Significant Difference) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตาราง 13 - 23

3.1 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของ
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียน
สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การมีส่วนร่วมในการ บริหารโรงเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านบริหารวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	1.97	2	0.98	1.22	0.30
	ภายในกลุ่ม	192.44	239	0.81		
	รวม	194.41	241			
2. ด้านบริหาร งบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	0.84	2	0.42	0.60	0.55
	ภายในกลุ่ม	167.54	239	0.70		
	รวม	168.38	241			
3. ด้านบริหารบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2.88	2	1.44	1.63	0.20
	ภายในกลุ่ม	211.02	239	0.88		
	รวม	213.90	241			
4. ด้านบริหารทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	0.60	2	0.30	0.38	0.68
	ภายในกลุ่ม	188.07	239	0.79		
	รวม	188.67	241			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.20	2	0.10	0.18	0.84
	ภายในกลุ่ม	133.84	239	0.56		
	รวม	134.04	241			

จากตาราง 13 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยภาพรวมและรายด้าน ทั้งด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของ
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียน
สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมในการ บริหารโรงเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านบริหารวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	10.14	4	2.53	3.26*	0.01
	ภายในกลุ่ม	184.28	237	0.78		
	รวม	194.41	241			
2. ด้านบริหาร งบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	12.17	4	3.04	4.62*	0.01
	ภายในกลุ่ม	156.21	237	0.66		
	รวม	168.39	241			
3. ด้านบริหารบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	12.33	4	3.08	3.62*	0.01
	ภายในกลุ่ม	201.58	237	0.85		
	รวม	213.91	241			
4. ด้านบริหารทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	7.19	4	1.80	2.35	0.06
	ภายในกลุ่ม	181.48	237	0.77		
	รวม	188.67	241			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	8.06	4	2.02	3.79*	0.01
	ภายในกลุ่ม	125.98	237	0.53		
	รวม	134.04	241			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาที่มีอาชีพ
ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยภาพรวม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริหาร
วิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ยกเว้นด้านบริหารทั่วไป ที่ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมใน การบริหาร โรงเรียน	อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	อาชีพ				
			รับ ราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัท/ ห้างร้าน	เกษตรกร/ รับจ้าง ทั่วไป	ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว	อื่นๆ
			2.59	2.59	3.00	2.98	2.83
ภาพรวม	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	2.59	-	0.00	-0.41*	-0.39*	-0.24
	พนักงานบริษัท/ ห้างร้าน	2.59		-	-0.41	-0.39*	-0.24
	เกษตรกร/รับจ้าง ทั่วไป	3.00			-	0.02	0.17
	ประกอบธุรกิจ ส่วนตัว	2.98				-	0.15
	อื่นๆ	2.83					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน 3 คู่ ดังนี้

ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน กับผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย

ผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ ด้านบริหารวิชาการ

การมีส่วนร่วมใน การบริหาร โรงเรียน	อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	อาชีพ				
			รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัท/ ห้างร้าน	เกษตรกร/ รับจ้าง ทั่วไป	ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว	อื่นๆ
			2.53	2.62	3.06	2.95	2.89
ด้านบริหาร วิชาการ	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	2.53	-	-0.09	-0.53*	-0.42*	-0.36
	พนักงานบริษัท/ ห้างร้าน	2.61		-	-0.45	-0.34	-0.28
	เกษตรกร/รับจ้าง ทั่วไป	3.06			-	0.11	0.17
	ประกอบธุรกิจ ส่วนตัว	2.95				-	0.06
	อื่นๆ	2.89					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ ด้านบริหารวิชาการมีความแตกต่างกัน 2 คู่ ดังนี้ ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย

ผู้ประกอบการที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ประกอบการที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ ด้านบริหารงบประมาณ

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	อาชีพ				อื่นๆ
			รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัท/ห้างร้าน	เกษตรกร/รับจ้างทั่วไป	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	
			2.51	2.41	3.33	2.76	2.59
ด้านบริหารงบประมาณ	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2.51	-	0.10	-0.82*	-0.25	-0.08
	พนักงานบริษัท/ห้างร้าน	2.41	-	-	-0.92*	-0.35*	-0.18
	เกษตรกร/รับจ้างทั่วไป	3.33	-	-	-	0.57*	0.74*
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	2.76	-	-	-	-	0.17
	อื่นๆ	2.59	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ ด้านบริหารงบประมาณมีความแตกต่างกัน 5 คู่ ดังนี้

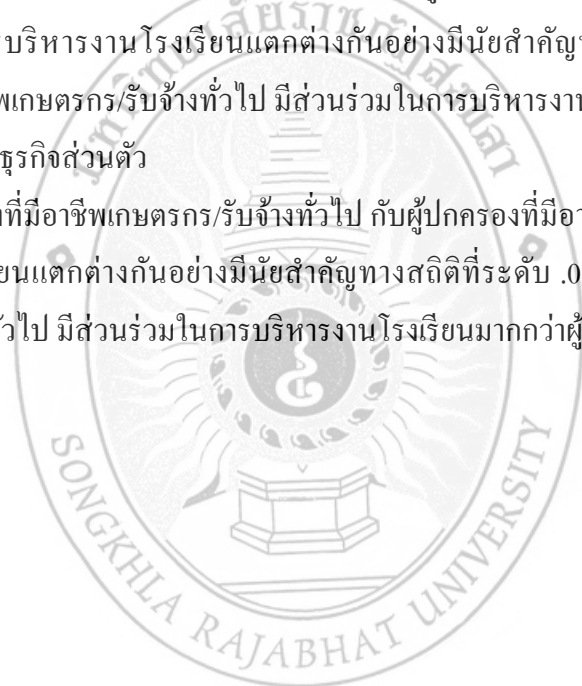
ผู้ประกอบการที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับผู้ประกอบการที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ประกอบการที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ประกอบการที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน กับผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน

ผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน กับผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีประกอบธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน

ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป กับผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว

ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป กับผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ ด้านบริหารบุคคล

การมีส่วนร่วมใน การบริหาร โรงเรียน	อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	อาชีพ				
			รับ ราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัท/ ห้างร้าน	เกษตรกร/ รับจ้าง ทั่วไป	ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว	อื่นๆ
			2.65	2.54	2.62	3.14	2.78
ด้านบริหาร บุคคล	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	2.65	-	0.11	0.03	-0.49*	-0.13
	พนักงานบริษัท/ ห้างร้าน	2.54	-	-	-0.08	-0.60*	-0.24
	เกษตรกร/รับจ้าง ทั่วไป	2.62	-	-	-	-0.52*	-0.16
	ประกอบธุรกิจ ส่วนตัว	3.14	-	-	-	-	0.36
	อื่นๆ	2.78	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ ด้านบริหารบุคคลมีความแตกต่างกัน 3 คู่ ดังนี้

ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน กับผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน

ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป กับผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป

3.3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านบริหารวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	13.99	2	6.99	9.27**	0.00
	ภายในกลุ่ม	180.42	239	0.76		
	รวม	194.41	241			
2. ด้านบริหารงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	13.35	2	6.68	10.29**	0.00
	ภายในกลุ่ม	155.03	239	0.65		
	รวม	168.38	241			
3. ด้านบริหารบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	3.22	2	1.61	1.83	0.16
	ภายในกลุ่ม	210.69	239	0.88		
	รวม	213.91	241			
4. ด้านบริหารทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	7.58	2	3.79	5.00**	0.00
	ภายในกลุ่ม	181.09	239	0.76		
	รวม	188.67	241			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	9.40	2	4.70	9.01**	0.00
	ภายในกลุ่ม	124.64	239	0.52		
	รวม	134.04	241			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาที่มีระดับชั้นของนักเรียนต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านบริหารบุคคล ที่ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วม ในการบริหาร โรงเรียน	ระดับชั้นของนักเรียน				
	อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ปฐมวัย	ประถมศึกษา ตอนต้น	ประถมศึกษา ตอนปลาย
			2.91	2.47	2.86
ภาพรวม	ปฐมวัย	2.91	-	0.44*	0.05
	ประถมศึกษา ตอนต้น	2.47		-	-0.39*
	ประถมศึกษา ตอนปลาย	2.86			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน 2 คู่ ดังนี้

ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย กับผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษาตอนต้น มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น กับผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครอง

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครอง
นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

ตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการ
บริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน
ด้านบริหารวิชาการ

การมีส่วนร่วม ในการบริหาร โรงเรียน	อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ระดับชั้นของนักเรียน		
			ปฐมวัย	ประถมศึกษา ตอนต้น	ประถมศึกษา ตอนปลาย
			2.86	2.40	2.94
ด้านบริหาร	ปฐมวัย	2.86	-	0.46*	-0.08
วิชาการ	ประถมศึกษา ตอนต้น	2.40		-	-0.54*
	ประถมศึกษา ตอนปลาย	2.94			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียน
สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน ด้านบริหารวิชาการมีความ
แตกต่างกัน 2 คู่ ดังนี้

ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย กับผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษาตอนต้น มีส่วนร่วมใน
การบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองนักเรียน
ระดับชั้นปฐมวัย มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้น
ประถมศึกษาตอนต้น

ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น กับผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย มี
ส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครอง
นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครอง
นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

ตาราง 22 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน ด้านบริหารงบประมาณ

การมีส่วนร่วม ในการบริหาร โรงเรียน	อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ระดับชั้นของนักเรียน		
			ปฐมวัย	ประถมศึกษา ตอนต้น	ประถมศึกษา ตอนปลาย
			2.85	2.31	2.73
ด้านบริหาร งบประมาณ	ปฐมวัย	2.85	-	0.54*	0.12
	ประถมศึกษา ตอนต้น	2.31		-	-0.42*
	ประถมศึกษา ตอนปลาย	2.73			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน ด้านบริหารงบประมาณ มีความแตกต่างกัน 2 คู่ ดังนี้

ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย กับผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษาตอนต้น มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น กับผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

ตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน ด้านบริหารทั่วไป

การมีส่วนร่วม ในการบริหาร โรงเรียน	อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ระดับชั้นของนักเรียน		
			ปฐมวัย	ประถมศึกษา ตอนต้น	ประถมศึกษา ตอนปลาย
			3.03	2.62	2.94
ด้านบริหาร ทั่วไป	ปฐมวัย	3.03	-	0.41*	0.09
	ประถมศึกษา ตอนต้น	2.62		-	-0.32*
	ประถมศึกษา ตอนปลาย	2.94			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน ด้านบริหารทั่วไป มีความแตกต่างกัน 2 คู่ ดังนี้

ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย กับผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษาตอนต้น มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น กับผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) จำแนกเป็นรายด้าน ผลการศึกษาปรากฏดังตาราง 24 – 27

ตาราง 24 ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารวิชาการ

ที่	ปัญหา	ที่	ข้อเสนอแนะ
1.	นักเรียนมีความรู้ความสามารถในด้านภาษาอังกฤษน้อย	1.	ควรจัดครูที่มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษโดยตรงมาสอนนักเรียน
2.	ขาดการส่งเสริมวิชาการด้านการค้นหาศักยภาพที่โดดเด่นของนักเรียน	2.	ควรหาแนวทางในการค้นหาศักยภาพที่โดดเด่นของนักเรียน ซึ่งอาจทำการวิเคราะห์ศักยภาพของนักเรียนหรือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการแสดงผลของนักเรียนในหลาย ๆ ด้าน
3.	ครูบางคนสอนไม่เข้าใจและไม่มีการทบทวนเนื้อหาที่สอนซ้ำ	3.	ควรมีการให้ครูได้สอนทบทวนซ้ำในเนื้อหาที่นักเรียนไม่เข้าใจ
4.	การเรียนการสอนในชั้นเรียน นักเรียนได้รับความรู้ไม่เต็มที่ ส่วนใหญ่ได้จากการเรียนพิเศษมากกว่า	4.	ครูควรสอนในชั้นเรียนให้เต็มที่ นักเรียนควรได้รับสิทธิ์เท่าเทียมกันในการเรียนการสอนในห้องเรียน
5.	วิชาเรียนเสริมบางวิชาที่ยังเกิดปัญหาและไม่เห็นผลที่ชัดเจน ไม่ควรนำมาสอน	5.	ควรมีการวัดผลผู้เรียนและผู้สอนด้วยว่าเข้าใจอ่องแท้ในวิชาเสริมที่นำมาสอนหรือไม่ และควรคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้เรียนด้วย มิฉะนั้นจะมีผลเสียตามมามากกว่า
6.	ขาดความเข้มแข็งในด้านวิชาการ	6.	ควรพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพด้านการสอนมากกว่านี้ เช่น ส่งครูไปอบรมด้านการสอน

ตาราง 24 (ต่อ)

ที่	ปัญหา	ที่	ข้อเสนอแนะ
7.	บรรยากาศในการเรียนการสอนมีครูบางคนคุณนักเรียนมากเกินไปจนทำให้นักเรียนกลับบ้านเกิดอาการเครียด	7.	พยายามไม่คุณนักเรียน ถ้านักเรียนไม่ทำผิดจนเกินไป เพราะทำให้นักเรียนที่ไม่ได้ทำผิดด้วย เกิดอาการหวาดกลัว วิตกกังวล
8.	การพัฒนาความรู้ความสามารถของครูมีน้อย ครูขาดทักษะในการสอนในบางวิชา	8.	ควรมีแบบสอบถามในการประเมินการเรียนการสอนของครู ให้นักเรียนมีส่วนร่วม ร่วมกันในการประเมินเพื่อพัฒนาครู
9.	นักเรียนมีมารยาทและพฤติกรรมไม่เหมาะสม	9.	ควรปลูกจิตใต้สำนึกและการมีมารยาทที่ดีให้กับนักเรียน
10.	ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน	10.	ควรจัดให้มีการเรียนภาษาอังกฤษแบบ มีการสนทนาเฉพาะวัน เช่น ทุกวันศุกร์ให้มีการพูดภาษาอังกฤษในโรงเรียน เป็นต้น
11.	เด็กอนุบาลไม่สามารถเขียนตัวเลขหรือพยัญชนะได้ทั้งหมด เมื่อเทียบกับเด็กนักเรียนอนุบาลโรงเรียนอื่น ๆ	11.	ควรให้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายใหม่ ด้านการเรียนการสอนระดับอนุบาล ควรเปิดให้มีการเรียนตั้งแต่อนุบาล 1 – 3 ทั้ง วิชาเรียนและการใช้ชีวิตในสังคม ตลอดจนความรู้รอบตัวทั่วไป
12.	การเรียนการสอนของเด็กอนุบาล	12.	ควรมีการเรียนวิชาการเพิ่มเติมบ้างในชั้นอนุบาล 3 เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนขึ้นชั้น ป.1
13.	ไม่มีการแสดงความยินดีให้กับเด็กที่จบชั้นปฐมวัย	13.	เมื่อเด็กจบชั้นปฐมวัย ควรมอบประกาศนียบัตรให้เด็ก มีการใส่ชุดรับประกาศนียบัตรบ้าง เพื่อให้เด็กมีกำลังใจ มีผลต่อด้านจิตใจของเด็ก
14.	หลักสูตรและวิธีการสอนเน้นการท่องจำและการประเมินผลการเรียนยังไม่สอดคล้องกับเนื้อหาในบางรายวิชา เช่น วิชาปฏิบัติควรสอนเน้นปฏิบัติ เป็นต้น	14.	ควรมีการอบรมวิธีการสอน การประเมินผลให้ครูเป็นระยะๆ โดยเฉพาะครูใหม่ที่มีประสบการณ์ไม่มาก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

ตาราง 24 (ต่อ)

ที่	ปัญหา	ที่	ข้อเสนอแนะ
15.	ในรายวิชาฝึกทักษะทางวิทยาศาสตร์ พบว่า นักเรียนไม่ค่อยชอบปฏิบัติ (ป.5 – ป.6) และรู้จักสิ่งแวดล้อมรอบตัวน้อยมาก	15.	ควรให้มีการเรียนนอกสถานที่ เช่น อุทยานแห่งชาติ ทะเลสาบ ชายหาด สวนพฤกษศาสตร์ ฯลฯ เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและได้เรียนจากสิ่งแวดล้อมจริง การทำปฏิบัติการในสถานที่จริง จะส่งเสริมและกระตุ้นความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ตาราง 25 ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารงบประมาณ

ที่	ปัญหา	ที่	ข้อเสนอแนะ
1.	ค่าเล่าเรียนค่อนข้างสูง ทำให้นักเรียนบางคนต้องย้ายโรงเรียน	1.	ควรจัดให้มีการให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน
2.	ปัญหาการจัดตั้งงบประมาณต่าง ๆ ของโรงเรียน	2.	ในการจัดตั้งงบประมาณต่าง ๆ ของโรงเรียน ถ้าเป็นไปได้ควรเชิญตัวแทนผู้ปกครองเข้าร่วมด้วย
3.	ผู้ปกครองขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณต่าง ๆ ของโรงเรียน	3.	ควรให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณต่าง ๆ ของโรงเรียนให้มากขึ้น

ตาราง 26 ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของ
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารบุคคล

ที่	ปัญหา	ที่	ข้อเสนอแนะ
1.	ครูลาออกบ่อย มีการเปลี่ยนครูบ่อย ทำให้ การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง	1.	ควรรหาสาเหตุของปัญหาการลาออก และ ควรเพิ่มค่าตอบแทนครูเพื่อเป็นแรงจูงใจ
2.	ปัญหาการหมุนเวียนเข้าออกของครู	2.	โรงเรียนต้องมีสวัสดิการที่ดีมอบให้กับครู เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับครู และควรมี การบรรจุครู เพื่อให้ครูมีความมั่นคงใน อาชีพ
3.	ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากร มีความรู้ความสามารถที่เพิ่มขึ้นอย่าง ต่อเนื่อง	3.	ควรสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมหรือ เรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น เช่น ให้ครูได้ศึกษา ต่อในระดับต่าง ๆ หรืออบรมหลักสูตร สั้น ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพของครูผู้สอน
4.	ขาดแคลนครูผู้มีคุณวุฒิด้านความเชี่ยวชาญ ในแต่ละภาควิชา	4.	ควรมีครูผู้ที่มีความเชี่ยวชาญแต่ละสาขา จากมหาวิทยาลัยเข้ามาเป็นที่ปรึกษาและ ร่วมพัฒนาแผนการสอนให้นักเรียนมี คุณภาพมากยิ่งขึ้น
5.	ความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของครู ในโรงเรียนยังมีน้อย	5.	ควรให้ครูทุกคนได้รับเงินเดือนและปรับ เงินเดือนเสมือนพนักงานมหาวิทยาลัย ตาม ความสามารถและความเชี่ยวชาญ

ตาราง 27 ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของ
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารทั่วไป

ที่	ปัญหา	ที่	ข้อเสนอแนะ
1.	รูปแบบการเข้าไปมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไม่มีความหลากหลาย	1.	ควรมีรูปแบบของการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน ในหลายรูปแบบมากกว่าการประชุม ซึ่งมีเวลาจำกัดและไม่สะดวก
2.	ปริมาณชมรมในร้านค้าโรงเรียนที่จำหน่ายหลังเลิกเรียนมีปริมาณน้อยเกินไป	2.	ควรเพิ่มปริมาณชมรมให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน
3.	ปัญหาการจราจรคับคั่งบริเวณหน้าโรงเรียนช่วงเช้าและเย็น	3.	ปรับปรุงบริเวณสนามข้างโรงเรียนให้เป็นลานจอดรถ และเปิดประตูเข้าออกอีกทาง
4.	การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองของระดับชั้นต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน หรือนักเรียนยังมีน้อย ส่วนใหญ่มักผ่านทางตัวแทนชมรมผู้ปกครองซึ่งเป็นคนส่วนน้อย โอกาสในการติดต่อสื่อสาร ระดมความคิดเห็นจากคนส่วนใหญ่ก็น้อยมาก	4.	ควรเปิดให้มีช่องทางในการแสดงความคิดเห็น ร่วมเป็นเสียงหนึ่งในการตัดสินใจหรือการบริหาร โรงเรียน เช่น ช่องทางผ่านครูประจำชั้น ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนก็ควรให้ความสำคัญกับเสียงของผู้ปกครองที่ผ่านมาจากครูประจำชั้น เพราะบางคนอาจไม่มีเวลามาร่วมประชุม แต่สามารถแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ตนเองถนัดหรือมีความรู้ผ่านช่องทางอื่น ๆ ได้
5.	ไม่มีเวทีให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมหรือเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	5.	ควรมีเวที/ช่องทางให้ผู้ปกครองและครูในแต่ละชั้นเรียน ได้แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน
6.	ปัญหาการจราจรของโรงเรียน	6.	ควรจัดให้มีรถตู้โรงเรียนเพื่อรับส่งนักเรียน

ตาราง 27 (ต่อ)

ที่	ปัญหา	ที่	ข้อเสนอแนะ
7.	Website ไม่ค่อยมีการอัปเดตข้อมูล ทำให้ไม่สามารถติดตามกิจกรรมและความเคลื่อนไหวของโรงเรียนได้	7.	ควรมีการอัปเดตข้อมูลทาง Website ของโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน จะได้ทราบและเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ของทางโรงเรียนได้ง่ายขึ้น
8.	ของเล่นในสนามเด็กเล่นของชั้นอนุบาลชำรุด	8.	ควรมีการซ่อมแซมหรือซื้อใหม่มาทดแทน และควรมีการตรวจสอบอุปกรณ์เป็นประจำทุกปี
9.	หลังคาเชื่อมต่อระหว่างอาคารต่าง ๆ ป้องกันฝนได้ไม่ทั่วถึง เช่น หน้าอาคารอนุบาล ทำให้ฝนสาดและมีน้ำขังบนทางเดิน	9.	ควรต่อเติมหลังคาเชื่อมต่อระหว่างอาคารให้ครอบคลุมกันฝนได้ และควรเปลี่ยนอิฐตัวหนอนบริเวณทางเดินให้มีความสูงสม่ำเสมอ
10.	โรงเรียน ไม่มีนมสดให้เด็กนักเรียนดื่มเหมือนโรงเรียนอื่น ๆ	10.	โรงเรียนควรจัดให้มีนมสดแจกเด็กนักเรียนมากกว่าการกินน้ำหวาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งจะกล่าวถึง วัตถุประสงค์การวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ รายละเอียดจะได้กล่าวตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียน
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา แตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา แตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับชั้นของนักเรียนต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 638 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2556 จำนวน 242 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้นของนักเรียนเป็นตัวแบ่งชั้น ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากนั้นเทียบสัดส่วนของประชากรในแต่ละระดับชั้น แล้วจึงสุ่มอย่างง่ายในแต่ละระดับชั้นให้ครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ได้แก่ วุฒิการศึกษาสูงสุด อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียน

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) แบ่งออกเป็น 4 ด้าน แต่ละด้านเขียนข้อความคำถามให้ครอบคลุมตามนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้ ได้จำนวนข้อความทั้งหมด 40 ข้อ ได้แก่

1. ด้านบริหารวิชาการ	จำนวน 14 ข้อ
2. ด้านบริหารงบประมาณ	จำนวน 9 ข้อ
3. ด้านบริหารบุคคล	จำนวน 7 ข้อ
4. ด้านบริหารทั่วไป	จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีลักษณะเป็นข้อความปลายเปิด (Open End)

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีโครงสร้างและเนื้อหา สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียน เพื่อนำมา กำหนดโครงสร้างของข้อคำถาม
2. ร่างแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้บริหารนักเรียนในการบริหารงาน ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหาร งบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป
3. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็น ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 2 ท่าน ได้พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความ สอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้องที่อยู่ในเกณฑ์ที่ ใช้ได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ผลปรากฏว่า ข้อคำถามของแบบสอบถามซึ่งทั้งฉบับมีจำนวน 40 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 -1.00 ทุกข้อ แสดงว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ทุกข้อ
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ IOC แล้ว ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้ปกครอง นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนภายหลังจากการนำไปทดลองใช้ (Try-Out) มา วิเคราะห์หาคุณภาพ ดังนี้
  - 5.1 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้วิธีสหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบ เพียร์สัน โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ปรากฏว่าข้อคำถาม ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.207 - 0.915
  - 5.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1990) ซึ่งค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถามควรมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) ปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.980 และค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ เท่ากับ 0.924 ด้านบริหารงบประมาณ เท่ากับ 0.940 ด้านบริหารบุคคล เท่ากับ 0.960 และด้านบริหารทั่วไป เท่ากับ 0.946
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และหาคุณภาพเครื่องมือเรียบร้อยแล้ว ไปเก็บ ข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการประสานงานขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาไปขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พร้อมทั้งประสานวัน เวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการขอความร่วมมือกับคุณครูประจำชั้นในแต่ละระดับชั้นในการแจกและรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 242 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 242 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
4. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีรายละเอียดตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ได้แก่ วุฒิการศึกษาสูงสุด อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales)

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามตัวแปร วุฒิการศึกษาสูงสุด

อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียน โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) กรณีพบค่าความแตกต่างเป็นรายกลุ่มจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ LSD (Fisher's Least-Significant Difference)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นข้อความปลายเปิด (Open End) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยสรุปตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

1.1 ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลามีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านบริหารทั่วไปมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.86$) รองลงมา ได้แก่ ด้านบริหารบุคคล ($\bar{X} = 2.77$) ด้านบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 2.72$) และด้านบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 2.62$) ตามลำดับ

1.2 ด้านบริหารวิชาการ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลามีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.72$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ รับทราบการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.51$) สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลายรูปแบบ ($\bar{X} = 3.19$) ร่วมกับคณะครูติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.05$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เป็นกรรมการเยี่ยมชั้นเรียนและนิเทศการสอนของครู ($\bar{X} = 2.00$)

1.3 ด้านบริหารงบประมาณ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลามีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.62$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ บริจาคเงินสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.17$) ร่วมกับคณะครู สอดส่องดูแล และรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.09$) ร่วมจัดทำ

จัดหาสนับสนุนวัสดุครุภัณฑ์ตามที่โรงเรียนต้องการ ($\bar{X} = 2.68$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ คูแล กำกับ ติดตาม การใช้จ่ายเงินของโรงเรียนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 2.33$)

1.4 ด้านบริหารบุคคล ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ ร่วมกิจกรรมยกย่อง เชิดชูเกียรติ และเป็นกำลังใจให้แก่บุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.95$) ร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากร ($\bar{X} = 2.86$) ร่วมในการให้ข้อเสนอแนะแก่โรงเรียนในด้านการมีระเบียบวินัยของบุคลากร ($\bar{X} = 2.85$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สนับสนุนการจัดสวัสดิการและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่บุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.50$)

1.5 ด้านบริหารทั่วไป ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารทั่วไปโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ ร่วมประชุมระหว่างผู้ปกครอง/ครู เพื่อหาแนวทางการพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 3.40$) ร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาการของนักเรียน เช่น การเข้าค่ายลูกเสือ การทัศนศึกษา ฯลฯ ($\bar{X} = 3.32$) ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนและหน่วยงานอื่นรับทราบ ($\bar{X} = 3.29$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ร่วมในการให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาระบบและเครือข่ายสารสนเทศของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.42$)

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียน

2.1 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยภาพรวมและรายด้าน ทั้งด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารบุคคล

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านบริหารทั่วไป ที่ไม่มีความแตกต่างกัน โดยผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของแต่ละด้าน มีดังนี้

2.2.1 ภาพรวม ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน

2.2.2 ด้านบริหารวิชาการ ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และ ผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

2.2.3 ด้านบริหารงบประมาณ ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน ผู้ปกครองที่มีประกอบธุรกิจส่วนตัวมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว และผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ

2.2.4 ด้านบริหารบุคคล ผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน และผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป

2.3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาที่มีระดับชั้นของนักเรียนต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านบริหารบุคคล ที่ไม่มีความแตกต่างกัน โดยผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของแต่ละด้าน มีดังนี้

2.3.1 ภาพรวม ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

2.3.2 ด้านบริหารวิชาการ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น และ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

2.3.3 ด้านบริหารงบประมาณ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

2.3.4 ด้านบริหารทั่วไป ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น และ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

3.1 ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

3.1.1 ด้านบริหารวิชาการ ได้แก่ นักเรียนมีความรู้ความสามารถในด้านภาษาอังกฤษน้อย ขาดการส่งเสริมวิชาการด้านการค้นหาศักยภาพที่โดดเด่นของนักเรียน ครูบางคนสอนไม่เข้าใจและไม่มีการทบทวนเนื้อหานั้นซ้ำ การเรียนการสอนในชั้นเรียนนักเรียนได้รับความรู้ไม่เต็มที่ ส่วนใหญ่ได้จากการเรียนพิเศษมากกว่า วิชาเรียนเสริมบางวิชาที่ยังเกิดปัญหาและไม่เห็นผลที่ชัดเจนไม่ควรนำมาสอน ขาดความเข้มแข็งในด้านวิชาการ บรรยากาศในการเรียนการสอนมีครูบางคนดูนักเรียนมากเกินไปจนทำให้นักเรียนกลับบ้านเกิดอาการเครียด การพัฒนาความรู้ความสามารถของครูมีน้อย ครูขาดทักษะในการสอนในบางวิชา นักเรียนมีมารยาทและพฤติกรรมไม่เหมาะสม ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน เด็กอนุบาลไม่สามารถเขียนตัวเลขหรือพยัญชนะได้ทั้งหมดเมื่อเทียบกับเด็กนักเรียนอนุบาลโรงเรียนอื่น ๆ การเรียนการสอนของเด็กอนุบาลไม่มีการแสดงความยินดีให้กับเด็กที่จบชั้นปฐมวัย หลักสูตรและวิธีการสอนเน้นการท่องจำ

และการประเมินผลการเรียนยังไม่สอดคล้องกับเนื้อหาในบางรายวิชา เช่น วิชาปฏิบัติควรสอบเน้นปฏิบัติ เป็นต้น และในรายวิชาฝึกทักษะทางวิทยาศาสตร์ พบว่า นักเรียนไม่ค่อยชอบปฏิบัติ (ป.5 – ป.6) และรู้จักสิ่งแวดล้อมรอบตัวน้อยมาก

3.1.2 ด้านบริหารงบประมาณ ได้แก่ ค่าเล่าเรียนค่อนข้างสูง ทำให้นักเรียนบางคนต้องย้ายโรงเรียน ปัญหาการจัดตั้งงบประมาณต่าง ๆ ของโรงเรียน และผู้ปกครองขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณต่าง ๆ ของโรงเรียน

3.1.3 ด้านบริหารบุคคล ได้แก่ ครูลาออกบ่อย มีการเปลี่ยนครูบ่อย ทำให้การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง ปัญหาการหมุนเวียนเข้าออกของครู ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขาดแคลนครูผู้มีคุณวุฒิด้านความเชี่ยวชาญในแต่ละภาควิชา และความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของครูในโรงเรียนยังมีน้อย

3.1.4 ด้านบริหารทั่วไป ได้แก่ รูปแบบการเข้าไปมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไม่มีความหลากหลาย ปริมาณขนมในร้านค้าโรงเรียนที่จำหน่ายหลังเลิกเรียนมีปริมาณน้อยเกินไป ปัญหาการจราจรคับคั่งบริเวณหน้าโรงเรียนช่วงเช้าและเย็น การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองของระดับชั้นต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนหรือนักเรียนยังมีน้อย ส่วนใหญ่มักผ่านทางตัวแทนชมรมผู้ปกครองซึ่งเป็นคนส่วนน้อย โอกาสในการติดต่อสื่อสาร ระดมความคิดเห็นจากคนส่วนใหญ่ก็น้อยมาก ไม่มีเวทีให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมหรือเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ปัญหาการจราจรของโรงเรียน Website ไม่ค่อยมีการอัปเดตข้อมูล ทำให้ไม่สามารถติดตามกิจกรรมและความเคลื่อนไหวของโรงเรียนได้ ของเล่นในสนามเด็กเล่นของชั้นอนุบาลชำรุดหลังคาเชื่อมต่อระหว่างอาคารต่าง ๆ ป้องกันฝนได้ไม่ทั่วถึง เช่น หน้าอาคารอนุบาล ทำให้ฝนสาดและมีน้ำขังบนทางเดิน และไม่มีนมสดให้เด็กนักเรียนดื่มเหมือนโรงเรียนอื่น ๆ

3.2 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียน
 สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

3.2.1 ด้านบริหารวิชาการ ได้แก่ ควรจัดครูที่มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ โดยตรงมาสอนนักเรียน ควรหาแนวทางในการค้นหาศักยภาพที่โดดเด่นของนักเรียน ซึ่งอาจทำการวิเคราะห์ศักยภาพของนักเรียนหรือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการแสดงออกของนักเรียนในหลาย ๆ ด้าน ครูควรมีการสอนทบทวนซ้ำในเนื้อหาที่นักเรียนไม่เข้าใจ ครูควรสอนในชั้นเรียนให้เต็มที่ นักเรียนควรได้รับสิทธิ์เท่าเทียมกันในด้านการเรียนการสอนในห้องเรียน ควรมีการวัดผลผู้เรียนและผู้สอนด้วยว่า เข้าใจถ่องแท้ในวิชาเสริมที่นำมาสอนหรือไม่ และควรคำนึงถึงผลกระทบกับผู้เรียนด้วย มิฉะนั้นจะมีผลเสียตามมามากกว่า ควรพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพด้านการสอนมากกว่านี้ เช่น ส่งครูไปอบรมด้านการสอน ครูควรพยายามไม่ดูนักเรียน ถ้านักเรียนไม่ทำผิด

จนเกินไป เพราะทำให้นักเรียนที่ไม่ได้ทำผิดด้วย เกิดอาการหวาดกลัว วิตกกังวล ควรมีแบบสอบถามในการประเมินการเรียนการสอนของครู ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมกันในการประเมินเพื่อพัฒนาครู ควรปลูกจิตใต้สำนึกและการมีมารยาทที่ดีให้กับนักเรียน ควรจะจัดให้มีการเรียนภาษาอังกฤษแบบมีการสนทนาเฉพาะวัน เช่น ทุกวันศุกร์ให้มีการพูดภาษาอังกฤษในโรงเรียน เป็นต้น ควรให้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายใหม่ด้านการเรียนการสอนระดับอนุบาล ควรเปิดให้มีการเรียนตั้งแต่อนุบาล 1 – 3 ทั้งวิชาเรียนและการใช้ชีวิตในสังคม ตลอดจนความรู้รอบตัวทั่วไป ควรจะมีการเรียนวิชาการเพิ่มเติมบ้างในชั้นอนุบาล 3 เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนขึ้นชั้น ป.1 เมื่อเด็กจบชั้นปฐมวัย ควรมอบประกาศนียบัตรให้เด็ก มีการใส่ชุดรับประกาศนียบัตรบ้าง เพื่อให้เด็กมีกำลังใจ มีผลต่อด้านจิตใจของเด็ก ควรมีการอบรมวิธีการสอน การประเมินผลให้ครูเป็นระยะๆ โดยเฉพาะครูใหม่ที่มีประสบการณ์ไม่มาก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และควรให้มีการเรียนนอกสถานที่ เช่น อุทยานแห่งชาติ ทะเลสาบ ชายหาด สวนพฤกษศาสตร์ ฯลฯ เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและได้เรียนจากสิ่งแวดล้อมจริง การทำปฏิบัติการในสถานที่จริง จะส่งเสริมและกระตุ้นความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

3.2.2 ด้านบริหารงบประมาณ ได้แก่ ควรจัดให้มีการให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนในการจัดตั้งงบประมาณต่าง ๆ ของโรงเรียน ถ้าเป็นไปได้ควรเชิญตัวแทนผู้ปกครองเข้าร่วมด้วย และควรให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณต่าง ๆ ของโรงเรียนให้มากขึ้น

3.2.3 ด้านบริหารบุคคล ได้แก่ ควรหาสาเหตุของปัญหาการลาออก และควรเพิ่มค่าตอบแทนครูเพื่อเป็นแรงจูงใจ โรงเรียนต้องมีสวัสดิการที่ดีมอบให้กับครู เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับครู และควรมีการบรรจุครู เพื่อให้ครูมีความมั่นคงในอาชีพ ควรสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมหรือเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น เช่น ให้ครูได้ศึกษาต่อในระดับต่าง ๆ หรืออบรมหลักสูตรสั้น ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพของครูผู้สอน ควรมีครูผู้ที่มีความเชี่ยวชาญแต่ละสาขาจากมหาวิทยาลัยเข้ามาเป็นที่ปรึกษาและร่วมพัฒนาแผนการสอนให้นักเรียนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และควรให้ครูทุกคนได้รับเงินเดือนและปรับเงินเดือนเสมือนพนักงานมหาวิทยาลัย ตามความสามารถและความเชี่ยวชาญ

3.2.4 ด้านบริหารทั่วไป ได้แก่ ควรมีรูปแบบของการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนในหลายรูปแบบ มากกว่าการเชิญประชุมซึ่งมีเวลาจำกัดและไม่สะดวก ควรเพิ่มปริมาณขอมให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน ปรับปรุงบริเวณสนามข้างโรงเรียนให้เป็นลานจอดรถ และเปิดประตูเข้าออกอีกทาง ควรเปิดให้มีช่องทางในการแสดงความคิดเห็น ร่วมเป็นเสียงหนึ่งในการตัดสินใจหรือการบริหารโรงเรียน เช่น ช่องทางผ่านครูประจำชั้น ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนก็ควรให้ความสำคัญกับเสียงของผู้ปกครองที่ผ่านมาจากครูประจำชั้น เพราะบางคนอาจไม่มีเวลามาร่วมประชุมแต่สามารถแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ตนเองถนัดหรือมีความรู้ผ่านช่องทาง

อื่น ๆ ได้ ควรมีเวที/ช่องทางให้ผู้ปกครองและครูในแต่ละชั้นเรียน ได้แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน ควรจัดให้มีรถตู้โรงเรียนเพื่อรับส่งนักเรียน ควรมีการอัปเดตข้อมูลทาง Website ของโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน จะได้ทราบและเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ของทางโรงเรียนได้ง่ายขึ้น ควรมีการซ่อมแซมหรือซื้อใหม่มาทดแทน และควรมีให้มีการตรวจสอบอุปกรณ์เป็นประจำทุกปี ควรต่อเติมหลังคาเชื่อมต่อระหว่างอาคารให้ครอบคลุมกันฝนได้ และควรเปลี่ยนอิฐตัวหนอนบริเวณทางเดินให้มีความสูงสม่ำเสมอ และ โรงเรียนควรจัดให้มีนมสดแจกเด็กนักเรียนมากกว่าการกินน้ำหวาน

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัย โดยมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนครบทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับบทบาทของผู้ปกครอง เช่น ด้านบริหารงบประมาณ ซึ่งจะเห็นได้จากผลการวิจัยที่พบว่า ด้านบริหารงบประมาณเป็นด้านที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ผู้ปกครองที่จะมีส่วนร่วมโดยตรงกับการบริหารงบประมาณของโรงเรียนเป็นคนกลุ่มน้อยซึ่งเป็นตัวแทนของผู้ปกครอง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ชมรมผู้ปกครอง เป็นต้น ดังนั้นผู้ปกครองส่วนใหญ่จึงไม่มีบทบาทไม่ได้รับทราบข้อมูล หรือไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจของโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณโรงเรียน ในขณะที่การบริหารงานด้านอื่น ๆ ผู้ปกครองจะมีโอกาสได้มีส่วนร่วมโดยตรง เช่น ด้านบริหารวิชาการ เพราะเป็นบทบาทของผู้ปกครองที่ต้องให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนานักเรียนให้มีความเข้มแข็งในทางวิชาการ เช่น การสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนหลายรูปแบบ การสนับสนุนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน การส่งเสริมให้มีการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุจิตรา เรื่องวุฒิชนะพีช (2545 : ข) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่าความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับอัมพร เลิศณรงค์ (2545 : ข) ที่ได้ศึกษา ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมนสาธิต สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนทั้งด้านกิจการนักเรียน ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านบุคลากร อยู่ในระดับปานกลางทุกด้านเช่นกัน และเมื่อจำแนกการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านบริหารวิชาการ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับประเด็นที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ รับทราบการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองเห็นความสำคัญว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนานักเรียน ถ้าโรงเรียนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ ก็จะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของนักเรียนด้วย ทั้งคุณภาพด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านความประพฤติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพด้านวิชาการ ผู้ปกครองมีความคาดหวังว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จะทำให้นักเรียนสามารถไปสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงหรือเป็นโรงเรียนยอดนิยมในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้ ดังนั้นผู้ปกครองจึงให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น ข้อมูลการสอบเรียนต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการสอบในระดับต่าง ๆ ของนักเรียน ทั้งระดับจังหวัด ระดับเขต และระดับประเทศ ผลการเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น โรงเรียนรางวัลพระราชทาน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริฉัฐ ปิยะมิ่ง (2547 : 209) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสหศึกษา อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าด้านวิชาการผู้ปกครองส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการเอาใจใส่การเรียน-การบ้าน และผลการเรียน การอบรมสั่งสอนด้านวินัย ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรม การให้กำลังใจ และให้ความสำคัญกับกิจกรรมของนักเรียน การดูแลเอาใจใส่สุขภาพของนักเรียน เอาใจใส่ช่วยแก้ปัญหาของนักเรียน และการดูแลให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน และจากผลการวิจัย ประเด็นที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ เป็นกรรมการเยี่ยมชั้นเรียนและนิเทศการสอนของครู ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการเยี่ยมชั้นเรียนและนิเทศการสอนของครูได้จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรจะต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนโดยตรง จึงจะสามารถให้ข้อเสนอแนะและให้คำแนะนำแก่ครูได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้ปกครองส่วนใหญ่จึงมีส่วนร่วมน้อยมากในประเด็นนี้

1.2 ด้านบริหารงบประมาณ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลามีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับประเด็นที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ บริจาคเงินสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษา ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มิมีความพร้อมในด้านการสนับสนุนงบประมาณต่าง ๆ ให้แก่โรงเรียน ซึ่งจากข้อมูลสถานภาพของผู้ปกครองเกี่ยวกับอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ดังนั้นจึงมีกำลังทรัพย์เพียงพอในการสามารถบริจาคเงิน สิ่งของ เครื่องใช้ อุปกรณ์การเรียนการสอนให้แก่โรงเรียนได้โดยไม่เดือดร้อน ส่วนประเด็นที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ ดูแล กำกับ ติดตาม การใช้จ่ายเงินของโรงเรียนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้เพราะ การกำกับดูแลการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน ส่วนใหญ่โรงเรียนจะมีบุคลากรด้านการเงินที่ทำหน้าที่ด้านนี้โดยตรงและมีผู้บริหารโรงเรียนคอยกำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนให้เป็นไปตามแผนงบประมาณที่กำหนดไว้ อีกทั้งงบประมาณส่วนใหญ่เป็นงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากต้นสังกัดและมีแผนการใช้จ่ายที่ชัดเจน ดังนั้นการใช้จ่ายจึงต้องเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ อีกทั้งผู้ปกครองที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมตรงนี้ได้จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดสรรงบประมาณต่าง ๆ ระเบียบเกี่ยวกับงบประมาณต่าง ๆ เป็นอย่างดีด้วย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้ปกครองเข้าไปมีส่วนร่วมในการดูแล กำกับ ติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณได้ค่อนข้างน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของถาวร พวงมณี (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ส่วนปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่มีปัญหาการมีส่วนร่วมสูงสุดประการหนึ่งคือ ผู้ปกครองไม่มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงินและงบประมาณของโรงเรียน

1.3 ด้านบริหารบุคคล ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลามีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับประเด็นที่มีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ร่วมกิจกรรมยกย่อง เชิดชูเกียรติ และเป็นกำลังใจให้แก่บุคลากรในโรงเรียน ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองเห็นความสำคัญในการคัดเลือกบุคลากรที่เข้ามาเป็นครูและทำหน้าที่ปฏิบัติการสอน เพื่อสอนให้นักเรียนเป็นคนดีและมีคุณภาพ ดังนั้นจึงเห็นความสำคัญของการยกย่อง เชิดชูเกียรติ และเป็นกำลังใจให้แก่บุคลากรของโรงเรียนที่ประพฤติดี สอนดี หรือมีผลงานเป็นที่ยอมรับ ส่วนประเด็นที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ สนับสนุนการจัดสวัสดิการและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่บุคลากรในโรงเรียน ทั้งนี้เพราะ

ผู้ปกครองเห็นว่า การสนับสนุนสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรในโรงเรียนเป็นบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนที่ต้องส่งเสริมสนับสนุนอย่างเต็มที่ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรและทำให้บุคลากรไม่ลาออก ไม่มีการเปลี่ยนบุคลากรบ่อย โรงเรียนต้องสร้างความมั่นคงในอาชีพให้กับบุคลากร ซึ่งจะเห็นได้จากผลการวิเคราะห์ปัญหาด้านบริหารบุคคลที่ผู้ปกครองได้สะท้อนให้เห็นว่า ปัญหาที่พบได้แก่ ครูลาออกบ่อย มีการเปลี่ยนครูบ่อย ทำให้การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง ปัญหาการหมุนเวียนเข้าออกของครู ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของครูในโรงเรียนยังมีน้อย โดยได้ให้แนวทางแก่โรงเรียนในการแก้ปัญหาด้วยการหาสาเหตุของปัญหาการลาออก และควรเพิ่มค่าตอบแทนครูเพื่อเป็นแรงจูงใจ โรงเรียนต้องมีสวัสดิการที่ค้ำจุนให้กับครู เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับครู และควรมีการบรรจุครู เพื่อให้ครูมีความมั่นคงในอาชีพ ควรสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมหรือเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น เช่น ให้ครูได้ศึกษาต่อในระดับต่าง ๆ หรืออบรมหลักสูตรสั้น ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพของครูผู้สอน และควรให้ครูทุกคนได้รับเงินเดือนและปรับเงินเดือนเสมือนพนักงานมหาวิทยาลัยตามความสามารถและความเชี่ยวชาญ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของฉันทิชา วงศ์คำ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลจี้ว อำเภอกิ่ง จังหวัดเชียงราย ที่ผู้ปกครองเสนอแนะว่า ควรส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการพัฒนาความรู้ในทางวิชาการและด้านวิชาชีพครูตามองค์กรภาครัฐ และเอกชนอย่างต่อเนื่องและควรเพิ่มจำนวนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการดำเนินการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.4 ด้านบริหารทั่วไป ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลามีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านบริหารทั่วไปโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับประเด็นที่มีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ร่วมประชุมระหว่างผู้ปกครอง/ครู เพื่อหาแนวทางการพัฒนานักเรียน ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาจะมีการประชุมผู้ปกครองเป็นประจำทุกปี โดยจัดประชุมก่อนเปิดภาคการศึกษาที่ 1 ของทุกปี เพื่อเป็นการชี้แจงผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนในปีที่ผ่านมาให้ผู้ปกครองทุกคนได้รับทราบ และได้ให้ข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการส่งเสริมหรือพัฒนางานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ดีขึ้น ดังนั้นผู้ปกครองจึงเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือกับการเข้าร่วมประชุมประจำปีของโรงเรียนเพื่อจะได้รับทราบข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียน เพื่อประโยชน์ของผู้ปกครองและนักเรียนเอง ส่วนประเด็นที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ ร่วมในการให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาระบบและเครือข่ายสารสนเทศของโรงเรียน ทั้งนี้เพราะงานด้านระบบและเครือข่ายสารสนเทศเป็นงานที่ต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง อีกทั้งผู้ปกครอง

ที่มีความรู้ความสามารถในด้านนี้โดยตรงมีไม่มากนัก ดังนั้นการที่ผู้ปกครองจะเข้าไปมีส่วนร่วมในด้านการพัฒนาระบบและเครือข่ายสารสนเทศของโรงเรียนจึงยังมีส่วนร่วมค่อนข้างน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติ กรทอง (2553 : 54) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในด้านบริหารงานทั่วไป ข้อที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับน้อย ได้แก่ การร่วมหรือให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเครือข่ายและข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศที่ทันสมัย

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียน

2.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยภาพรวมและรายด้าน ทั้งด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต่างมีความตระหนักและเห็นความสำคัญกับการดูแลเอาใจใส่ต่อนักเรียนที่อยู่ในความปกครองของตนตามบทบาทและหน้าที่ของผู้ปกครองที่ดี และเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นอย่างดี ดังนั้นจึงทำให้ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ไม่ได้มีความแตกต่างกันต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาวดี วัฒนศิริ (2555 : 64) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารโรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน อาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพอื่น ๆ ต่างมีลักษณะของงาน ช่วงระยะเวลาของการทำงาน รายได้ ความคล่องตัวของการทำงาน

และการมีเวลาให้กับนักเรียนแตกต่างกันไป ดังนั้นความแตกต่างของผู้ปกครองอันเนื่องมาจากบริบทของการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารบุคคล แตกต่างกันไป ซึ่งจะเห็นได้จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวและผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนด้านต่าง ๆ มากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจและอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน อาจเป็นเพราะ ผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวและผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป มีเวลามากกว่า จึงมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้มากกว่าด้วย เนื่องจากลักษณะงานเป็นงานที่ไม่ใช่งานประจำ ไม่ต้องปฏิบัติงานเข้า-ออกตามเวลาที่กำหนดไว้ แตกต่างกับผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจและอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นงานประจำและต้องปฏิบัติงานเข้า-ออกตรงตามเวลาที่หน่วยงานกำหนด จึงมีเวลาในการมีส่วนร่วมกิจกรรมของโรงเรียนได้น้อยกว่า โดยเฉพาะในบางกิจกรรมที่จัดในวันทำงานปกติ เช่น กิจกรรมวันพ่อ กิจกรรมวันแม่ กิจกรรมวันไหว้ครู กิจกรรมกีฬาของโรงเรียน กิจกรรมการพัฒนานักเรียน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิตติ กรทอง (2553 : 57) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน ในภาพรวมและทุก ๆ ด้านแตกต่างกัน โดยอาชีพรับจ้างแตกต่างจากรัฐวิสาหกิจ อาจเป็นเพราะว่า อาชีพรับจ้างมีเวลามากกว่า จึงมีส่วนร่วมได้มากกว่า

2.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาที่มีระดับชั้นของนักเรียนต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้ปกครองของนักเรียนระดับปฐมวัย (อ.1-อ.3) ระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.1-ป.3) และระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-ป.6) ต่างให้ความสนใจเกี่ยวกับชีวิตประจำวันในโรงเรียนของนักเรียนในความปกครองแตกต่างกันไปตามช่วงวัยของนักเรียน ซึ่งจะเห็นได้จากผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่พบว่า ทั้งภาพรวม ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป ผู้ปกครองของนักเรียนระดับปฐมวัย (อ.1-อ.3) และผู้ปกครองของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-ป.6) มีส่วนร่วมมากกว่าผู้ปกครองของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.1-ป.3) ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยจะให้ความสนใจเกี่ยวกับการปรับตัว พัฒนาการของ

นักเรียน ความปลอดภัย ความเป็นอยู่ของนักเรียนในโรงเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน ฯลฯ ทั้งนี้เพราะเป็นช่วงวัยแรกที่นักเรียนเริ่มเข้าสู่ระบบโรงเรียน ต้องมีการปรับตัวค่อนข้างมากทั้งนักเรียนและผู้ปกครอง ดังนั้นผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัยจะมีส่วนร่วมกับโรงเรียนค่อนข้างมากเพื่อจะได้รับทราบข้อมูลต่าง ๆ แนวทางการดำเนินการต่าง ๆ ของโรงเรียนอันจะเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้ปกครองและต่อตัวนักเรียนในความปกครองเอง เช่นเดียวกับผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-ป.6) ที่ต้องมีส่วนร่วมกับโรงเรียนค่อนข้างมาก เนื่องจากเป็นช่วงที่นักเรียนต้องเตรียมตัว เตรียมความพร้อมในการไปสอบเข้าแข่งขันเพื่อศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนั้นผู้ปกครองจึงต้องให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในทุกกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีความพร้อมเต็มตามศักยภาพ ในขณะที่ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป.1-ป.3) เป็นช่วงวัยกลางของนักเรียนที่ผ่านการเรียนในโรงเรียนมาพอสมควร นักเรียนสามารถปรับตัวทั้งเรื่องการเรียนรู้ การเข้าสังคมกับเพื่อน การเข้าสังคมกับครู การเรียนรู้การใช้ชีวิตประจำวันในโรงเรียนได้เป็นอย่างดีแล้ว อีกทั้งยังเป็นวัยที่ไม่ต้องเตรียมตัวเพื่อสอบเข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนที่เรียนอยู่ในช่วงวัยนี้จึงมีความสุขกับการมาโรงเรียนเป็นอย่างมาก จึงส่งผลให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนค่อนข้างน้อยกว่าผู้ปกครองระดับชั้นอื่น เนื่องจากผู้ปกครองมีประสบการณ์ของการเป็นผู้ปกครองมาเป็นระยะเวลาพอสมควรแล้ว และรับทราบแนวทางต่าง ๆ ตลอดจนวิธีการดูแล ส่งเสริม และพัฒนานักเรียนของตนเป็นอย่างดีแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุจิตรา เรื่องวุฒิขณะพีช (2545 : 66) ที่ได้ศึกษาความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่มีนักเรียนเรียนอยู่ในระดับชั้นที่ต่างกัน จะมีความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการแตกต่างกัน โดยผู้ปกครองที่มีนักเรียนอยู่ในระดับประถมศึกษาตอนปลายจะมีความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีนักเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพราะผู้ปกครองให้ความสำคัญกับกิจกรรมวิชาการของนักเรียนตามช่วงของระดับการศึกษา กล่าวคือถ้าเป็นช่วงที่อยู่ในระดับประถมศึกษาตอนต้นซึ่งถือว่าเป็นเด็กยังไม่เน้นวิชาการมากนัก ผู้ปกครองอาจจะไม่ได้ให้ความสนใจในกิจกรรมทางวิชาการที่จัดขึ้นเท่าที่ควร แต่ถ้าอยู่ในระดับประถมศึกษาตอนปลายเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ผู้ปกครองจึงมีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการมากขึ้น ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ผู้ปกครองเข้าร่วมบริหารงานวิชาการน้อยกว่าระดับประถมศึกษาตอนปลายนั้น อาจจะเนื่องจากมองว่าวุฒิภาวะของนักเรียนสูงขึ้น ผู้ปกครองจึงให้ความสนใจในกิจกรรมทางวิชาการน้อยลงเมื่อเทียบกับระดับประถมศึกษาตอนปลาย

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

3.1 ด้านบริหารวิชาการ ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ นักเรียนมีความรู้ความสามารถในด้านภาษาอังกฤษน้อย โดยผู้ปกครองเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาว่า โรงเรียนควรจัดครูที่มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษโดยตรงมาสอนนักเรียน ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า บุคลากรของโรงเรียนมีการลาออกบ่อย เพราะความไม่มั่นคงในอาชีพ ไม่ได้รับการบรรจุเป็นพนักงานราชการ โดยเฉพาะครูที่จบด้านภาษาอังกฤษโดยตรง ส่วนใหญ่ที่สอนอยู่จะเป็นครูเพิ่งจบและยังสอบบรรจุไม่ได้ แต่เมื่อสอบบรรจุได้ก็จะลาออกไป เพราะเป็นสาขาที่ขาดแคลนและ โรงเรียนส่วนใหญ่มีความต้องการครูด้านภาษาอังกฤษ จึงทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูที่มีทักษะ ความชำนาญ และประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษมาสอนนักเรียนอย่างเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน

3.2 ด้านบริหารงบประมาณ ปัญหาเด่น ๆ ที่พบคือ ผู้ปกครองขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยผู้ปกครองเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาว่า ในการจัดตั้งงบประมาณต่าง ๆ ของโรงเรียน ถ้าเป็นไปได้ควรเชิญตัวแทนผู้ปกครองเข้าร่วมด้วย และควรให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณต่าง ๆ ของโรงเรียนให้มากขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า การบริหารงบประมาณเป็นเรื่องที่ต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ด้านการเงิน ด้านระเบียบการคลัง มาเป็นผู้ดำเนินการ ดังนั้นโรงเรียนจึงเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องถูกต้องตามระเบียบการเบิกจ่ายหรือใช้เงินต่าง ๆ จึงต้องใช้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง อีกทั้งผู้ปกครองที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางในด้านนี้ยังมีน้อย ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับถาวร พวงมณี (2547 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีปัญหาสูงสุดประการหนึ่งคือ ผู้ปกครองไม่มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงินและงบประมาณของโรงเรียน

3.3 ด้านบริหารบุคคล ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ครูลาออกบ่อย มีการเปลี่ยนครูบ่อย ทำให้การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง โดยผู้ปกครองเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาว่า ควรเพิ่มค่าตอบแทนครูเพื่อเป็นแรงจูงใจ โรงเรียนต้องมีสวัสดิการที่ดีมอบให้กับครู เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับครู และควรมีการบรรจุครู เพื่อให้ครูมีความมั่นคงในอาชีพ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เป็นโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ครูที่ได้รับการบรรจุแล้วจึงมีเพียงส่วนน้อย ซึ่งเป็นข้าราชการ ส่วนครูส่วนใหญ่จะเป็นครูสัญญาจ้าง ไม่ได้รับการบรรจุ ซึ่งการจะบรรจุได้นั้นต้องมีการวางแผนอัตรากำลังเสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งโรงเรียนก็ได้ได้เพียงตอบปัญหานี้ เพียงแต่ว่าการจะบรรจุอัตราครูเป็นพนักงานราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยได้นั้นเป็นเรื่องระดับนโยบายซึ่งต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร

3.4 ด้านบริหารทั่วไป ปัญหาเด่น ๆ ที่พบคือ รูปแบบการเข้าไปมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไม่มีความหลากหลาย โดยผู้ปกครองเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาว่า ควรมีรูปแบบของการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนในหลายรูปแบบ มากกว่าการเชิญประชุมซึ่งมีเวลาจำกัดและไม่สะดวก ควรเปิดให้มีช่องทางในการแสดงความคิดเห็น ร่วมเป็นเสียงหนึ่งในการตัดสินใจหรือการบริหารโรงเรียน เช่น ช่องทางผ่านครูประจำชั้น ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนก็ต้องให้ความสำคัญกับเสียงของผู้ปกครองที่ผ่านมาจากครูประจำชั้น เพราะบางคนอาจไม่มีเวลามาร่วมประชุมแต่สามารถแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ตนเองถนัดหรือมีความรู้ผ่านช่องทางอื่น ๆ ได้ ควรมีเวที/ช่องทางให้ผู้ปกครองและครูในแต่ละชั้นเรียน ได้แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีลักษณะเป็นงานประจำ ต้องเข้า-ออกงานตามเวลาที่หน่วยงานกำหนด จึงไม่สามารถมาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนในวันทำงานได้ สอดคล้องกับ กิตติ กรทอง (2553 : 56-57) ที่พบว่า สาเหตุที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนในระดับน้อย เป็นเพราะว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องทำงานไม่มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม และถ้ามีวันหยุดก็อาจจะไม่ตรงกับเวลาเปิดเรียน ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องหาช่องทางที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในหลายช่องทาง เช่น ผ่านครูประจำชั้น ผ่านทางเว็บไซต์ ผ่านทาง Facebook เป็นต้น เพื่อให้การส่งข้อมูลข่าวสารของทางโรงเรียนมีความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดเวลา และเข้าถึงผู้ปกครองได้แพร่หลายมากขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านบริหารวิชาการ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ตัวแทนผู้ปกครองที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการสอน ได้มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการเยี่ยมชั้นเรียนและนิเทศการสอนของครู และนำผลการเยี่ยมชั้นเรียนและการนิเทศการสอนมาเผยแพร่ให้ผู้ปกครองได้รับทราบ

1.2 ด้านบริหารงบประมาณ โรงเรียนควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในด้านการบริหารงบประมาณให้มากขึ้น ตั้งแต่ขั้นตอนการร่วมวางแผน การเบิกจ่ายงบประมาณ ตลอดจนการติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ และควรรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณให้ผู้ปกครองได้รับทราบเป็นประจำทุกภาคเรียน

1.3 ด้านบริหารบุคคล โรงเรียนควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดสวัสดิการและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่บุคลากรในโรงเรียน เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรในโรงเรียนที่ปฏิบัติงานดี มีผลงานเป็นที่ยอมรับแก่ส่วนรวม

1.4 ด้านบริหารทั่วไป โรงเรียนควรเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองให้มีความหลากหลาย สะดวก และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากรูปแบบของการประชุม เช่น ผ่านทางเว็บไซต์ หรือทาง Social Network ต่าง ๆ เช่น Facebook Line เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

2.2 ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนในการบริหารงานโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

2.3 ควรมีการศึกษารูปแบบในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

2.4 ควรมีการวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

2.5 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวแปรด้านผู้ปกครอง เช่น การดูแลเอาใจใส่บุตร ค่านิยมในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จำนง แจ่มจันทรวงศ์ และคณะ. (2543). คู่มือการสอบ : การปฏิบัติราชการยุคใหม่. กรุงเทพฯ :
สำนักงานสามัญศึกษา.
- กิตติ กรทอง. (2555). “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อน
ประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ”.
วารสารวิชาการและวิจัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีที่ 4 ฉบับที่ 1
(มีนาคม 2553) : 46-58.
- ฉันทนา ภาคบงกช. (2537). ผู้ปกครองกับเด็กปฐมวัย. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช.
- เฉลิมชัย วาสะศิริ. (2533). บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของครูและนักเรียน.
วิทยานิพนธ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์. (2543). “ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้มุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ”. ร่วมคิด ร่วมเขียน
ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟิค จำกัด.
- ชาญชัย อาจิณสมาจณ. (2534). “บริหารจะดำเนินการบริหารแบบทุกฝ่ายมีส่วนร่วมได้อย่างไร”.
ประชากรศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ชานันท์ ถ้ำคู่. (2545). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียน
เลิศหล้า. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2541). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมี
ส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพฯ. คุษฎีนิพนธ์
ครุศาสตรคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

- ชูศักดิ์ อรทัยรักษ์. (2536). การบริหารและการนิเทศภายในโรงเรียน. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2546). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ณัฐนิชา วงศ์คำ. (2555). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลจัว อำเภอสทิงพระ จังหวัดเขียงราย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเขียงราย.
- ถาวร พวงมณี. (2547). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธีรภัทร์ เจริญดี. (2542). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2534). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- นิพนธ์ กิณาวงศ์. (2533). หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เกษตร.
- นัยดา ชุมวรฐายี. (2547). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- น้ำทิพย์ เสือสารรัตน์. (2546). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2541). การศึกษาพื้นฐานเพื่อปวงชน : บทความเชิงนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- พูนชัย มหาวงศนันท์. (2540). ความต้องการของนักเรียนโรงเรียนดงเจนวิทยาคมในการมีส่วนร่วมงานปกครองนักเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มนัส พลายชุม. (2540). ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2541). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. (2556). แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2556. สงขลา : โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ศิริฉณี ศศิกาญจน์. (2549). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2532). การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมยศ นาวิการ. (2545). การบริหาร. กรุงเทพฯ : ชาญวิทย์เซ็นเตอร์.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2544). “รูปแบบการมีส่วนร่วมในสถานศึกษา”. วารสารข้าราชการครู. ปีที่ 22 ฉบับที่ 1 (ตุลาคม-พฤศจิกายน) : 10-13.
- สัมพันธ์ อุปลา. (2541). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สิรินทร์ทิพย์ เกษร. (2545). บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผู้นำชุมชนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนคร.

- สุจิตรา เรื่องวุฒิขณะพีช. (2545). **ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- สุภาพ แก้วดาทิพย์. (2547). **การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สุภาวดี วัฒนศิริ. (2555). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารโรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการทางการศึกษาในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก : แนวโน้มและประเด็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ฟีนี พลับพลึงซึ่ง.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. (2540). **รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สิริณัฐ ปิยะมิ่ง. (2547). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสหศึกษา อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2535). **หลักการจัดอนุบาลศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- หรรษา นิลวิเชียร. (2535). **ปฐมวัยศึกษา หลักสูตรและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อรุณี หรดาล. (2536). **ผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาในประมวลสาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัย**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อัมพร เลิศณรงค์. (2545). **ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประอมสาริต สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- อำรุง จันทวานิช. (2542). “แนวทางการประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ”. **วารสารข้าราชการครู**. ฉบับที่ 3 (กุมภาพันธ์-มีนาคม 2542) : 5-9.

- อุทัย บุญประเสริฐ. (2542). การศึกษาแนวทางการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาใน
รูปการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- Arnstein, S.R. (1991). "Ladder of Citizen Participation". **Journal of American Institute of Planners.** 35 (January) : 45.
- Berger, E. H. (1989). **Parent in Education : The School-Home Working Together.** 4th Ed. Columbus : Merrill publishing Company.
- Best, J.W. (1977). **Research in Education.** 3rd Ed. New Jersey : Prentice Hall Inc.
- Cohen, J.M., and Uphoff, N.T. (1977). **Rural Development Participation : Concept and Mesures for Project Design Implementation and Evaluation.** Great Britain : Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University.
- Dusseeldorp, D.B.W.M.V. (1981). "Participation in Planned Development Influenced by Government of Developing Countries at local level in Rural Areas". **Essay in Rural Sociology** (In Honour of R.A.J. Van Lier.). Wageningen : Department of Rural Sociology of the Tropics. Wageningen Agricultural University.
- Krejcie, R.V. and Morgan.D.W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". **Journal of Education and Psychological Measurement.** 30(15), 608.
- Shadid, W., Prins, W., and Nas, P.J.M. (1982). **Access and Participation : A Theoretical Approach. In Participation of the Poor in Development .** Edited by Benno Galgart and Eieke Buijs. Leident : University of Leiden.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของ
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป
2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง
  - ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
  - ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
3. คำตอบของท่าน ไม่มีผลเสียใดๆ ต่อตัวท่าน แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย
 ประธานโปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. วุฒิการศึกษาสูงสุด

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
 ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี

2. อาชีพ

- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 พนักงานบริษัท/ห้างร้าน
 เกษตรกร/รับจ้างทั่วไป
 ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. ระดับชั้นของนักเรียน

- ปฐมวัย (อ.1-อ.3)
 ประถมศึกษาตอนต้น (ป.1-ป.3)
 ประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-ป.6)

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาอย่างน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนตามความเป็นจริงของท่านมากที่สุด เพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
 3 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
 1 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ด้านบริหารวิชาการ					
1.	ร่วมกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน					
2.	ร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
3.	ร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการกับโรงเรียน					
4.	รับทราบการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน					
5.	ร่วมเป็นเครือข่ายผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอน					
6.	ให้คำแนะนำและเสนอแนวทางการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน					
7.	สนับสนุน จัดหา สื่ออุปกรณ์ ทรัพยากรท้องถิ่น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
8.	สนับสนุนสถานที่ในชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้					
9.	สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลายรูปแบบ					
10.	เป็นวิทยากรพิเศษให้ความรู้แก่นักเรียน					
11.	สนับสนุน ส่งเสริม การทำวิจัยของครูเพื่อพัฒนาผู้เรียน					
12.	เป็นกรรมการเยี่ยมชมชั้นเรียนและนิเทศการสอนของครู					
13.	ร่วมกับคณะครูติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
14.	ให้ความคิดเห็นในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ด้านบริหารงบประมาณ					
15.	ร่วมในการวางแผนการหาเงินและการใช้เงินของโรงเรียน					
16.	ร่วมในการพิจารณาการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน					
17.	ร่วมจัดทำ จัดหาสนับสนุนวัสดุครุภัณฑ์ตามที่โรงเรียนต้องการ					
18.	ร่วมกับคณะครู สอดส่องดูแล และรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน					
19.	ดูแล กำกับ ติดตาม การใช้จ่ายเงินของโรงเรียนให้ตรงตามวัตถุประสงค์					
20.	บริจาคเงินสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษา					
21.	ให้การบริการและซ่อมแซม วัสดุ ครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะเก้าอี้ ตู้ ที่ชำรุด					
22.	ร่วมให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางในการบริหารงบประมาณ					
23.	ร่วมประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายของโรงเรียน					
	ด้านบริหารบุคคล					
24.	ร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากร					
25.	สนับสนุนให้ได้มาซึ่งทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพตามความต้องการของโรงเรียน					
26.	สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถและก้าวหน้าในวิชาชีพ					

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
27.	สนับสนุนการจัดสวัสดิการและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่บุคลากรในโรงเรียน					
28.	สนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมกันทำงานเป็นหมู่คณะ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน					
29.	ร่วมกิจกรรมยกย่อง เชิดชูเกียรติ และเป็นกำลังใจให้แก่บุคลากรในโรงเรียน					
30.	ร่วมในการให้ข้อเสนอแนะแก่โรงเรียนในด้านการมีระเบียบวินัยของบุคลากร					
	ด้านบริหารทั่วไป					
31.	ร่วมในการจัดบริการด้านสาธารณูปโภคในโรงเรียน					
32.	ร่วมจัดบรรยากาศ สร้างสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้สวยงาม ร่มรื่น น่าอยู่					
33.	ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด					
34.	ร่วมในการให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาระบบและเครือข่ายสารสนเทศของโรงเรียน					
35.	ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มชมรมหรือสมาคมผู้ปกครองและศิษย์เก่า					
36.	ร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาการของนักเรียน เช่น การเข้าค่ายลูกเสือ การทัศนศึกษา ฯลฯ					
37.	ร่วมกับโรงเรียนสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน					
38.	เสนอแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน					

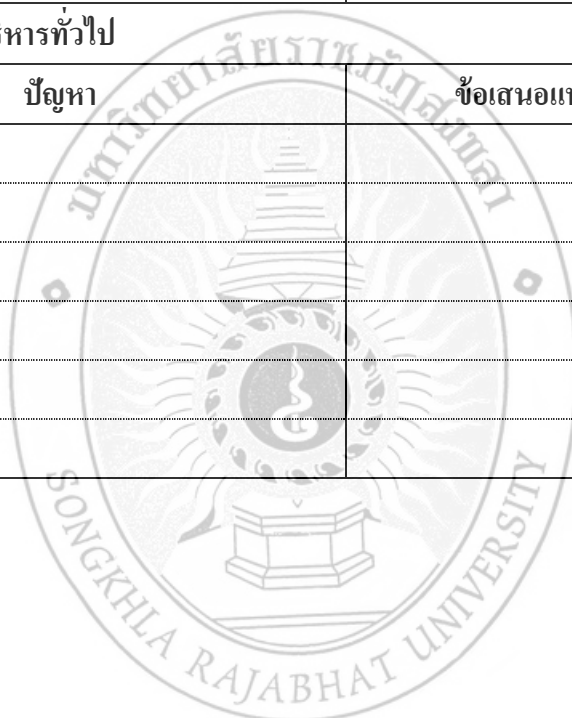

3. ด้านบริหารบุคคล

ปัญหา	ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา

4. ด้านบริหารทั่วไป

ปัญหา	ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชิต รอดทอง
ตำแหน่ง อาจารย์โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา
สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรุณา แดงสุวรรณ
ตำแหน่ง อาจารย์โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา
สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
3. ดร.ศรุตพิงศ์ ภูวัชรวิธานนท์
ตำแหน่ง อาจารย์โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา
สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
4. ดร.ปรีดา เบ็ญการ
ตำแหน่ง อาจารย์โปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษา
สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
5. ดร.สถิตย์ ประสิทธิ์ชากรณ
ตำแหน่ง อาจารย์โปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษา
สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ภาคผนวก ค

ผลการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ

ผลการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ

ผลการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน นำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยการให้คะแนนความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด ปรากฏผลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

ข้อ	รายการประเมิน	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ΣR	IOC
1.	วุฒิการศึกษาสูงสุด ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2.	อาชีพ ☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ พนักงานบริษัท/ห้างร้าน ☐ เกษตรกร/รับจ้างทั่วไป ☐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3.	ระดับชั้นของนักเรียน ☐ ปฐมวัย (อ.1-อ.3) ☐ ประถมศึกษาตอนต้น (ป.1-ป.3) ☐ ประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-ป.6)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ΣR	IOC
1.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
5.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
8.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
11.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
12.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
13.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
14.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
15.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
16.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
17.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
18.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
19.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
20.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ΣR	IOC
21.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
22.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
23.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
24.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
25.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
26.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
27.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
28.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
29.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
30.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
31.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
32.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
33.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
34.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
35.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
36.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
37.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
38.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
39.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
40.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ภาคผนวก ง

ผลการหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

ผลการหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

Item-Total Statistics

ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1.	99.97	984.447	.767	.979
2.	99.87	982.120	.761	.979
3.	99.27	982.133	.717	.979
4.	98.77	993.357	.647	.979
5.	99.53	991.223	.708	.979
6.	99.63	997.482	.624	.979
7.	99.40	988.662	.772	.979
8.	99.37	992.861	.709	.979
9.	98.97	1000.999	.515	.980
10.	100.43	998.116	.691	.979
11.	99.80	983.890	.709	.979
12.	100.53	992.533	.687	.979
13.	99.03	1020.447	.207	.981
14.	100.03	987.275	.739	.979
15.	100.07	984.202	.727	.979
16.	100.07	982.754	.748	.979
17.	100.10	999.886	.658	.979
18.	99.47	989.154	.780	.979
19.	100.10	982.714	.833	.979
20.	99.30	998.148	.590	.980
21.	100.30	992.976	.758	.979

Item-Total Statistics

ที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
22.	100.20	986.303	.851	.979
23.	100.23	986.875	.766	.979
24.	99.17	969.661	.817	.979
25.	99.53	966.395	.850	.979
26.	99.57	972.461	.868	.979
27.	99.60	978.110	.885	.979
28.	99.33	973.954	.859	.979
29.	99.07	979.789	.749	.979
30.	99.33	976.230	.850	.979
31.	99.87	977.223	.915	.979
32.	99.70	980.079	.826	.979
33.	99.87	980.257	.867	.979
34.	99.97	976.585	.861	.979
35.	99.73	974.754	.834	.979
36.	98.77	1008.116	.392	.980
37.	99.47	975.361	.776	.979
38.	99.13	983.223	.699	.979
39.	98.87	989.361	.676	.979
40.	99.10	983.472	.688	.979

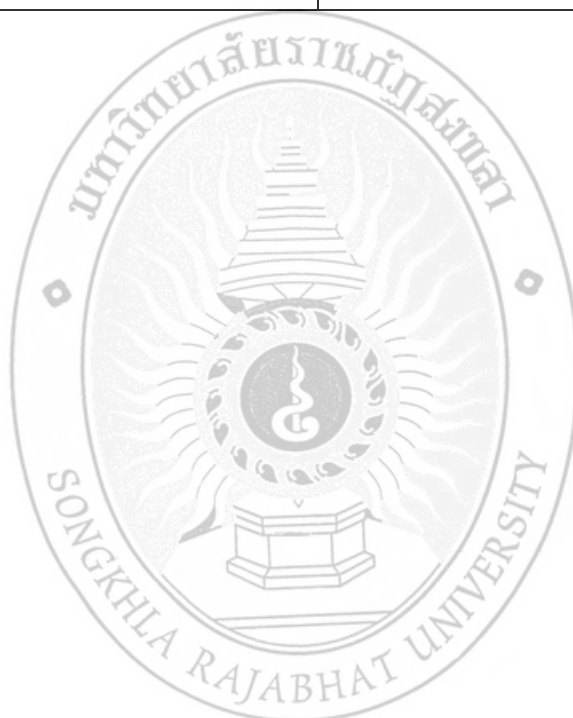

ภาคผนวก จ

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ที่	แบบสอบถามด้าน	Cronbach's Alpha	N of Items
1.	ด้านบริหารวิชาการ	0.924	14
2.	ด้านบริหารงบประมาณ	0.940	9
3.	ด้านบริหารบุคคล	0.960	7
4.	ด้านบริหารทั่วไป	0.946	10
	รวมทั้งฉบับ	0.980	40

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล

นางรุจิราพรรณ คงช่วย

วุฒิการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.ม.) (การวัดผลการศึกษา)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา	2538
เกียรตินิยมอันดับ 2		
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) (การวัดผลและวิจัยการศึกษา)	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	2543
ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศษ.ด.) (การบริหารการศึกษา)	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	2555

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

อาจารย์ประจำโปรแกรมมิชชาวัดผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา